

# TEVÉKENYSÉGI JELENTÉS

## 2003

Magyar Szabadalmi Hivatal  
Budapest, 2004. január

## TARTALOMJEGYZÉK

<b><u>ELŐSZÓ</u></b> .....	<b>3</b>
<b><u>I. SZELLEMI TULAJDONVÉDELMI JOGSZABÁLY-ELŐKÉSZÍTÉS ÉS</u></b>	
<b><u>JOGALKALMAZÁS</u></b> .....	<b>6</b>
1. JOGSZABÁLYOK ELŐKÉSZÍTÉSE.....	6
2. SZELLEMI TULAJDONVÉDELMI SZAKMAI TESTÜLETEK MŰKÖDÉSE.....	8
<b><u>II. IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK</u></b> .....	<b>9</b>
1. A HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG ALAKULÁSA.....	9
2. SZABADALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	11
3. HASZNÁLATI MINTAOLTALMI ÉS FORMATERVEZÉSI MINTAOLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	13
4. VÉDJEGYHATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG.....	16
5. NEMZETI LAJSTROMOK.....	18
6. IPARJOGVÉDELMI ÜGYVITELI TEVÉKENYSÉG.....	25
<b><u>III. IPARJOGVÉDELMI ÉS SZERZŐI JOGI TÁJÉKOZTATÁS ÉS OKTATÁS</u></b> .....	<b>27</b>
1. HATÓSÁGI ÉS EGYÉB PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG.....	27
2. IPARJOGVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ- ÉS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS.....	28
3. IPARJOGVÉDELMI OKTATÁS.....	29
<b><u>IV. INFORMATIKAI FEJLESZTÉS ÉS ÜZEMELTETÉS</u></b> .....	<b>34</b>
1. A HIVATALI TEVÉKENYSÉG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TÁMOGATÁSA.....	34
2. AZ ÜGYVITELI RENDSZER FEJLESZTÉSE.....	34
3. INFORMATIKAI TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS.....	35
<b><u>V. AZ IPARJOGVÉDELMI ÉS SZERZŐI JOGI KULTÚRA FEJLESZTÉSE,</u></b>	
<b><u>ÜGYFÉLSZOLGÁLAT</u></b> .....	<b>38</b>
1. ÜGYFÉLSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG.....	38
2. SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FÓRUMOK, ANKÉTOK.....	39
3. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK.....	41
4. REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTAT.....	41
5. KOMMUNIKÁCIÓS ÉS SAJTÓTEVÉKENYSÉG.....	41
6. SZAKMAI, OKTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK.....	42
<b><u>VI. NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMI</u></b>	
<b><u>TULAJDONVÉDELLEM TERÉN</u></b> .....	<b>43</b>
<b><u>VII. GAZDÁLKODÁSI, IGAZGATÁSI ÉS HUMÁNPOLITIKAI TEVÉKENYSÉG</u></b> .....	<b>48</b>
1. A 2003. ÉVI GAZDÁLKODÁS.....	48
2. IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉG.....	52
3. EMBERI ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS.....	53
<b><u>MELLÉKLET</u></b> .....	<b>57</b>
<b><u>A/. SZABADALMI ÉS NÖVÉNYFAJTA-OLTALMI BEJELENTÉSEK ÉS ÉRVÉNYES</u></b>	
<b><u>SZABADALMAK TRENDJÉNEK ELEMZÉSE</u></b> .....	<b>57</b>
<b><u>B/. AZ ÚJ SZABADALMI BEJELENTÉSEK FONTOSABB TRENDJEI – MŰSZAKI</u></b>	
<b><u>SZAKTERÜLETENKÉNT</u></b> .....	<b>73</b>
<b><u>C/. RENDEZVÉNYEK ÉS KIÁLLÍTÁSOK</u></b> .....	<b>79</b>
<b><u>D/. DÍJAZOTTAK</u></b> .....	<b>84</b>

## ELŐSZÓ

A Magyar Szabadalmi Hivatalról szóló 86/2000. (VI. 15.) Korm. rendeletben foglalt intézményi feladat- és hatáskör alapján a 2003-ra irányadó *intézményi célkitűzéseket* – a Szervezeti és Működési Szabályzattal, valamint az éves munkatervvel összhangban – az MSZH a következők szerint teljesítette.

I. Az MSZH magas színvonalon érvényesítette a *nemzeti iparjogvédelmi hatósági tevékenység* (szabadalom, használati és formatervezési mintaoltalom, növényfajta-oltalom engedélyezése, védjegyek és földrajzi árujelzők lajstromozása) mennyiségi és minőségi követelményeit a nemzetközi előírásokkal összhangban.

Az európai szabadalmi rendszerhez való 2003. január 1-jei csatlakozás, illetve egyes nemzetközi együttműködési rendszerek új illeszkedési szabályainak a kialakítása, ezek eljárási, szervezési és infrastrukturális feltételeinek a biztosítása az elmúlt év folyamán megtörtént.

A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 2002. évi módosításának megfelelően átdolgozásra, bővítésre került a Módszertani Útmutató, amely meghatározza az eljárási és ügyintézési rendet, és a hatósági tevékenység minőségi követelményeit teljesítésének a biztosítása. Belső fejlesztések eredményeként az Egységes Ügyviteli Nyilvántartási Rendszer alkalmassá vált az európai szabadalmi bejelentésekkel, a növényfajta-oltalmi eljárással összefüggő ügyviteli folyamatok kezelésére. Megkezdődött az európai normáknak megfelelő elektronikus lajstrom és nyilvántartás kialakítása; megindult a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 2003. évi módosítása, illetve a közösségi védjegy- és mintaoltalmi rendszerhez történő 2004. május 1-jei csatlakozás ügyviteli, eljárási, informatikai hátterének a megteremtése.

A hivatali iparjogvédelmi hatósági tevékenységet a bejelentők általános elégedettsége, a magas befejezésszám, az átfutási idő javulása, a felhasználó-barát környezet és infrastruktúra jellemezte.

Az MSZH a szellemi tulajdonvédelmi szakértelem birtokában közreműködött és részt vett a nemzeti fejlesztési programalkotói tevékenységben és a hazai tudomány- és technológiapolitikát érintő jogszabály-előkészítő munkában, illetve sokoldalú szellemi tulajdonvédelmi tájékoztatási tevékenységet folytatott az eredményes hazai K+F aktivitás érdekében.

II. A hivatal átfogó, hatékony és kezdeményező módon töltötte be a szellemi tulajdon védelmével (iparjogvédelem és szerzői jog) összefüggő *joggyakorlat-elemző és jogalkotási kormányzati koordinációs feladatkört és felelősséget*.

A hivatali kodifikációs munka 2003-ban azt célozta, hogy az iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények az Európai Unióhoz történő csatlakozás idejére – a törvények megszületése óta a közösségi jogban végbement változásokat is figyelembe véve – teljes összhangba kerüljenek az európai közösségi joggal, illetve tartalmazzák mindazokat a szabályokat, amelyek a tagállamként való működéshez, a közösségi jog alkalmazásához szükségesek. Ezt a célt valósította meg az Országgyűlés által elfogadott 2003. évi CII. törvény az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosításáról, amely tartalmazza a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény és a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény módosítását. Az EU-hoz való csatlakozás feltételeinek megteremtését célozta a gyógyszertermékek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 1768/92 EGK rendelet és a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának létrehozásáról szóló 1610/96/EK rendelet alkalmazásához szükséges kormányrendelet-tervezet elkészítése is.

Az elmúlt évben került továbbá sor a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2003. évi VI. törvény elfogadására, valamint az egyes iparjogvédelmi oltalmak

megszerzésének és fenntartásának a magyar találmányok külföldi bejelentése célelőirányzatból történő támogatásáról szóló 9/2003. (II. 28.) GKM rendelet elfogadására.

III. A hivatal a szellemi tulajdon védelmének kiemelt területein (Európai Szabadalmi Egyezmény, közösségi védjegy-, illetve designoltalmi rendszer, szerzői jog) előkészítette és megvalósította hazánk sikeres *európai integrációját*, különös tekintettel Magyarország érdekeire és a szakmai világszervezetekben közreműködésünkkel folyó munkálatokra.

A hivatal 2003. évi nemzetközi tevékenységét két esemény, hazánknak 2003. január 1-jével az Európai Szabadalmi Szervezethez történő csatlakozása, valamint az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló szerződés 2003. április 16-i aláírása határozta meg. Az európai szabadalmi rendszerhez való csatlakozással az MSZH az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának és munkacsoportjainak ülésein az elmúlt évben már teljes jogú – szavazati joggal is rendelkező – tagként vállalt szerepet a fórumok munkájában. Az Igazgatótanácsban a magyar Kormány képviselőjeként az MSZH elnöke, helyettes képviselőjeként az MSZH jogi elnökhelyettese járt el. Az Igazgatótanács döntéseinek jobb előkészítését biztosító Elnökségnek („Board”) tagja lett az MSZH jogi elnökhelyettese. A Közöségi Növényfajta-oltalmi Hivatal Igazgatótanácsában pedig a műszaki elnökhelyettes képviseli hazánkat.

Az MSZH részt vett az EU csatlakozási szerződés iparjogvédelmi részeire készített szövegtervezetek, majd a magyar nyelvű fordítások véleményezésében; közreműködött az Európai Bizottság által szervezett konzultációkon, és a csatlakozási szerződés aláírását követően aktív megfigyelői státuszban kapcsolódott be a Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának tevékenységébe.

Tovább folytatódott az MSZH és a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hatóság, az OHIM között 2000 tavaszán létrejött együttműködési megállapodás keretében megindult intenzív együttműködés 2003-ban is. Részt vettünk a tagjelölt országok képviselőinek szervezett egyeztető megbeszéléseken („Liaison Meeting”) mind a védjegy, mind a mintaoltalmi témakörben.

Magyarország tagja maradt a Szellemi Tulajdon Világszervezetében (a WIPO-ban) a Koordinációs Bizottságnak, és a Program és Költségvetési Bizottságban is megtartotta helyét. 2003 őszétől az MSZH elnöke lett a Madridi Unió Közgyűlésének az elnöke. A Berni Unió Végrehajtó Bizottságának alelnökévé az MSZH jogi elnökhelyettesét választották.

IV. A hivatal tovább javította a *hazai iparjogvédelmi és szerzői jogi kultúra tudatossági, tájékoztatósi és képzettségi feltételeit* ügyfélszolgálati, informatikai és oktatási támogató programokkal.

Az MSZH nemzetközi szinten is elismert színvonalú iparjogvédelmi tájékoztatósi és ügyfélszolgálati tevékenységet folytatott az elmúlt évben is. A közhitelű iparjogvédelmi alapadatok rendelkezésre bocsátásának és az iparjogvédelmi tájékoztatásnak a klasszikus eszközei az évi 12 számban megjelenő és 2003-ban közel 3800 oldal terjedelmű Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, valamint a kéthavi periodikaként megjelenő Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle volt. A felhasználók ingyenesen férhettek hozzá az interneten is elérhető Publikus Iparjogvédelmi Adatbázis Családdhoz, a PIPACS adatbázishoz, amely egységes rendszerbe integráltan tartalmazza az összes iparjogvédelmi oltalmi forma adatait és célzott keresést is lehetővé téve betöltheti az elektronikus közlöny és a lajstromok szerepét. Az MSZH gazdag szakmai ismereteket tartalmazó és állandóan frissített honlapját havonta átlagosan 223 ezren látogatták. A nyilvános iparjogvédelmi szolgáltatásokat, a szabadalmi információ- és dokumentum-szolgáltatásokat, az ügyfélszolgálatot 2003-ban több mint 18 ezren vették igénybe.

Az MSZH színvonalas és tudatos oktatási tevékenysége következtében egyre növekvő érdeklődés övezte felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyamait, egyre hangsúlyosabb az iparjogvédelmi oktatás jelenléte a felsőoktatási intézményekben, valamint megfigyelhető a külső szervezetek felkérésére tartott céltanfolyamok óraszámának, részvételi arányának a növekedése. Az MSZH az ország legjelentősebb egyetemeivel, főiskolaival, valamint különböző szakmai, társadalmi szervezetekkel együttműködési megállapodásokat kötött. Ezek alapján a felsőoktatási intézmények hallgatói, a gazdasági élet szerep-

lői, a vállalkozók a graduális, a posztgraduális képzés, a távoktatás, valamint céltanfolyamok keretében sajátíthatták el a korszerű szellemi tulajdonvédelmi ismereteket. A szellemi tulajdonvédelmi tudatosság fokozása mellett az iparjogvédelmi oktatás fontos kiegészítő tevékenységet jelentett a hatósági tevékenységet végző hivatali munkatársak részére is.

V. A hivatal *infrastrukturális és emberi erőforrásait* hatékony szervezeti és irányítási rendszerben hasznosította a korszerű közszolgálatosság és gazdaságos intézményi működés biztosítása érdekében.

Az MSZH önfinanszírozó módon gazdálkodva – a gazdasági és közlekedési miniszter rendeleteivel szabályozott igazgatási szolgáltatási díjakból és a hivatalt megillető hasonló nemzetközi eljárási díjakból származó bevételek hatékony felhasználásával – biztosította a 86/2000. (VI. 15.) Korm. rendeletben meghatározott feladatkör ellátásához szükséges kiadások fedezetét.

A munkatervben megfogalmazott fő célkitűzések megvalósításához a pénzügyi fedezet rendelkezésre állt, a folyamatos likviditás egész évben biztosított volt.

A hivatali eszközparkot a magas és állandóan korszerűsített informatikai eszközhányad jellemzi, amely eléri az európai színvonalat. Sikerült az elmúlt évben koncentrációval javítani az elhelyezést.

Az MSZH belső igazgatási rendszerében jelentős változást hozott a Szervezeti és Működési Szabályzat nyáron elfogadott módosítása. A változás legfontosabb eleme a gazdasági főigazgatói pozíció létrehozása volt, amelynek betöltője az MSZH gazdasági vezetője. A szervezeti korszerűsítés érdekében és a teljesítmények elismeréseként 2003. évben 9 új vagy módosított vezetői kinevezés történt.

A 270 fős magasan kvalifikált, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező, több nyelvet jól beszélő munkatársi állományból 72% (195 fő) rendelkezett felsőfokú végzettséggel, 136 fő pedig egy vagy több nyelvvizsgával. Intenzíven folytatódott a korábbi években meghonosodott köztisztviselői tudás-gyarapítás: a munkatársi állományból az elmúlt évben 82 fő vett részt nyelvi továbbképzésben, 45 fő tett közigazgatási alap- vagy szakvizsgát, 15 fő vett részt alapidiplomás, 11 fő másoddiplomás képzésben, 3 fő PhD doktori képzésben, 28 fő iparjogvédelmi szakképzésben.

Fontos hivatali célkitűzés a köztisztviselői állomány megtartása és megfelelő megbecsülése. A köztisztviselői követelmény- és illetményrendszer adta lehetőségek maximális hivatali alkalmazása az elmúlt évben is biztosította az előzetesen vállalt többletfeladathoz kötött illetmény-kiemeléseket, amelyek így teljesítményhez kötött elismerést és szakmai sikereket is eredményeztek. A hivatalban hosszú múltja van a mennyiségi és minőségi követelményrendszer személyre bontott gyakorlatának, amely a köztisztviselői törvény biztosította eszközökkel támogatva kulcseleme lehet az MSZH nemzeti hatóságkénti helytállásának az Európai Unióban.

# I. SZELLEMI TULAJDONVÉDELMI JOGSZABÁLY-ELŐKÉSZÍTÉS ÉS JOGALKALMAZÁS

## 1. JOGSZABÁLYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

A hivatali jogszabály-előkészítési munka első gyümölcse 2003-ban a *szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény* módosításáról szóló 2003. évi VI. törvény elfogadása volt. Fontos harmonizációs és korszerűsítő lépést jelentett az egyes iparjogvédelmi oltalmak megszerzésének és fenntartásának a magyar találmányok külföldi bejelentése célelőirányzatból történő támogatásáról szóló 9/2003. (II. 28.) GKM rendelet előkészítése, illetve kiadása is.

A hivatali kodifikációs munka 2003-ban a továbbiakban azt célozta, hogy az iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények az Európai Unióhoz történő csatlakozás idejére – a törvények megszületése óta a közösségi jogban végbement változásokat is figyelembe véve – teljes összhangba kerüljenek az európai közösségi joggal, illetve tartalmazzák mindazokat a szabályokat, amelyek a tagállamként való működéshez, a közösségi jog alkalmazásához szükségesek.

Ezt a célt valósította meg az igazságügy-miniszter, a nemzeti kulturális örökség minisztere, valamint az MSZH elnöke közös előterjesztésének alapján elfogadott *2003. évi CII. törvény az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosításáról* (a továbbiakban: törvény), amely tartalmazza a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.), a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Sztj.) és a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Fmtv.) módosítását. A törvényt az Országgyűlés 2003. november 17-i ülésnapján fogadta el; az új jogszabály a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján fog hatályba lépni.

A törvény főbb tartalmi elemei a következőkben foglalhatók össze.

A Vt. jelenleg hatályos szövege is nagyban tükrözi a tagállamok védjegyekre vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló 89/104/EGK tanácsi irányelv által előírt – a védjegyek lajstromozásának feltételeire, az oltalom tartalmára és az oltalom megszűnésére vonatkozó – anyagi jogi szabályokat; ezen irányelv kapcsán – a teljes összhang megteremtése érdekében – ezért csupán kis számú módosítást hajt végre a törvény.

Hazánk az Európai Unióhoz való csatlakozással beilleszkedik a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK rendelettel létrehozott ún. közösségi védjegyrendszerbe. E beilleszkedés hatása, hogy a megadott közösségi védjegyek immár Magyarország területére is ki fognak terjedni; ebből következően a magyar nemzeti védjegyek lajstromozási akadályt képeznek valamely megjelölés közösségi védjegyként való lajstromozásával szemben, ugyanakkor korábbi jogként a közösségi védjegyeket is figyelembe kell venni a Magyarország területére irányuló nemzeti bejelentések vizsgálatánál. A 40/94/EK rendelethez való igazodás olyan illeszkedési – a közösségi védjegybejelentésekre és a közösségi védjegyekre vonatkozó – szabályok megalkotását tette szükségessé, amelyek a párhuzamosan működő nemzeti és közösségi védjegyrendszer között teremtenek kapcsolatot, összhangot.

A Vt. módosítása alkalmat teremtett az e területen létrehozott nemzetközi együttműködési rendszer, a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodás és a Madridi Jegyzőkönyv alkalmazására vonatkozó hazai illeszkedési szabályok megteremtésére, valamint arra is, hogy a megalkotása óta összegyűlt tapasztalatokat, szakmai észrevételeket is tükrözze a törvény.

A törvénynek a Vt. földrajzi árujelzőkre vonatkozó rendelkezéseit módosító része elsősorban az Európai Unióhoz való csatlakozás jogi feltételeinek megteremtését szolgálja, az e területen létrejött közösségi jogszabályra, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 2081/92/EGK tanácsi rendeletre tekintettel szükséges rendel-

kezelések megteremtésével. Hasonlóan a védjegyterülethez, a törvény létrehozta a nemzetközi együttműködés (ez esetben az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás) alkalmazásához szükséges szabályokat, illetve elvégezte a gyakorlati tapasztalatokból adódó változtatásokat.

Védjegyjogunk az említett módosításoknak köszönhetően maradéktalanul megfelel az irányadó nemzetközi, illetve közösségi jogi szabályozásnak. Ugyanakkor a közösségi jog fejlődése (ld. a VI. fejezetet) várhatóan újabb kihívásokat fog jelenteni a hazai védjegyrendszer működése számára.

Az Szjt. módosítása elsősorban a megalkotását követően elfogadott, az információs társadalommal kapcsolatos szerzői és szomszédos jogokról szóló 2001/29/EK irányelvvel (INFOSOC) való összhang megteremtésére irányul. Mindemellett a törvény elvégzi az egyéb közösségi irányelvekkel (így a számítógépi programok jogi védelméről szóló 91/250/EGK tanácsi irányelvvel, a műholdas műsorsugárzásra és a vezeték útján történő továbbközvetítésre alkalmazandó szerzői jogra és a szerzői joghoz kapcsolódó jogokra vonatkozó egyes szabályok összehangolásáról szóló 93/83/EGK tanácsi irányelvvel, a szerzői jog és egyes kapcsolódó jogok védelmi idejének összehangolásáról szóló 93/98/EGK tanácsi irányelvvel, valamint az adatbázisok jogi védelméről szóló 96/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel) való harmonizáció céljából szükséges módosításokat.

Az Szjt. módosítása változásokat eredményez a közösségi jog részévé is vált nemzetközi egyezményekhez való igazodás érdekében a közös jogkezelés terén is, valamint tükrözi az Szjt. alkalmazásával kapcsolatos első joggyakorlati tapasztalatokat.

Az Szjt. az említett módosítások eredményeképpen teljes mértékben összhangban áll az irányadó nemzetközi, illetve közösségi jogszabályokkal. Említést érdemel mindazonáltal az eredeti képzőművészeti alkotás szerzőjének javára szóló követő jogról szóló 2001/84/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv; mivel ezen irányelv átültetésére a tagállamok számára előírt határidő 2006. január 1-je, a szükséges jogszabály-módosítások végrehajtását a Kormány jogharmonizációs programja a 2004. évet követően irányozza elő.

A hatályos Fmtv. a formatervezési minták oltalmáról szóló 98/71/EK irányelvvel csaknem teljes mértékben összeegyeztethető szabályozást tartalmaz, és rendelkezései az ipari minták nemzetközi lajstromozásáról szóló Hágai Megállapodás 1999. július 2-án Genfben felülvizsgált, még nem hatályos szövegéhez is jól illeszkednek. A magyar mintaoltalmi szabályozás mégis további korszerűsítésre szorult, egyfelől a 6/2002/EK rendelettel létrehozott közösségi formatervezési mintaoltalmi rendszerbe történő beilleszkedés, másfelől a Hágai Megállapodás új, genfi szövegének megerősítése kapcsán felmerülő további jogalkotási feladatok elvégzése érdekében.

A törvény az Európai Unióhoz való csatlakozás jogi előfeltételeit e területen tehát az Fmtv.-nek a formatervezési minták közösségi oltalmáról szóló 6/2002/EK rendelettel és a formatervezési minták oltalmáról szóló 98/71/EK irányelvvel való összehangolása révén teremti meg. A 6/2002/EK rendelethez kapcsolódó illeszkedési szabályok – a védjegyrendszert érintő változásokhoz hasonló módon – az egymás mellett létező nemzeti és közösségi mintaoltalmi rendszer közötti kapcsolat megteremtését célozták. A törvény a Hágai Megállapodással összefüggésben beilleszti az Fmtv.-be az MSZH útján benyújtott nemzetközi ipari mintaoltalmi bejelentésekre, valamint a Nemzetközi Iroda által lajstromozott, a Magyar Köztársaságot megjelölő nemzetközi ipari mintaoltalmi bejelentésekre vonatkozó szabályokat is.

Szintén az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételeinek megteremtését célozza a gyógyszertermékek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 1768/92 EGK rendelet és a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának létrehozásáról szóló 1610/96/EK rendelet alkalmazásához szükséges kormányrendelet-tervezet elkészítése. A tervezet elkészítése és közigazgatási egyeztetése megtörtént, Kormányhoz való benyújtására várhatóan 2004 januárjában kerül sor.

## 2. SZELLEMI TULAJDONVÉDELMI SZAKMAI TESTÜLETEK MŰKÖDÉSE

A *Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács* öt alkalommal tartott testületi ülést 2003-ban. A tanács állásfoglalást alakított ki az EU csatlakozással összefüggő szellemi tulajdonvédelmi törvénymódosításokról: a szerzői jogról szóló 1990. évi LXXVI. törvény módosításáról, a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény módosításáról, valamint a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény módosításáról, továbbá a gyógyszertermékek és a növényvédőszeresek kiegészítő oltalmi tanúsítványának bevezetésére vonatkozó kormányrendelet tervezetéről. A tanács javaslatot dolgozott ki a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szabályozási koncepciójának és tervezetének az iparjogvédelmi hatósági eljárásokkal összefüggő kérdéseiről, valamint a kis- és középvállalkozások iparjogvédelmi tevékenységének erősítését célzó átfogó intézkedésekről.

Változás következett be az MSZTT vezetésében, minthogy az MSZH elnökének javaslatára a gazdasági és közlekedési miniszter 2003. szeptember 1-jével Bogsch Eriket, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. vezérigazgatóját nevezte ki a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács elnökévé.

Az *Iparjogvédelmi Szakértői Testülethez* 14 új ügy érkezett 2003-ban. Az év folyamán 13 ügy fejeződött be, egy ügy maradt folyamatban; ugyanakkor sor került a 2002. évről maradt ügyek feldolgozására is (2002-ben 17 új ügy volt és 8 fejeződött be). A testület elnökévé annak megújítása keretében Posteinerné Toldi Márta műszaki elnökhelyettest nevezte ki az igazságügyminiszter.

Iparjogvédelmi szakértői engedély kiadására, illetve megújítására az év folyamán 6 esetben került sor. 2003-ban 11 személy tett sikeres szabadalmi ügyvivői vizsgát, egy vizsga sikertelen volt.

A *Szerzői Jogi Szakértő Testülethez* 40 szakértői megkeresés érkezett és 33 ügyben készült szakvélemény (2002-ben 42 megkeresés érkezett és 36 szakvélemény született). A Testület több, korábbi ügyben benyújtott pótkérdésre adott kiegészítő szakvéleményt, és jelentős volt az írásos szakvélemény mellőzésével nyújtott szóbeli (telefonos vagy személyes) tájékoztatás, szaktanácsadás.

A *Magyar Formatervezési Tanács* az elmúlt évben négy alkalommal ülésezett. Az első ülésen került sor a Magyar Formatervezési Díj és a Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj pályázati rendszerének a megújítására. A további üléseken a tanács megvitatta és elfogadta a testület hároméves tervét, tájékozódott a Design Terminál Kht. alapításának folyamatáról, megvitatta a Magyar Formatervezési Díj új arculatáról készült összefoglalót, a 2003. évi pályázat eredményéről készített beszámolót. A nevében és tartalmában is megújult Ipari Formatervezési Nívódíj 24. alkalommal, 2003. március végén került meghirdetésre Magyar Formatervezési Díj néven. A pályázatra a 2002. évi nevezések többszöröse, összesen 260 érvényes pályamunka érkezett. A termék kategóriában 90, a vizuális kommunikáció kategóriában 46, a terv kategóriában 44 és a diákmunka kategóriában 80 pályamű értékelésére került sor.

A Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj ösztöndíjbizottságának mandátuma a 2002. évi beszámoló meghallgatásával lejárt. A 2003. évi ösztöndíjasok felvételéről már az új bizottság döntött, amelynek tagjait hét szakmai szervezet vezetőségének ajánlásai alapján kérte fel az MFT elnöke. A 2002. évi ösztöndíjasok beszámoló kiállítására 2003. április 1–27-e között, a Magyar Iparművészeti Múzeumban került sor. A 2003. évi ösztöndíjpályázatra 38 érvényes pályamunka érkezett és az MSZH két ösztöndíjat ajánlott fel (az OM 12 és a NKÖM 3 ösztöndíja mellett). Így az elmúlt évben összesen 18-an részesültek ösztöndíjban.

A Magyar Formatervezési Tanács által kidolgozott hároméves munkaprogramot jóváhagyta a gazdasági és közlekedési miniszter. A hivatal elnökének és a felügyelő miniszternek az előterjesztése alapján a Kormány döntött a Design Terminál Formatervezési Tájékoztató és Szolgáltató Kht. megalapításáról.



## II. IPARJOGVÉDELMI HATÓSÁGI VIZSGÁLATOK ÉS ELJÁRÁSOK

### 1. A HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG ALAKULÁSA

A nemzeti és nemzetközi úton tett iparjogvédelmi bejelentések összesített számának az elmúlt években tapasztalt növekedése 2003-ban megtört: a bejelentések összesített száma az előző évhez képest mintegy 4600–zal csökkent. A nemzeti úton benyújtott iparjogvédelmi bejelentések becsült száma közel 1400–zal, a nemzetközi úton tett bejelentéseké 3200–zal volt kevesebb az előző évinél. A bejelentések számának visszaesése elsősorban arra vezethető vissza, hogy az Európai Szabadalmi Egyezményhez való csatlakozás következtében – az előrejelzéseknek megfelelően – csökkent a külföldi bejelentők által az MSZH-hoz – közvetlenül nemzeti úton, illetve a PCT rendszerében – benyújtott szabadalmi bejelentések száma.

#### Nemzeti és nemzetközi bejelentések összesített adatai (1998–2003)

Bejelentések száma	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nemzeti úton	10 459	11 773	12 896	13 000	12 647	11 284
Nemzetközi úton	46 040	52 684	71 049	93 053	99 077	95 853*
<b>Összesen</b>	<b>56 499</b>	<b>64 457</b>	<b>83 945</b>	<b>106 053</b>	<b>111 724</b>	<b>107 137*</b>

\*Becsült adat

A nemzeti úton tett bejelentések száma 2003-ban az előző évhez képest 1363 bejelentéssel volt kevesebb – elsősorban a nemzeti úton tett külföldi szabadalmi bejelentések és a PCT bejelentésekből a nemzeti szakaszba lépő nemzetközi szabadalmi bejelentések csökkenése következtében. A nemzeti bejelentések száma csaknem mindegyik oltalmi forma (szabadalom, használati minta, védjegy, formatervezési minta) esetében kisebb mértékű csökkenést mutatott (kivételt a földrajzi árujelző jelent).

#### Nemzeti úton tett iparjogvédelmi bejelentések száma oltalmi formák szerint (1998–2003)

Oltalmi forma	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Szabadalom	4 158	4 507	4 880	5 451	5 906	4 810
Formatervezési minta	544	844	653	610	444	390
Használati minta	318	334	370	326	351	316
Védjegy	5 437	6 082	6 983	6 611	5 944	5 677
Földrajzi árujelző	2	6	10	2	2	6
Növényfajta-oltalom	-	-	-	-	-	85
<b>Összesen</b>	<b>10 459</b>	<b>11 773</b>	<b>12 896</b>	<b>13 000</b>	<b>12 647</b>	<b>11 284</b>

A nemzeti úton benyújtott bejelentések 51,4%-a hazai bejelentőktől származott. Ezek egyharmada egyéni, kétharmada intézményi bejelentő volt. Az egyes oltalmi formák esetében a bejelentések eredete - hazai vagy külföldi - változó képet mutat. A szabadalmi bejelentéseknél a hazai bejelentők aránya egyhatoda a külföldi bejelentőkének, ezzel szemben a védjegybejelentések esetén a hazai bejelentők súlya domináns (77%). Mind a használati mintaoltalmi (96%), mind pedig a formatervezési mintaoltalmi (77%) bejelentéseknél a hazai bejelentők játszanak meghatározó szerepet.

A nemzetközi együttműködések keretén belül a Magyarországot megjelölő bejelentések száma a kilencvenes években évről évre növekvő tendenciát mutatott. A 2003. évi bejelentések számáról vég-

leges adatokkal még nem rendelkezünk, de a becslés szerint ezen a területen is csökkenés várható. A Hágai Megállapodás és a Madridi Megállapodás alapján benyújtott bejelentések száma az előrejelzések szerint a 2002. évihez hasonlóan alakul, míg várhatóan mintegy 10%-kal csökken a PCT keretében benyújtott bejelentések száma.

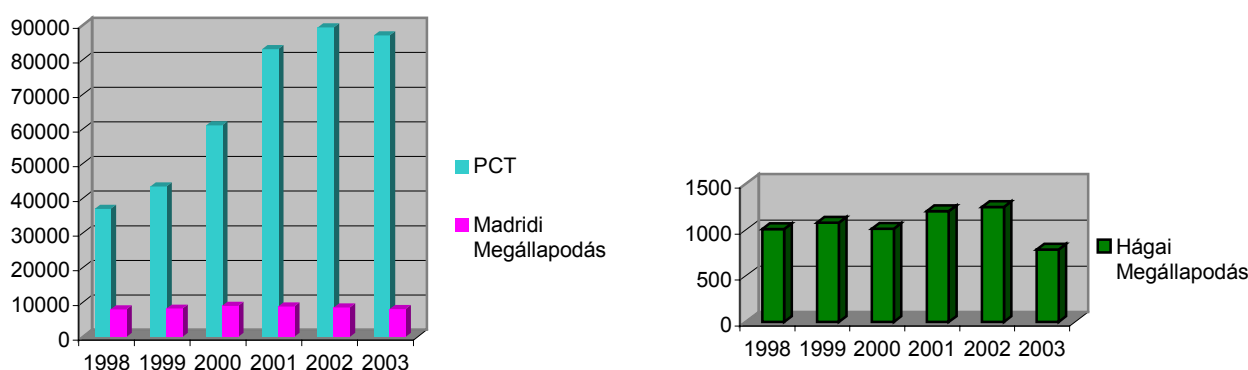
Havonta átlagosan 7000 – 9000 nemzetközi szabadalmi bejelentésben (EURO-PCT) jelölték meg Magyarországot, mint lehetséges célországot, és havonta 8000 – 9000 azoknak a bejelentéseknek a száma, ahol közvetlenül az Európai Szabadalmi Hivatalban Magyarországot, mint az Európai Szabadalmi Egyezmény tagállamát megjelölték.

Nemzetközi méretekben is tapasztalt tendencia a szabadalmi bejelentések számának visszaesése az elmúlt évben. A WIPO 2003. évre vonatkozó becslése is a nemzetközi szabadalmi bejelentések 4%-os csökkenését jelzi előre. A nemzetközi szabadalmi bejelentések magyar nemzeti szakaszba léptetésére vonatkozóan a korábban prognosztizált – az ESZE-hez való csatlakozás következményeként előálló – nagyobb mértékű csökkenés egyelőre nem következett be. 2003-ban 3251 nemzeti szakaszba lépett nemzetközi szabadalmi bejelentést dolgozott fel a hivatal, és további 686 nemzetközi bejelentés nemzeti szakaszba lépése várható. Az MSZH a nemzetközi szabadalmi bejelentésekkel kapcsolatos átvevő hivatali feladatokat folyamatosan, az előírt határidőben látja el.

#### Nemzetközi együttműködések keretén belül érkezett bejelentések száma (1998–2003)

Nemzetközi együttműködés	1998	1999	2000	2001	2002	2003
PCT (megjelölések száma)	37 035	43 407	61 018	83 021	89 327	87 000*
Hágai Megállapodás	1 010	1 080	1 014	1 206	1 250	788*
Madridi Megállapodás	7 995	8 197	9 017	8 826	8 500	8 065*
<b>Összesen</b>	<b>46 040</b>	<b>52 684</b>	<b>71 049</b>	<b>93 053</b>	<b>99 077</b>	<b>95 853*</b>

\*Becsült adat (a végleges decemberi WIPO adatok hiányában)



Az Európai Szabadalmi Egyezményhez való csatlakozás első évében a magyar bejelentők az MSZH-n keresztül 5 európai szabadalmi bejelentést nyújtottak be, míg közvetlenül az Európai Szabadalmi Hivatalban további 9 bejelentést tettek. A magyar bejelentők 124 esetben a WIPO Nemzetközi Irodáján keresztül az EURO-PCT utat választották nemzetközi oltalmi igényük bejelentésére. 2003-ban az Eu-

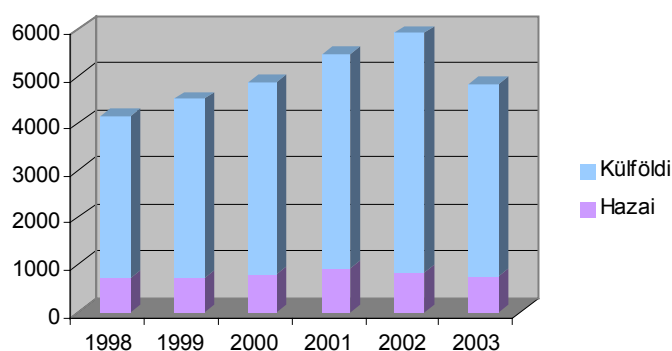
rópai Szabadalmi Hivatalnál megadott európai szabadalmak jogosultjai között 61 szabadalmas volt magyar származású.

## 2. SZABADALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A *nemzeti úton tett szabadalmi bejelentésszám* növekedésének az elmúlt öt évben tapasztalt emelkedő tendenciája 2003-ban megszakadt, mivel az előző évhez képest 5906-ról 4810-re, 18,6%-kal, összesen 1096 bejelentéssel esett vissza a nemzeti úton benyújtott bejelentések száma. Az elmúlt évben a hazai szabadalmi bejelentések mellett a nemzeti úton benyújtott külföldi bejelentések és a korábbi PCT megjelölésekből eredő tényleges nemzeti eljárási kérelmek száma egyaránt csökkent. A nemzeti úton benyújtott külföldi bejelentések számának csökkenése az Európai Szabadalmi Egyezményhez történt csatlakozással magyarázható, miután 2003. január 1. után a külföldi bejelentők európai szabadalmi bejelentésükben hazánkat megjelölve igényelnek oltalmat Magyarország területére. A PCT megjelölésekből származó nemzeti eljárási kérelmek csökkenése összhangban áll azzal a folyamattal, hogy az utóbbi két évben a nemzetközi szabadalmi bejelentések száma csökkent, amit a WIPO statisztikai adatai is igazolnak.

### A nemzeti úton tett szabadalmi bejelentések száma a bejelentések eredete szerint (1998–2003)

Bejelentés eredete	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hazai bejelentések	694	727	810	919	842	756
Nemzeti úton benyújtott külföldi bejelentések	899	779	734	610	485	117
A korábbi PCT megjelölésekből eredő tényleges nemzeti eljárási kérelmek	2 565	3 001	3 339	3 922	4 579	3 937
<b>A szabadalmi bejelentések száma</b>	<b>4 158</b>	<b>4 507</b>	<b>4 880</b>	<b>5 451</b>	<b>5 906</b>	<b>4 810</b>



A szabadalmi bejelentések *műszaki szakterületi* megoszlását továbbra is a „vegyészeti területeken” benyújtott élénk bejelentői aktivitás jellemzi. (A 2003. évben benyújtott 4810 szabadalmi bejelentésből 3953 szabadalmi bejelentés szakterületi megoszlása volt értékelhető, mert valamennyi törvényes feltétel teljesítése után – ami közel 2 hónapot vehet igénybe – soroljuk be a bejelentést ún. NSZO osztályokba.)

### Szabadalmi (fajtaoltalmi) bejelentések megoszlása szakterületek szerint 2003-ban

Szakterület	2003
Építő- és könnyűipar	467
Gépészet	470
Villamosság és fizika	340
Gyógyszeripar	1 222
Vegyipar és biotechnológia	705
Mezőgazdaság és fajtaoltalom	749
<b>Összesen</b>	<b>3 953*</b>

\*A teljes bejelentéstömeg 82%-os szakterületi feldolgozottságának adatai.

Az engedélyezett szabadalmak aránya az összes befejezett ügy 30%-át tette ki, ami mintegy 6%-kal kevesebb a megelőző évinél. Ez különösen az évdíjfizetés szempontjából tekinthető kedvezőtlen arálynak. A megszűnések nagy része az éves fenntartási díj fizetésének elmaradásából adódik, ami a bejelentők érdekmúlását mutatja, és hivatali eszközökkel aligha befolyásolható. Különösen szembetűnő az évdíjfizetési hajlandóság csökkenése a gyógyszeripar és a villamosipar területén, ami az előbbinél feltehetően összefügg a terület éles versenyjellegével és a hosszú átfutási idővel, míg az utóbbinál a gyorsan bevezetésre kerülő és avuló fejlesztésekkel.

### Szabadalomengedélyezési adatok Magyarországon (1998–2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Megadott szabadalmak	1 371	1 995	1 627	1 306	1 555	1 379
Elutasított bejelentések	713	526	340	293	215	163
Megszűnt bejelentések	1 360	1 398	1 688	1 882	2 590	3 097
<b>Befejezett bejelentések</b>	<b>3 444</b>	<b>3 919</b>	<b>3 655</b>	<b>3 481</b>	<b>4 360</b>	<b>4 639</b>
Folyamatban lévő bejelentések	12 754	13 304	14 773	17 187	18 769	18 083*

\*A 2003. évi bejelentések 82%-os szakterületi feldolgozottsága alapján.

### Érvényben levő szabadalmak (1998–2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<b>Érvényben levő szabadalmak év elején</b>	<b>10 996</b>	<b>11 013</b>	<b>11 418</b>	<b>11 084</b>	<b>10 927</b>	<b>10 784</b>
Megadott szabadalmak	1 371	1 995	1 627	1 306	1 555	1 379
Megszűnt szabadalmak	1 354	1 590	1 961	1 463	1 698	1 778
<b>Érvényben levő szabadalmak év végén</b>	<b>11 013</b>	<b>11 418</b>	<b>11 084</b>	<b>10 927</b>	<b>10 784</b>	<b>10 385</b>

A 2003-ban folytatódott az ún. *BEST rendszerben* („újdonságkutatás + elbírálás”) *végzett szabadalmi elbírálói tevékenység*. Az MSZH 3575 újdonságkutatást végzett el az év folyamán, a külső újdonságkutatási megbízások száma, illetve számaránya így örvendetes módon tovább csökkent.

	Újdonságkutatás		
	Belső	Külső	%
<b>2000</b>	3 981	399	10
<b>2001</b>	3 962	567	14
<b>2002</b>	4 594	333	7
<b>2003</b>	<b>3 575</b>	<b>216</b>	<b>6</b>

Az MSZH megtette a magyar elsőbbségű ügyekben a 10 hónapon belüli újdonságkutatás elvégzéséhez szükséges intézkedéseket, aminek tényleges megvalósulását időszakonként ellenőriztük.

A tanácsi ügyek intézésében az év során fennakadás nem volt: 8 tanácsban intézett ügy záródott le az év folyamán, míg ebben az időszakban 8 új tanácsi ügy indult. A folyamatban lévő tanácsi ügyek száma 15.

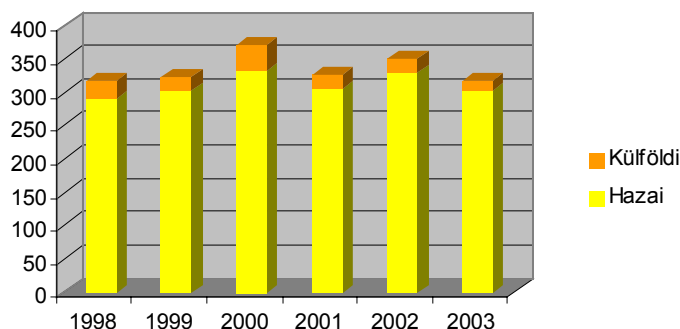
### 3. HASZNÁLATI MINTAOLTALMI ÉS FORMATERVEZÉSI MINTAOLTALMI HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

Az elmúlt évben 316 *használati minta bejelentés* érkezett, ami az előző évhez képest kismértékű csökkenést jelent. A bejelentések országok szerinti megoszlása lényegében nem változott, az oltalmi formát 95%-ban hazai bejelentők veszik igénybe, külföldiektől csak 14 bejelentés származott. Az év során 342 engedélyezési eljárás zárult le, amelyből 217 lajstromozás, 4 elutasítás és 121 visszavonás, illetve visszavontnak tekintés.

2003-ban az MSZH-ba 13 megsemmisítési és 1 nemleges megállapítás iránti kérelem érkezett, az eljárás 11 megsemmisítési és 1 nemleges megállapítási ügyben zárult le.

#### Használati mintaoltalmi bejelentések megoszlása a bejelentések eredete szerint (1998–2003)

Bejelentések eredete	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hazai	291	301	331	304	329	302
Külföldi	27	23	39	22	22	14
<b>Összes bejelentés</b>	<b>318</b>	<b>324</b>	<b>370</b>	<b>326</b>	<b>351</b>	<b>316</b>



### Használati mintaoltalmi engedélyezési adatok Magyarországon (1998 – 2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Megadott használati mintaoltalmak	197	213	238	256	237	217
Elutasított bejelentések	39	19	44	32	9	4
Megszűnt bejelentések	65	67	104	146	129	121
Befejezett bejelentések	301	299	386	434	375	342
Folyamatban lévő bejelentések	245	280	282	196	192	194*

\* A folyamatban lévő bejelentések számát 2003-ban 28 felújított ügy növelte.

### Érvényben levő használati minták (1998 – 2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<b>Érvényben levő használati minták év elején</b>	801	843	982	991	1 045	1 121
Megadott használati minták	197	213	238	256	237	217
Megszűnt használati minták	155	74	229	202	161	215
<b>Érvényben levő használati minták év végén</b>	<b>843</b>	<b>982</b>	<b>991</b>	<b>1 045</b>	<b>1 121</b>	<b>1 123</b>

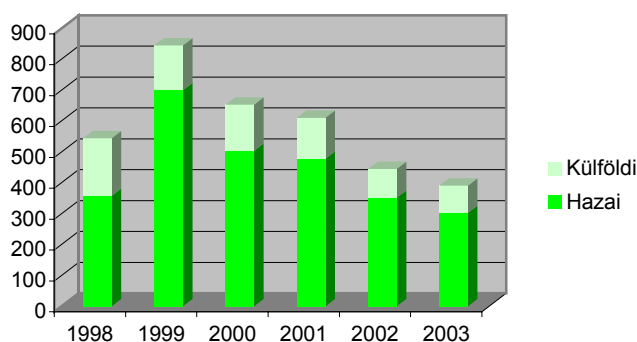
2003-ban 390 új *nemzeti formatervezési mintaoltalmi bejelentés* érkezett, amely összesen 1150 mintát foglalt magában. A bejelentések számának csökkenése mögött nem a bejelentői aktivitás visszaesése áll, hanem az a tény, hogy az új formatervezési mintaoltalmi törvény biztosította lehetőség több mintát tartalmazó bejelentések megtételére egyre szélesebb körben vált ismertté. Ezt igazolja a bejelentett minták számának emelkedése. Az MSZH 2003-ban 106 db 2001. évi vagy annál régebbi ipari minta bejelentésben, és 256 db formatervezési mintaoltalmi bejelentésben zárta le az engedélyezési eljárást. A befejezésszám részben az egy bejelentésben foglalt minták számának növekedésével magyarázható. formatervezési minta tanácsai ügy jelenleg nincs folyamatban.

A beérkezett *nemzetközi bejelentések* száma 788 volt, amely bejelentésekben összesen 3390 minta oltalmát kérték. Az MSZH az ügyek mindegyikében az előírt 6 hónapon belül elvégezte a kutatást és

az érdemi vizsgálatot. Az év második felétől már érezhető volt a közösségi mintaoltalmi rendszer „el-szívó hatása”, a havi beérkező ügymennyiség közel 40%-kal csökkent. 2003-ban 782 nemzetközi be-jelentés nyomán keletkezett Magyarországra kiterjedő oltalom, ami 3371 mintát jelent, 6 bejelentésben történt visszautasítás, ami 19 mintát érintett.

**Formatervezési (ipari) mintaoltalmi bejelentések megoszlása  
a bejelentések eredete szerint  
(1998 – 2003)**

Bejelentések eredete	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hazai	357	699	503	477	351	302
Külföldi	187	145	150	133	93	88
<b>Összes bejelentés</b>	<b>544</b>	<b>844</b>	<b>653</b>	<b>610</b>	<b>444</b>	<b>390</b>



**Formatervezési (ipari) mintaoltalmi  
engedélyezési adatok Magyarországon  
(1998–2003)**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<b>Nemzeti formatervezési (ipari) minta lajstromozások száma</b>	<b>608</b>	<b>504</b>	<b>472</b>	<b>465</b>	<b>315</b>	<b>268</b>
<b>Minták száma</b>						<b>717</b>
Elutasított bejelentések	95	86	91	116	62	11
Megszűnt bejelentések száma	139	117	100	87	130	83
<b>Minták száma</b>						<b>167</b>
<b>Befejezett bejelentések száma</b>	<b>842</b>	<b>707</b>	<b>670</b>	<b>668</b>	<b>507</b>	<b>362</b>
<b>Minták száma</b>						<b>895</b>
<b>Folyamatban lévő bejelentések száma</b>	<b>408</b>	<b>519</b>	<b>601</b>	<b>571</b>	<b>484</b>	<b>535*</b>

\* A folyamatban lévő bejelentések számát 2003-ban 23 felújított üggy növelte.

### Érvényben levő formatervezési minták (1998-2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<b>Érvényben levő formatervezési minták év elején</b>	2 135	2 356	2 547	2 662	2 599	2 591
Lajstromozások	608	504	472	465	315	268
Megszűnt mintaoltalmak	387	313	357	528	333	326
<b>Megújítások (meghosszabbítások)</b>	<b>102</b>	<b>107</b>	<b>68</b>	<b>169</b>	<b>157</b>	<b>242</b>
<b>Érvényben levő formatervezési minták év végén</b>	<b>2 356</b>	<b>2 547</b>	<b>2 662</b>	<b>2 599</b>	<b>2 591</b>	<b>2 533</b>

#### 4. VÉDJEJYHATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

Az oltalmi formák közül a védjegybejelentések alakulása reagál a legérzékenyebben a világgazdasági fejleményekre, a belső piac változásaira. Ez tükröződik vissza a 2003. évi nemzeti és nemzetközi védjegybejelentések változásában is.

2003-ban 5677 nemzeti védjegybejelentés érkezett, amely 4,5%-kal – 267 bejelentéssel – kevesebb, mint a 2002. évi bejelentésszám (5944). A védjegybejelentések 77,3%-a magyar bejelentés, a magyar bejelentések 77,6%-a pedig intézményi bejelentés. A külföldi bejelentők közül az USA bejelentők állnak az első helyen 574 bejelentéssel, őket követik az angol (88), jordán (72) és német (68) bejelentők.

Az év során 100 új nemzeti védjegytanácsi ügy érkezett, illetve 11 került felújításra (a bíróság visszaadta az ügyet új eljárásra). Ehhez képest 74 ügy fejeződött be. Az átfutási idő kb. 10 hónap. Jelenleg 102 nemzeti védjegytanácsi ügy van folyamatban, amelyek közül 79 törlés, 23 pedig megszűnés megállapítása iránti eljárás.

Az elmúlt évben 8065 nemzetközi védjegybejelentés érkezett, ami 591 bejelentéssel haladta meg a 2002. évi bejelentések számát (7474), ez 7,9 %-os növekedést jelent.

Az év során 59 új nemzetközi védjegytanácsi ügy érkezett, ami az előző évhez képest 9-cel kevesebb ügyet jelent. Az átlagos átfutási idő továbbra is kb. 12–14 hónap, tekintettel arra, hogy a külföldi jogosultak szabályszerű értesítése változatlanul hosszadalmas eljárást igényel, miután esetenként ügygondnok kijelölése is szükséges. Az év során 66 nemzetközi védjegytanácsi ügy nyert befejezést, amelyek közül 12 törlési, 54 használat hiánya miatti megszűnés megállapítására irányuló kérelem volt. A folyamatban levő tanácsi ügyek száma 74, amelyek közül 8 törlési, 66 pedig megszűnés megállapítása iránti eljárás. (2002. végén 81 ügy volt folyamatban, ebből 16 törlési és 65 megszűnés megállapítására irányuló eljárás.)

A Lisszaboni Megállapodás alapján 12 új eredetmegjelölési bejelentés érkezett 2003-ban, egy korábbi ügyben a lajstromozási eljárás folyamatban van.

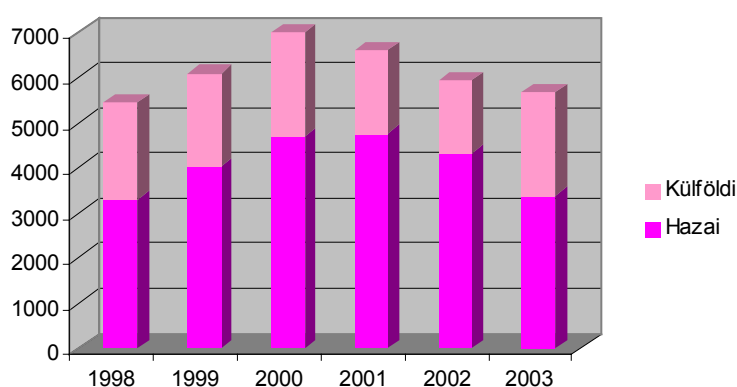
A Madridi Megállapodás keretében 337 magyar vonatkozású nemzetközi védjegybejelentés továbbításra került sor. Az előző évben továbbított 298 ügyszámhoz képest ez 13%-os növekedést jelent. A folyamatban lévő ügyek száma jelenleg 93, ami csökkenést jelent az előző évi 159-hez viszonyítva.



Az év során 6 új földrajzi árujelző bejelentés érkezett, míg 8 ügybefejezés történt. A folyamatban lévő bejelentések száma 11.

### Nemzeti védjegybejelentési adatok (1998–2003)

Nemzeti bejelentések eredete	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hazai	3 303	4 040	4 692	4 756	4 316	4 386
Külföldi	2 134	2 042	2 291	1 855	1 628	1 291
<b>Összes bejelentés</b>	<b>5 437</b>	<b>6 082</b>	<b>6 983</b>	<b>6 611</b>	<b>5 944</b>	<b>5 677</b>



### Nemzetközi védjegybejelentési adatok (1998–2002)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Nemzetközi védjegybejelentések	7 995	8 197	9 017	9 276	7 474	8 065
Magyarországon érvényben lévő nemzetközi védjegyek	133 802	139 488	144 945	150 401	154 286	159 387

### Védjegyoltalmi engedélyezési adatok Magyarországon (1998–2003)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<b>Nemzeti védjegy-lajstromozások</b>	<b>6 851</b>	<b>3 819</b>	<b>3 856</b>	<b>5 515</b>	<b>5 564</b>	<b>3 642</b>
Elutasított bejelentés	979	353	172	290	420	491
Megszűnt bejelentés	727	1 489	1 468	1 989	2 118	1 788
<b>Befejezett bejelentés</b>	<b>8 557</b>	<b>5 661</b>	<b>5 496</b>	<b>7 794</b>	<b>8 102</b>	<b>5 921</b>
<b>Folyamatban lévő bejelentések</b>	<b>6 300</b>	<b>6 720</b>	<b>8 115</b>	<b>7 015</b>	<b>5 141</b>	<b>5 100*</b>

\* A folyamatban lévő bejelentések számát 2003-ban 203 felújított ügy növelte.

### Érvényben levő védjegyek (2001-2003)

	2001	2002	2003
<b>Érvényben levő védjegyek év elején</b>	39 123	41 675	44 650
Lajstromozások	5 515	5 564	3 642
Megszűnt védjegyek	2 963	2 589	1 802
<b>Megújítások</b>	<b>2 258</b>	<b>2 051</b>	<b>1 522</b>
<b>Érvényben levő védjegyek év végén</b>	41 675	44 650	<b>46 399</b>

## 5. NEMZETI LAJSTROMOK

### *Érvényes szabadalmi oltalmak*

Az érvényes szabadalmi oltalmak száma Magyarországon 2003. december 31-én 10 385 volt. A szabadalmi oltalmak 82%-ának jogosultja külföldi származású. 1866 szabadalmi oltalom van magyar kézben, amelyek közül 40%-nak egyéni feltaláló a jogosultja.

### Az érvényes szabadalmi oltalmak megoszlása

Szabadalom	9 979
Átmeneti oltalom	428
<b>Összesen</b>	<b>10 385</b>

### Az érvényes szabadalmak eredet és vállalati jelleg szerinti megoszlása

Külföldi	Egyéni	443
	Vállalati	8 076
Magyar	Egyéni	743
	Vállalati	1 123

A szabadalmi oltalom legfeljebb 20 évig tartható fenn abban az esetben, ha a jogosult évente kifizeti az esedékes fenntartási díjat. A 2003. december 31-én érvényes szabadalmak nagyobb része „középkorú”, mivel 77,3%-uk 8 évnél idősebb.

### Az érvényes szabadalmak életkor szerinti megoszlása

Év	Oltalmak száma
20.	162
19.	274
18.	265
17.	333
16.	473
15.	485
14.	672
13.	767
12.	928
11.	945
10.	1 510
9.	1 212
8.	704
7.	680
6.	470
5.	297
4.	155
3.	35
2.	18

Az érvényes szabadalmi oltalmak jogosultjainak a bejelentők származási ország szerinti megoszlása azt mutatja, hogy az érvényes oltalmak 90%-ának jogosultja mindössze 10 országból származik. Németországi szabadalmások 21%-ban, az Amerikai Egyesült Államok szabadalmásai 20%-ban, míg a magyar szabadalmások 18%-ban jogosultjai az érvényes oltalmaknak.

### A legtöbb érvényes magyarországi szabadalommal rendelkező ország TOP 10

Országkód	Oltalmak száma
DE	2 183
US	2 070
HU	1 866
FR	760
CH	576
JP	529
GB	430
NL	318
AT	295
SE	284

A 2003. december 31-én érvényes szabadalmi oltalmak 55,5%-a, 5768 szabadalom öt szakterületre koncentrálódik. A legtöbb érvényes szabadalom a szerves kémia, gyógyszeripar és az ezekkel foglalkozó kémiai vegyületek szakterületén található.

**A legtöbb érvényes szabadalommal rendelkező öt szakterület\***

Szakterület	Oltalmak száma
Szerves kémia, gyógyszeripar	3 237
Gyógyászati, fogászati, kozmetikai készítmények	949
Biokémia, szeszes ital, bor, mikrobiológia, enzimológia, cukoripar, szőr, bőr, szőrme	541
Mező- és erdőgazdaság, állattenyésztés, halászat	539
Építőipar	502

\*A WIPO által rendszeresített felbontásban.

Vö. az A/. Melléklet 7. táblázatával és 2. diagramjával.

*Érvényes használati mintaoltalmak*

Az érvényes használati mintaoltalmak száma Magyarországon 2003. december 31-én 1123 volt. A használati mintaoltalmak 90%-ának jogosultja magyar, többségükben egyéni magyar feltaláló.

**Az érvényes használati mintaoltalmak eredet és vállalati jelleg szerinti megoszlása**

Külföldi	Egyéni	35
	Vállalati	78
Magyar	Egyéni	725
	Vállalati	285

**A használati mintaoltalmak életkor szerinti megoszlása**

Év	Oltalmak száma
10.	50
9.	58
8.	87
7.	99
6.	104
5.	142
4.	151
3.	167
2.	183
1.	82
<b>Összesen</b>	<b>1 123</b>

Az érvényes használati mintaoltalmak 90%-ának magyar a jogosultja, őket követik a német és osztrák bejelentők.

**A legnagyobb érvényes használati mintaoltalommal rendelkező jogosultak országok szerinti megoszlása  
TOP 10**

<b>Országkód</b>	<b>Oltalmak száma</b>
HU	1 010
DE	39
AT	20
ES	11
CZ	7
IT	7
NL	5
CH	3
US	3
SK	3

A legtöbb érvényes használati mintaoltalom az építőipar szakterületen található (191), ezt követi az orvos- vagy állatorvosi tudomány, életmentés, tűzvédelem, sport, játék, szórakozás (121), valamint a szállítás, csomagolás, tárolás, emelés, palackok, lószerszámok szakterület (114).

*Érvényes formatervezési mintaoltalmak*

Az érvényes formatervezési minták száma 2003. december 31-én 2533 volt, amelyek közül 62,5%-nak magyar a jogosultja. A magyar jogosultak közül közel 60% egyben a minta szerzője is. Figyelemre méltó jelenség az amerikai jogosultak több, mint 20%-os részesedési aránya (561 oltalom), ami jóval felülmúlja a német jogosultak oltalomszámát..

**Az érvényes formatervezési mintaoltalmak eredet és vállalati jelleg szerinti megoszlás**

Külföldi	Egyéni	30
	Vállalati	919
Magyar	Egyéni	902
	Vállalati	682

**Az érvényes formatervezési mintaoltalmak megoszlása a megújítási életciklus szerint**

<b>Év</b>	<b>Oltalmak száma</b>
0–5	1 643
6–10	770
11–15	120
<b>Összesen</b>	<b>2 533</b>

**Az érvényes formatervezési mintaoltalmak megoszlása életkor szerint**

Év	Oltalmak száma
13.	8
12.	42
11.	70
10.	89
9.	98
8.	145
7.	170
6.	268
5.	590
4.	461
3.	377
2.	195
1.	20

**A formatervezési mintaoltalmak jogosultjainak országok szerinti megoszlása  
TOP 10**

Ország	Oltalmak száma
HU	1 584
US	561
DE	73
GB	59
SE	49
CZ	25
DK	24
NL	24
AT	18
BR	18

*Érvényes védjegyoltalmak*

Az érvényes védjegyoltalmak száma Magyarországon 2003. december 31-én 46 399 volt. Ezek az oltalmak átlagosan két áruosztályra vonatkoznak. Az érvényes lajstromozott védjegyek 52,7%-ának külföldi a jogosultja. A védjegyoltalmak 94,3%-a vállalatok kezében van.

**Az érvényes védjegyoltalmak eredet és vállalati jelleg szerinti megoszlása**

Külföldi	Egyéni	371
	Vállalati	24 066
Magyar	Egyéni	2 287
	Vállalati	19 675

Az érvényes védjegyoltalmak közül több mint 650 olyan létezik, amely 50 évnél idősebb, és 9 védjegyoltalom 100 évesnél is öregebb. A rendszerváltást követő években a piacgazdaság térhódításával párhuzamosan megugrott a védjegybejelentések száma. Ez tükröződik abban is vissza, hogy a 2003. december 31-én érvényes védjegyoltalmak 72,5%-a 10 éves vagy annál fiatalabb.

#### Az érvényes védjegyoltalmak életkor szerinti megoszlása

Év	Oltalmak száma	Oltalmakban szereplő áruosztályok száma
0–10	33 618	63 667
11–20	8 836	15 810
21–30	1 569	2 518
31–40	1 329	2 163
41–50	389	533
51–60	181	281
61–70	119	214
71–80	227	386
81–90	67	143
91–100	55	148
101–110	9	17
<b>Összesen</b>	<b>46 399</b>	<b>85 880</b>

Mínt hogy a védjegyoltalmat 10 évente kell megújítani, 2004-2005-ben válik esedékessé a 90-es évek közepén nagyobb számban szerzett oltalmak megújítása. A megújítás mintegy 12 ezer oltalmat érinthet.

#### Védjegyoltalmak megoszlása a megújítás esedékessége szerint

Év	Oltalmak száma
2004	6 606
2005	6 167
2006	4 526
2007	2 752
2008	3 681
2009	3 753
2010	4 054
2011	4 646
2012	4 989
2013	5 225

Az érvényes védjegyoltalmaknak a bejelentők származási ország szerinti megoszlásánál a magyar jogosultaké a vezető szerep, akiket az amerikai, az angol, a japán, valamint a német jogosultak követnek. Az érvényes szabadalmakkal összehasonlítva érdekes jelenség, hogy a szabadalmak terén vezető szerepet játszó Németország az érvényes védjegyoltalmak területén a megszerzett jogok tekintetében csak az 5. helyen áll.

### A legnagyobb védjegybejelentő országok TOP 10

Országkód	Oltalmak száma
HU	21 962
US	11 536
GB	2 788
JP	1 535
DE	1 317
CH	953
SE	789
NL	737
FR	439
DK	361

Az érvényes védjegyoltalmakban leggyakrabban megjelölt áruosztályok a gyógyszerészeti, egészségügyi termékek, a reklám, kereskedelmi ügyletek, a tudományos célokat szolgáló berendezések, az egyéb szolgáltatások és a papíripari, nyomdatechnikai termékek.

### A 10 leggyakrabban megjelölt áruosztály

Sorszám	Áruosztály megnevezése	Megjelölés
5	Gyógyszerészeti, egészségügyi termékek	7 241
35	Reklám, kereskedelmi ügyletek	6 427
9	Tudományos célra szolgáló berendezések	5 809
42	Egyéb szolgáltatások, számítógép programozás, tudományos kutatás	5 701
16	Papíripari, csomagolástechnikai termékek	5 154
41	Oktatás, nevelés, sport	4 959
30	Kávészemek, tea, pékáruk, gabonafélék	4 187
25	Ruházati cikkek, cipők	4 050
3	Illatszerek, kozmetikai cikkek	3 276
29	Gyümölcs, zöldség, húskészítmények	3 002



## 6. IPARJOGVÉDELMI ÜGYVITELI TEVÉKENYSÉG

### ÁTVEVŐ HIVATATALI ÉS LAJSTROMOZÁSI FELADATOK

Az Európai Szabadalmi Egyezményhez történő csatlakozással az MSZH számára új feladatként jelentkezett ebben az évben az *európai átvevő hivatali feladatok* ellátása. Az első évben az MSZH-n keresztül 5 európai szabadalmi bejelentést nyújtottak be a magyar bejelentők az Európai Szabadalmi Hivatalhoz, míg közvetlenül Münchenben további 9 bejelentést tettek. A magyar bejelentők 124 esetben a WIPO Nemzetközi Irodáján keresztül az EURO-PCT utat választották nemzetközi oltalmi igényük bejelentésére. 2003-ban az Európai Szabadalmi Hivatalnál megadott 56 415 európai szabadalom jogosultjai között 61 szabadalmas volt magyar származású. Az év során felkészültünk az európai szabadalmi bejelentések hazai nyilvántartására, közzétételére és a megadott európai szabadalmakkal kapcsolatos ügyintézés ügyviteli feladataira, a szükséges hatósági tájékoztatás, valamint az érdeklődők számára az európai bejelentésekhez és szabadalmakhoz történő hozzáférés, megtekintés biztosítására.

A *Szabadalmi Együtműködési Szerződésből (PCT) adódó átvevő hivatali feladatok* végrehajtását az MSZH folyamatosan végezte. A szabadalmi területen a külföldi bejelentők magyarországi oltalom-szerzési igénye 2003-ban változatlanul elsősorban a PCT rendszerén belül valósul meg. Az MSZH-hoz szabadalmi igényjogosultként fordulók 85%-a a PCT rendszeren keresztül nyújtotta be igényét. 2003-ban a magyar bejelentők külföldön, a PCT rendszer keretében benyújtott nemzetközi szabadalmi bejelentési aktivitása visszaállt a korábbi években tapasztalt átlagos mennyiségre, amely 110 nemzetközi bejelentés volt. A nemzeti szakaszba lépő nemzetközi bejelentések száma az előzetes várakozásoknak megfelelően a PCT területén is csökkent. Magyarországnak az Európai Szabadalmi Egyezményhez való 2003. január 1-jei csatlakozását követően 2003. évben augusztus végén járt le a nemzetközi bejelentések bejelentőinek rendelkezésére bocsátott átmeneti időszak, amely alatt még a korábbi – 2003. január 1. előtti – feltételek alapján nyújthatták be a magyarországi PCT nemzeti szakaszt megindító kérelmüket. 2003. szeptember 1-jétől a bejelentőknek és a hivatali munkatársaknak egyaránt az új jogi szabályozás eljárási rendjét kellett követniük, amelyhez új ügyviteli eljárást dolgoztunk ki.

Fejlesztési és szakmapolitikai döntés alapján 2003 augusztusától az MSZH vált a WIPO nemzetközi számítógépes rendszerének teszthivatalává. Ennek keretében az MSZH használja az IMPACT (Information Management for the Patent Cooperation Treaty) COR (Communication On Request) szisztéma belső fejlesztés keretében készült változatait a nemzeti szakaszba lépett PCT bejelentések nemzetközi dokumentumainak megrendelésénél és beszerzésénél. A folyamatos tesztelés eredménye, hogy a korábban papíralapú, a nemzetközi szabadalmi bejelentésekhez tartozó dokumentumok elektronikus úton jutnak el az MSZH-hoz.

### IPARJOGVÉDELMI BÍRÓSÁGI ÜGYEK JELLEMZŐ ADATAI

A következőkben összefoglalást adunk a 2003. évi *iparjogvédelmi bírósági ügyek* alakulásáról, oltalmi formák szerinti csoportosításban (zárójelben az előző évi adatok találhatóak).

#### SZABADALOM, HASZNÁLATI, ILLETVE FORMATERVEZÉSI MINTA

A beérkezett megváltoztatási kérelmek száma: 85 (97), ebből szabadalom: 63 (72), használati minta: 11 (13), formatervezési minta: 11 (12).

A Fővárosi Bíróságra felterjesztett megváltoztatási kérelmek száma: 43 (70), ebből szabadalom: 25 (46), használati minta: 9 (13), formatervezési minta: 9 (11).

A saját hatáskörben elintézt megváltoztatási kérelmek száma: 13 (27).

A Fővárosi Bíróságtól jogerős végzéssel visszaérkezett ügyek száma: 47 (77), ebből:

- a). megváltoztatási kérelem elutasítása: 21 (54),
- b). a Hivatal határozatának megváltoztatása: 5 (5),
- c). a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezése, új eljárásra utasítás: 12 (7),

- d). az eljárás megszüntetése: 5 (4),
- e). a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezése, a kérelem áttétele a Hivatalhoz: 4 (7).

#### VÉDJEGY

A Fővárosi Bíróságra felterjesztett megváltoztatási kérelmek száma: 426 (354).

A Fővárosi Bíróságról jogerős végzéssel visszaérkezett ügyek száma: 214 (247), ebből:

- a). megváltoztatási kérelem elutasítása: 124 (121),
- b). a Hivatal határozatának megváltoztatása: 26 (46),
- c). a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezése, új eljárásra utasítás: 20 (15),
- d). az eljárás megszüntetése: 12 (22),
- e). a Hivatal határozatának hatályon kívül helyezése, a kérelem áttétele a Hivatalhoz: 31 (43),
- f). az eljárás felfüggesztése: 1 (-)

Ami az iparjogvédelmi bírósági ügyek számának alakulását illeti, a szabadalmak, a használati és a formatervezési minták tekintetében hozott hivatali határozatok ellen benyújtott megváltoztatási kérelmek száma (85) a 2002. évi adatokhoz képest kissé csökkent. Ezen oltalmi formák esetében a Fővárosi Bíróságtól jogerős végzéssel közel 40 %-kal kevesebb ügy érkezett vissza (47), ezek közel felében (21) került sor a benyújtott megváltoztatási kérelmek elutasítására. Ami a védjegyeket illeti, a többi oltalmi formához képest – a korábbi évekhez hasonlóan – nagyságrendileg több megváltoztatási kérelem érkezett (426), ami a tavalyi évhez képest is közel 20 %-os emelkedést mutat. A jogerős végzéssel visszaérkezett ügyek száma a 2002. évhez képest nem mutat változást (214); a megváltoztatási kérelmeknek helyt adó és elutasító határozatok aránya elmozdulni látszik a megváltoztatási kérelmek elutasításának irányában (124), a többi esetben a hivatali határozat megváltoztatásáról, hatályon kívül helyezéséről vagy az eljárás megszüntetéséről döntött a Fővárosi Bíróság (90).

### III. IPARJOGVÉDELMI ÉS SZERZŐI JOGI TÁJÉKOZTATÁS ÉS OKTATÁS

#### 1. HATÓSÁGI ÉS EGYÉB PUBLIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

*A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő* 2003-ban, 108. évfolyamában 12 számban jelent meg. A közlöny előfizetőinek száma 2003. évben 175 volt, amely kisebb csökkenést mutat az előző évi 200 db-os előfizetéshez viszonyítva. Az előfizetések mellett nemzetközi és hazai kötelezettségek, valamint promóciós intézkedések miatt további 329 példány került legyártásra (2002-ben: 272). Így ebben az évben is 500 db volt a havi példányszám. A kiadvány előfizetői körének folyamatos csökkenése az MSZH publikus iparjogvédelmi elektronikus adatbázisainak egyre szélesebb körben való elterjedését és használatát tükrözi. 2003-ban a közlöny teljes terjedelme 3802 oldalt tett ki, amely minden korábbi évfolyamnál nagyobb volt. Ezen belül a hatósági rovatok oldalszáma összesen 3538, az irodalmi részé 264 volt.

Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle kéthavi periodikaként, mint a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő melléklete jelent meg hat alkalommal az év folyamán. A Szemle harmadik éve önálló kiadványként is keresetté vált. Tartalmi szerkezetében, formai kivitelében nem történt változás 2003-ban. A publikált anyagok terjedelme és mennyisége folyamatos növekedést mutatott. Ezen belül az eredeti tanulmányokat publikáló rovatok terjedelme mintegy harmadával nőtt, és a teljes terjedelem 28%-át tette ki. A rovatok közül az „Európai jogi figyelő” és a „Nemzetközi kitekintő” rovat terjedelme fejlődött látványosan.

Az elmúlt évben jelent meg az Iparjogvédelmi jogszabályok sorozat Szabadalmi jog c. kiadványának három kötete, amely összesen 712 oldalon foglalja össze a magyar szabadalmi jog európai csatlakozáshoz harmonizált valamennyi jogszabályát.

Az MSZH külső felhasználók számára is hozzáférhetővé tette – az interneten és CD-n – a PIPACS adatbázis részeként – a megsemmisítési ügyek adatbázisát. Az adatbázisban az MSZH által engedélyezett szabadalmak ellen indított megsemmisítési eljárások hivatali és bírósági határozatainak teljes szövegén kívül és a bibliográfiai adatokon túl, számos más szempont, pl. a megsemmisítési jogalapok, a határozatok típusai, a kérelmezők és képviselőik adatai szerint is végezhető keresés. A szabadalmi oltalom korlátozása esetén a korlátozott igénypontosorozat is megtalálható az adatbázisban.

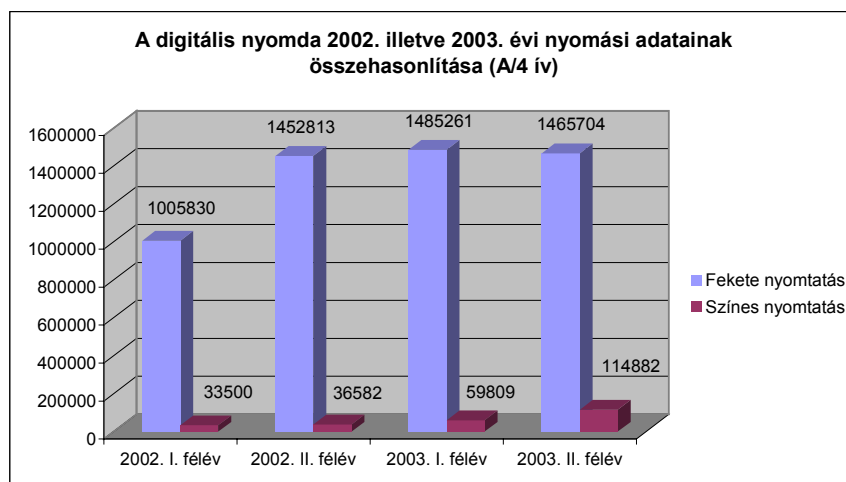
Előkészületben van az MSZH munkatársai részvételével készített Iparjogvédelmi Kézikönyv kézirat, amelyet a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 2004-ben jelentet meg.

Az MSZH által 2003-ban megjelentetett „Iparjogvédelmi dokumentumok” című kötet több éves kutatómunka eredményét foglalja magában, és a korábbi években kiadott „Iparjogvédelmi dokumentumok a régmúltból” című mű anyagát is tartalmazza. Ez a kötet az 1892. évi osztrák szabadalmi páteus magyarországi kiterjesztésétől 1944-ig napvilágot látott, iparjogvédelemre vonatkozó magyar jogszabályokat és egyéb dokumentumokat tette közzé. Az új kiadvány 1989-ig bővíti a feldolgozott korszakot, számos kiegészítő, az iparjogvédelmi szakma számára forrásértékű információval. A kötet CD-ROM melléklete a nyomtatott anyagot csaknem ezer dokumentum teljes képanyagával egészíti ki fejezetenként magyarázó bevezetéssel ellátva, kereshető formában.

A szellemi tulajdon 2003. évi világnapja alkalmából egységes arculatú és gondolatiságú kiadványcsalád készült az MSZH gondozásában, valamint dokumentum gyűjtemény jelent meg a Dulovits Jenő fotóművész és feltaláló emlékére rendezett centenáriumi kiállítás alkalmából.

2003-ban a digitális nyomda szolgáltatásainak volumene megsokszorozódott, kibővült. A növekedés a fekete és a színes nyomtatás területén egyaránt észlelhető volt. A digitális nyomdában készült többek között a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle,

valamint az Iparjogvédelmi jogszabályok sorozat három legújabb kötete, és a Dulovits–kiállítás anyaga.



## 2. IPARJOGVÉDELMI DOKUMENTÁCIÓ- ÉS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS

Az MSZH dokumentáció- és információszolgáltatási tevékenységének középpontjában a szabadalmi és használati minta *hatósági újdonságvizsgálat és a nyilvános tájékoztatás dokumentációs és informatikai támogatása* áll, valamint kiterjed ennek módszertani és képzési továbbfejlesztésére a Szabadalmi (Újdonságvizsgálati) Tár, az online és CD-keresési rendszerek, a papír, mikrohordozó és elektronikus dokumentumgyűjtemények folyamatosan gyarapított bázisán.

A BEST rendszerhez és az új elbírálni követelményekhez kapcsolódóan folyamatosan történik a nemzeti szakaszba lépett PCT bejelentések újdonságkutatói jelentéseiben hivatkozott szabadalmi irodalom szolgáltatása. Az év során 2002 bejelentéshez készült komplex dokumentáció. (az ENYV-en keresztül 365 ügyintézőtől 2032 megrendelés teljesítése történt meg).

Az elektronikus információforrások használatát az újdonságkutatáshoz tartozó dokumentációs és információszolgáltatási munkafolyamatokban az alábbiak jellemzik:

- A CD-ROM adatbázisok használata jelentősen visszaesett; az USAPat DVD-ROM lemezeken elérhető megadott US leírások már az 1980-as évek elejétől a JUKEBOX rendszerben érhetők el. A korábbi back-file állomány az Újdonságvizsgálati Részleghez került.
- A bibliográfiai adatbázisok közül kiemelkedik az ESPACE ACCESS DVD/CD-ROM használata, mivel ebből az adatállományból történik a nemzeti szakaszba került PCT bejelentési számok visszakeresése.
- Az online adatbázisok közül az STN szolgáltatón keresztül elérhető adatbázisok lehetőséget nyújtanak a PCT újdonságkutatói jelentésekben hivatkozott online szakirodalmi referátumok visszakeresésére. Leggyakrabban kémiai (Chemical Abstracts, Beilstein), és biotechnológiai (BIOSIS) adatbázisokra történt hivatkozás.
- Az interneten elérhető, szerteágazó ingyenes és térítéses adatbázisok a hivatkozott szabadalmi, illetve egyéb szakirodalmi dokumentumok (EBI, Medline) beszerzésére/letöltésére alkalmasak.
- A Delphion adatbázis két különálló jelszóval használható, leggyakrabban US és GB szabadalmak visszakeresésére, illetve a JUKEBOX rendszer hibája esetén EP, WO dokumentumok letöltésére.
- Az esp@cenet-ről, mint a legbővebb adattartalommal rendelkező adatbázisról (PCT-minimum szabadalmi dokumentáció) 1083 dokumentum 11408 oldalát töltötték le az újdonságvizsgálati részleg munkatársai.

- A nemzeti hivatalok ingyenes adatbázisai segítik egyes hivatkozott nemzeti dokumentumok pontosabb visszakeresését angol fordítómotorral a teljes leírások esetében, illetve megoldást jelentenek más szolgáltatók átmeneti elérhetetlensége, leterheltsége esetén.
- A második félévtől az újdonságvizsgálati részlegnek lehetősége nyílt a német hivatal DEPATISnet Premium - korlátozott felhasználói körnek szóló – adatbázisa használatára. A biztonságos internet kapcsolaton keresztül elérhető adatbázis kibővített szolgáltatásai segítségével több lépésben, de könnyebben kereshetők vissza, illetve tölthetők le a rendelkezésre álló teljes szabadalmi dokumentumok.

2003-ban megvalósult a szabadalmi tári gyűjtemények és szolgáltató-helyek összevonása az Akadémia u. 21. alatt elhelyezkedő Szabadalmi Tárban, és ezáltal a Szabadalmi Tár története során először kínál egyetlen helyre koncentráltan teljes gyűjteményt és ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat az ügyfelek számára.

A szakkönyvtár 2003 elején készített fejlesztési terve alapján bővítette heti nyitvatartási idejét és szolgáltatásai körét. A könyvtár a hatósági munkát támogatja a nem szabadalmi dokumentumok beszerzésével a PCT nemzeti szakaszba lépett bejelentések újdonságkutatói jelentéseinek hivatkozásai alapján. A könyvtár könyvtárközi kölcsönzési szolgáltatás keretében 2437 kérést teljesített. A szolgáltatás korszerűsítése érdekében bevezetésre került az elektronikus dokumentumfogadás és -küldés. A könyvtár elsőként az MTA Könyvtárától kap elektronikus úton dokumentumokat a papírhordozóval azonos térítésért. Az elektronikus dokumentumküldést 2003. július 1-jétől vehetik igénybe a Szabadalmi Tár ügyfelei.

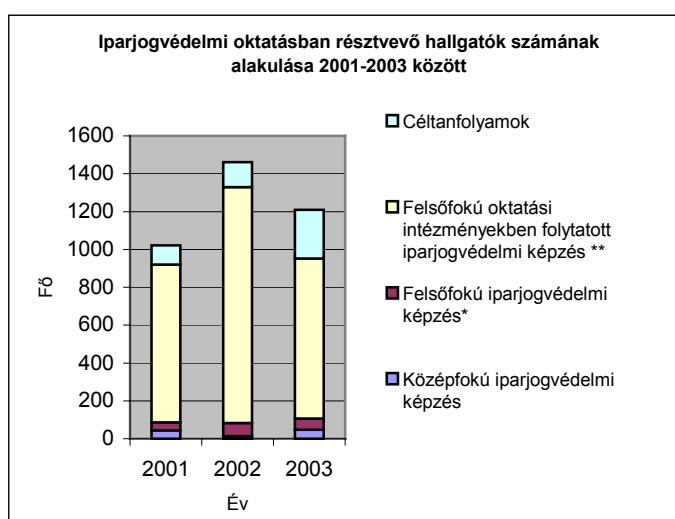
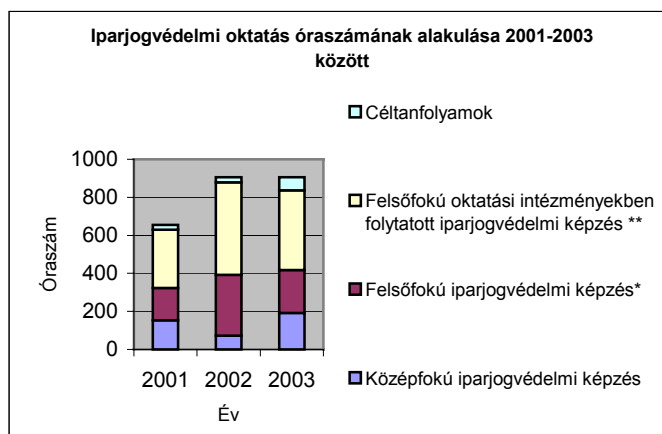
Az elmúlt évek tapasztalatai és statisztikai adatai egyértelműen jelzik az egyes felhasználói szokások változását. A tár felkészültebb látogatói önálló számítógépes kutatást végeznek, jellemzően internetes adatbázisokban. Egyes bonyolultabb kutatások esetén használnak parancsmódú keresésre alkalmas DVD/CD-ROM, illetve fejlettebb keresőmezőjű internetes adatbázisokat.

A Médiafigyelő Observer+ elektronikus szolgáltatásainak bevezetésével lehetőség nyílt a médiában megjelenő szellemi tulajdonnal foglalkozó publikációk on-line követésére és időponttól független visszakereshetőségére.

### 3. IPARJOGVÉDELMI OKTATÁS

Az MSZH több évtizedes *tudatos oktatáspolitikai tevékenysége* nagymértékben hozzájárul a hazai iparjogvédelmi kultúra fejlesztéséhez, a szellemi tulajdonvédelmi ismeretek gyarapodásához. Az MSZH színvonalas oktatási tevékenysége következtében egyre növekvő érdeklődés övezi a felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyamait, egyre hangsúlyosabb az iparjogvédelmi oktatás jelenléte a felsőoktatási intézményekben, valamint megfigyelhető a különböző szakmai, társadalmi szervezetek felkérésére tartott céltanfolyamok óraszámának, részvételi arányának növekedése.

2003-ban 33 oktató közreműködésével, 197 alkalommal, 850 tanórában, közel 1400 hallgató részesült iparjogvédelmi oktatásban, illetve vizsgázott. Emellett 41 végzős hallgató élt a diplomamunka támogatásra, illetve készítésre kiírt pályázati lehetőséggel, munkájukat 23 elbíráló munkatárs segítette. A felsőoktatási intézmények egyre jobban felismerik az MSZH által elindított iparjogvédelmi képzés fontosságát, és – a hivatali oktatáspolitikai célkitűzésekkel összhangban – a tantárgy oktatását saját humánkapacitásaik alkalmazásával továbbfolytatják.



Az MSZH a középfokú iparjogvédelmi tanfolyam szervezésére – az iparjogvédelmi képzést szabályozó 78/1995. (XII. 29.) IKM rendelet alapján – együttműködési megállapodást kötött a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesülettel. E megállapodás szerint az Egyesület feladata a tanfolyam meghirdetése, népszerűsítése, a résztvevők nyilvántartása, a képzéssel kapcsolatos adminisztráció, tájékoztatás, a képzéshez szükséges technikai feltételek és oktatók biztosítása, valamint a képzés lebonyolítása. Az MSZH-ra hárul a képzés szakmai felügyelete, a vizsgáztatás, a vizsgáztatók díjazása, a bizonyítványok kiállítása, valamint a tanfolyammal kapcsolatos dokumentumok megőrzése.

A tanfolyam előadásai 2003-ban 10 alkalommal zajlottak. A hallgatók felkészülését segítő kiadványokat az MSZH bocsátotta rendelkezésre. A hivatali munkatársak közül 9 fő vett részt a képzésben, és összesen 22 hallgató tett sikeres vizsgát. Emellett a Tessedik Sámuel Főiskola Mezőgazdasági Főiskolai Karra (Mezőtúr) kihelyezett középfokú iparjogvédelmi képzésben 24 fő vett részt 50 tanóra terjedelemben.

Az MSZH által szervezett kétéves felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam jelentős mértékben hozzájárul az iparjogvédelmi kultúra fejlesztéséhez. A 2001–2002. között indított felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam hallgatói közül 2003. I. félévében 34 fő tett záróvizsgát (ebből 20 hivatali munkatárs). 2003. decemberben érkezett a befejezéséhez a két évvel ezelőtt indított felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam, amelyen 28 fő vett részt (ebből 12 fő hivatali munkatárs), és 2004. I. félévében kerül sor a szakdolgozatok elkészítésére, valamint megvédésére. Az igényekhez igazodva, 2003. szeptemberben

újabb felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam indult, amelynek létszáma 32 fő (ebből 10 hivatali munkatárs).

Elkezdődött az iparjogvédelmi szakképesítésről szóló 78/1995. (XII. 29.) IKM rendelet módosításának az előkészítése, a megváltozott gazdasági és jogi környezet követelményeihez történő igazítása.

Az elmúlt években az MSZH az ország legjelentősebb egyetemeivel, mint tudáscentrumokkal *együttműködési megállapodásokat* kötött. Ezek alapján a felsőoktatási intézmények hallgatói a graduális, a posztgraduális képzés, a távoktatás, valamint céltanfolyamok keretében sajátíthatják el a korszerű szellemi tulajdonvédelmi ismereteket.

*A Miskolci Egyetemmel* kötött együttműködési megállapodás értelmében

- az iparjogvédelem első alkalommal volt jelen alternatív tantárgyként meghirdetett 24 tanórás képzéssel a Gépészmérnöki Karon. 22 hallgató tett vizsgát a kurzus végén;
- a Gépészmérnöki, valamint az Állam- és Jogtudományi Kar részére elkészültek a „Szabadalom – Versenyelőny” című távoktatási program akkreditálásához szükséges anyagok. Első lépésként a levelező tagozaton kerül bevezetésre a távoktatási program;
- az egyetemi hallgatók tudásszintjének fokozására az MSZH pályázati lehetőséget biztosított a végzős hallgatók számára diplomamunka készítésre, illetve támogatásra. A pályázat elnyerésének feltételei azonosak a többi egyetemen, főiskolán meghirdetett pályázati feltételekkel: 20 órás iparjogvédelmi előadássorozat meghallgatása, 10 – 12 oldalon szakdolgozat választott témájához kapcsolódó iparjogvédelmi háttér feltárása, a diplomamunka minimum „jó” eredménnyel való megvédése. A pályázatra 16 hallgató jelentkezett; munkájukat 11 elbíráló segítette, sikeresen 13 hallgató oldotta meg a feladatot.

Az Európai Szabadalmi Egyezményhez történő csatlakozásra való tekintettel az MSZH fontos feladatának tekinti az Európai Szabadalmi Hivatal egységes követelményei szerint felállított európai szabadalmi információs és dokumentációs hálózatnak, az ún. *PATLIB hálózatnak* a kialakítását, működtetését, amely elsősorban a kis- és középvállalkozások, egyéni feltalálók, kutatók és oktatók részére szolgáltat iparjogvédelmi információkat. Az első magyarországi PATLIB hálózati központ helyszínül a Miskolci Egyetem került kijelölésre. A kezdeti szakaszban az Egyetem nyilvános könyvtárában kap helyet a PATLIB központ. Az MSZH feladata a központ információs anyagokkal való ellátása, valamint a személyzet folyamatos képzése.

*A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel* kialakított együttműködés alapján

- az MSZH már nyolcadik alkalommal van jelen iparjogvédelmi képzéssel a BMGE Vasúti Járművek Tanszékén 26 órában, a Műanyagipari Tanszéken 20 óra terjedelemben. 2003-ban e két tanszéken összesen 46 hallgató választotta ezt a tárgyat.
- Az elmúlt évekhez hasonlóan az MSZH a diplomamunka készítés támogatására írt ki pályázatot az Egyetem végzős hallgatói részére a PRO PROGRESSIO Alapítvány közreműködésével. A 14 pályázó közül 2 hallgató vállalkozott arra, hogy az MSZH által megadott iparjogvédelmi témából készítse el diplomamunkáját. Hat hallgató tárta fel kellő mélységgel diplomamunkájának iparjogvédelmi hátterét, így összesen 8 hallgató tett eleget a pályázati kiírásban foglalt követelményeknek.
- Hatodik féléve működik sikeresen a távoktatási program az Egyetem Ergonómia és Pszichológia Tanszékén. A szabadalmi ismereteket kiegészítve 4 órában hallgattak az érdeklődők védjegyjogi ismereteket, illetve minden hallgató részt vett a Szabadalmi Társban szervezett kutatási gyakorlaton. Az év folyamán 49 hallgató tett sikeres vizsgát.

*A Szolnoki Főiskolával* kötött együttműködési megállapodás alapján az MSZH közreműködik a szellemi tulajdonvédelmi ismeretek oktatásában, segíti az iparjogvédelmi modulokra alapított távoktatást, szakdolgozati és kutatási pályázatokat ír ki. A Főiskola Kereskedelmi Tanszéke levelező tagozatán szellemi tulajdonvédelmi szakirányt hirdetett meg.

Az MSZH a felsőoktatási intézményekben ún. részképzéssel, valamely más tantárgyba integrálva is oktat iparjogvédelmi ismereteket. Ilyen részképzés folyt:

- a Szolnoki Főiskolán (Fogyasztóvédelem című tárgyba építve a Kereskedelmi szakon, Idegenforgalmi és szálloda szakon, a Külgazdasági szakon);
- az ELTE Szerves Kémia Tanszéken (a Gyógyszeripari kutatás és fejlesztés című tantárgyhoz kapcsolódva);
- az ELTE Tanárképző Főiskolán (Tájékoztatás című tantárgyba építve);
- a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karán (Marketing jog tantárgyba);
- a Szegedi Tudományegyetem Klinikai Gyógyszerészeti Intézetében (Gyógyszerügyi Szervezés és Igazgatás szakág);
- a Magyar Képzőművészeti Egyetemen (a Jogi ismeretek tárgyba integrálva);
- a Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen angol nyelvű képzés keretében (Managing the Intellectual Property Portfolio alternatív tárgyban).

Az MSZH munkatársai az előző évekhez hasonlóan 2003-ban is önálló tantárgyként oktattak szellemi tulajdon védelmet 20 tanóraban a Magyar Iparművészeti Egyetemen (110 fő), 24 órában a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetében (21 fő).

Az MSZH diplomamunka támogatásra vonatkozó pályázatot hirdetett meg a Magyar Iparművészeti Egyetemen, a Tessedik Sámuel Főiskolán, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Alkalmazott Művészeti Intézetében.

Az MSZH egyre növekvő aktivitással vesz részt a posztgraduális képzésben is. *A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola* – az együttműködési megállapodással összhangban - „Szellemi alkotások joga a gyakorlatban” címmel hirdetett meg fakultatív tantárgyat. A tantárgy iránt 22 hallgató mutatott érdeklődést. Az MSZH a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolában is biztosított pályázati lehetőséget diplomamunka támogatásra; két hallgató pályázott sikeresen.

A BMGE – ELTE – Semmelweis Egyetem közös *speciálkollégium (Ph. D. kurzus)* keretében 4 óra időtartamban hallgattak a doktoranduszok szellemi tulajdonvédelmi ismereteket. A kurzuson 105 hallgató vett részt.

Az MSZH több *céltanfolyamot* tartott az elmúlt évben a szellemi tulajdonvédelem témakörében a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, a Nógrádi Gazdaságfejlesztő Közhasznú Társaság, a Magyar Kémikusok Egyesülete, valamint a Magyar Képzőművészeti Egyetem megkeresésére kis- és középvállalkozások, illetve az egyetemi oktatók részére.

A Magyar Feltalálók Egyesülete az Európai Unióhoz való csatlakozás nyomán kialakult változások ismertetésére „Feltalálói Szabadegyetem” keretében továbbképzést szervezett a feltalálók számára, amelyen az MSZH munkatársai is tartottak tájékoztató előadást.

Az MSZH és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségével működtetett regionális iparjogvédelmi információs központokban a *távoktatási csomag* ingyenesen megkapható. A távoktatási modulhoz kapcsolódóan „tutori” felkészítést tartottunk a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület által delegált 10 tag részére.

Az MSZH a korszerű távoktatási módszerek alkalmazásával is hozzájárul a szellemi tulajdonvédelmi kultúra fejlesztéséhez. 2003-ban elkészült a távoktatás továbbfejlesztésére vonatkozó terv. Eszerint átdolgozásra kerül a már meglévő „Szabadalom–Versenyelőny” című modul, valamint a közeljövőben megkezdődik a védjegy, a formatervezési minta oltalom, a használati minta oltalom és a szerzői jogi modul szakmai tartalmának az összeállítása. A távoktatási program interneten, nyomtatott füzetben és CD-n lesz elérhető.



Az MSZH a speciális magyar gazdasági és jogi környezethez adaptálja a WIPO által a kis- és középvállalkozások szellemi tulajdonvédelmi tudatosságának fokozását célzó CD kiadványt.

## IV. INFORMATIKAI FEJLESZTÉS ÉS ÜZEMELTETÉS

### 1. A HIVATALI TEVÉKENYSÉG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TÁMOGATÁSA

Az MSZH informatikai rendszerére vonatkozó 2003. évi szakmai célok több terület működési biztonságát és fejlesztését szolgálták. Fontos célként fogalmazódott meg az általános üzemeltetési biztonság növelése. Ennek érdekében rendszer-konzolidálás történt, amely magában foglalta a *Novell Netware* rendszer fejlesztését, valamint a szerverek és a kliensek teljes körű standardizálását.

Módosításra került az elmúlt évben a tűzfal szabályrendszere is, valamint a Virtual Private Network (VPN) modulallal a külső kapcsolatok hozzáférése biztonságosabbá vált. Védelmi rendszerünk stabil, tűzfalunk jól konfigurált.

A Novell konzolidáció a mentési rendszer alapjait is módosította, így jelenleg a mentési rendszer az ArcServe 9.0-ra épül. A tárolórendszer korszerűsítése, valamint a mentési rendszer továbbfejlesztése érdekében a meglévő HSG 80-as tároló rendszert további 4 MSA 1000-es HP gyártmányú tároló rendszerrel kívánatos bővíteni a következő évben.

A hivatali internet kapcsolat javítása érdekében 2003-ban a bérelt vonalról ADSL vonalra váltott a hivatal, amelynek kapacitása befelé 1500 kbit/s, és kifelé 380 kbit/s. Az Európai Szabadalmi Hivatal rendszerével való összeköttetés egy 2 Mbit/s-os bérelt vonalon (backup vonal egy BDSL 768 kbit/s) történik.

Az egyes alkalmazások gyorsabb elérése érdekében megkezdődött a hálózatrekonstrukció. A meglévő 10 Mbit-es eszközöket, két lépésben 100 Mbit-es eszközök váltják fel. A szerverek közötti kapcsolatot egységesen Gbit-es összeköttetés biztosítja. Ezáltal az I-es és II-es gépterem közötti kapcsolat sáv szélessége is jelentősen megnövekszik. A rekonstrukciós feladatok 2004 első negyedévében fejeződnek be.

Kiemelt feladat volt az Egységes Ügyviteli Nyilvántartási Rendszer (továbbiakban: ENYV) kapacitásainak a bővítése, amely a gazdaságtalan szerver lecserélését és az adatbázis-kezelő verzióváltását jelentette. Megtörtént a korszerű DS25-ös ALPHA szerverre való átállás és az ORACLE adatbázis-kezelőn is verzióváltás történt az ORACLE 9i R2-re. A belső és külső PIPACS szerverek egységes platformon történő beüzemelése az év elején valósult meg.

A SAP rendszer üzemeltetése és fejlesztése is folyamatos eszköz- és rendszergazda igényt jelentett. A fejlesztői és tesztrendszer szétválasztása, a rendszer teljesítmény növelése érdekében szerver beszerzések történtek.

A folyamatos és erőteljes technikai változás, valamint a szoftverkörnyezet fejlesztése szükségessé tette a munkaállomások megújítását is. Az elmúlt év első negyedévében 100 db Compaq EVO munkaállomás, az év végéig még 3 db EVO munkaállomás cseréje történt meg.

### 2. AZ ÜGYVITELI RENDSZER FEJLESZTÉSE

Az MSZH tevékenységét három nagy informatikai rendszer támogatja: az irányítási-gazdálkodási tevékenységet támogató SAP rendszer, az iparjogvédelmi-hatósági ügyviteli tevékenység támogatására kialakított ENYV rendszer, valamint az ENYV adataira épülő, tájékoztatást biztosító PIPACS adatbázis.

Az iparjogvédelmi-hatósági ügyviteli tevékenység támogatására kialakított ENYV rendszer fejlesztését 2003-ban egyrészt az Európai Szabadalmi Egyezményhez való január 1-jei csatlakozással összefüggő feladatok, másrészt a 2004. májusi EU csatlakozásra való felkészülés, valamint az üzemeltetést alapvetően meghatározó szoftver és hardver migráció határozták meg.

E feladatok teljesítése érdekében az év folyamán felkészítettük az ENYV rendszert az európai szabadalmi bejelentésekkel összefüggő ügyviteli folyamatok kezelésére; folyamatos a növényfajtaoltalmi eljárás folyamatainak a rendszerbe integrálása; megújításra került a formatervezési minták ügyvitele az új törvény igényeinek megfelelően, és a díjrendelet módosítását is követni kellett a rendszerben.

Az EU csatlakozással összefüggő feladatok keretében megkezdődött az európai normáknak megfelelő igényű elektronikus lajstrom és nyilvántartás kialakítása. Az uniós csatlakozással egyidejűleg a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hatóság, az OHIM előtti eljárások során nyert közösségi védjegyek és formatervezési minták oltalma kiterjed Magyarországra is, ami jelentős ügyviteli és nyilvántartási és kutatási feladatokat ró az MSZH-ra. E feladatok informatikai háttérének a megteremtése folyamatban van.

Az MSZH által ellátandó feladatok, és az informatikai iparra jellemző gyors fejlődés egyaránt kényszeríti a háttérként szolgáló szoftver és eszközpark folyamatos fejlesztését. Az év során ezen a területen is jelentős volt az előrelépés.

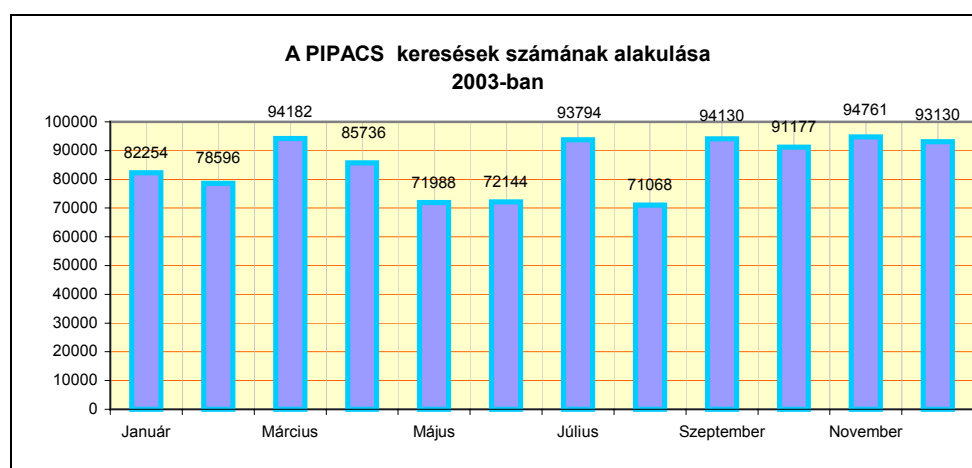
Az ENYV rendszer szolgál a hivatali tájékoztatás gerincét jelentő PIPACS rendszer forrásául. Ezért az adattáplálás technológiájának fejlesztése folyamatosan jelentkező feladat.

Az irányítási-gazdálkodási tevékenységet támogató SAP felé az ENYV rendszer biztosítja az iparjogvédelmi díjbevételek pénzügyi szempontból igényelt adatait. A két rendszer közti adatkapcsolat üzemeltetése során összegyűlt tapasztalatok egyrészt az alkalmazott algoritmusok javítása irányába hatottak, másrészt biztosították a két rendszer együttélésére vonatkozó korszerűbb, a következetesebb feladatmegosztás irányába mutató koncepció kialakítását.

### 3. INFORMATIKAI TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS

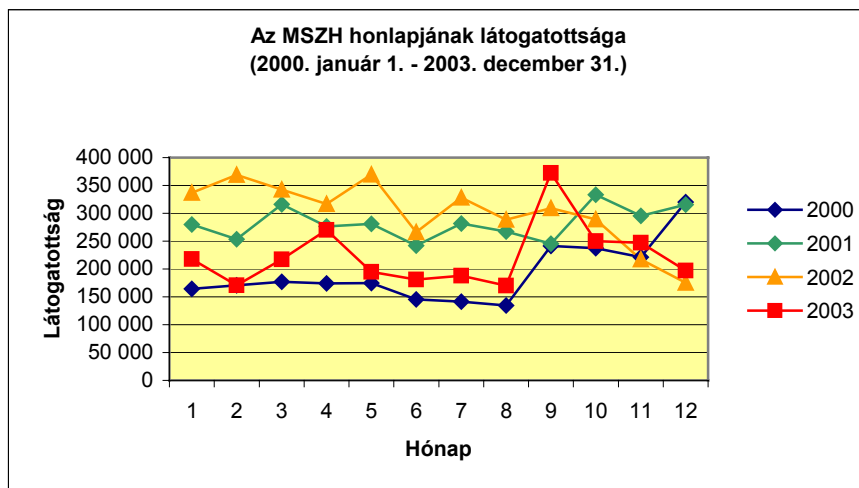
Az interneten elérhető *Publikus Iparjogvédelmi Adatbázis Család*, az ún. *PIPACS*, amely egységes rendszerbe integráltan tartalmazza az összes iparjogvédelmi oltalmi forma adatait, a felhasználók egyre szélesebb körében ismert és használt adatbázis. Negyedévente frissítve jelenik meg a PIPACS adatbázis előfizethető DVD-s változata, amelynek házon belüli legyártása tavaly valósult meg. A PIPACS adatbázis kiváló integrált keresőeszközként működik. Emellett célzott kereséssel betöltheti az elektronikus közlöny és a lajstromok szerepét is a színes ábrákkal, jellemző szövegrészekkel (szabadalmi kivonatok magyar és angol nyelven, igénypontok, védjegy áruosztályok, stb.).

2003-ban a PIPACS adatbázis éves látogatottsága 88.241, az összes keresések száma 1.022.960 volt. Az egy látogatás alkalmával elvégzett keresések száma átlagban 11,6-et tett ki.



Az MSZH honlapját 2003-ban havonta átlagosan 223 ezren látogatják. (A PIPACS magyar iparjogvédelmi adatbázis használatát a honlap látogatottsági statisztika nem tartalmazza.) A leginkább látogatott oldalak – csökkenő látogatottsági sorrendben – az alábbiak voltak: iparjogvédelmi jogszabályok, Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, osztályozási rendszerek, Szemle, feltalálók oldalai.

Az első félévben megkezdődött az MSZH megújult honlapjának adatfeltöltése, illetve beindult az ezzel kapcsolatos tesztidőszak. Augusztusban elkezdődött a linkgyűjtemény aktualizálása, validálása, és átszerkesztése. A III. negyedévben folyt az angol nyelvű oldalak tesztelése és lektorálása.



Az MSZH 2000 óta végzi az Európai Szabadalmi Hivatal által karbantartott, elsősorban a kis- és középvállalkozások tevékenységét segítő esp@cenet adatbázis számára az adatszolgáltatást. A bibliográfiai adatok, valamint a szabadalmi képmások tekintetében az esp@cenet számára kiküldött anyag fellelhető az 1980-tól egészen 2003-ig terjedő periódust. A magyar elsőbbségű szabadalmi ügyek kivonatainak angol nyelvű fordítása ugyancsak kiküldésre került az esp@cenet számára.

Az MSZH működteti az ESPACENET-HU szolgáltatás hazai felhasználását. 2003 második felétől megkezdődött az új esp@cenet felület hivatali tesztelése a későbbi magyar nyelvű felület fordítása szempontjából. Az EPO által készített xml felületen megtörtént az adatbázis szövegállományainak és gyorsítójának fordítása, illetve a magyar változat kialakítása.

Az MSZH 2002-ben csatlakozott az Európai Unió Belső Piaci Harmonizációs Hivatala (OHIM) által koordinált TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Office) nemzetközi projekthez, amelynek célja egy új, internetes technológiára épülő védjegyadatbázis és felhasználói felület kialakítása. Ennek alapján a Hivatal havonta küldi a nemzetközi adatbázis számára a megfelelő védjegyadatokat.

Az MSZH 2001. januártól – szerződéses alapon – szolgáltat havi bontásban a védjegy adatokat (bejelentések, lajstromozások és egyéb ügyek) a belgiumi központú Compu-Mark cég részére. A több száz ábra összeválogatása fejlesztett segédprogrammal automatikusan történik.

Az ESPACE-PRECES CD gyártása a közép-kelet-európai társhivatalok közötti együttműködés feltételeinek megfelelően folyamatos. A hivatalok 2003-ban 10 kötet (és 2 kötet ACCES PRECES) CD-n jelentették meg a szabadalmi leírásaikat. 2003-ban az eddig együttműködő nyolc hivatal mellé két új hivatal csatlakozott, és ezáltal a jugoszláv és a horvát szabadalmi adatok publikálása is lehetővé vált.

A TRACES CD hat közép-kelet-európai hivatal védjegyadatbázisait tartalmazza. 2003-ban két kötet került publikálásra. Az együttműködés a szerződés megújítását követően – a szlovák hivatal kivételével – folytatódik.

Az MSZH kéthavi gyakorisággal szolgáltat adatokat az UPOVROM nemzetközi növényfajta oltalmakat összegyűjtő CD-adatbázishoz.

2003-ban az MSZH szerződést kötött az Arcanum Informatics céggel a magyar ipari minták elektronikus adatbázisának kialakítására, amely az ipari minták adatbázisból való kutathatóságát teszi lehetővé. A szkennelési és adatrögzítési munkák befejeződtek.

2003 első félévében került sor az Európai Szabadalmi Hivatal Open Patent Services (OPS) szolgáltatásának a magyarországi tesztelésére, ami lehetőséget teremtett egy élvonalbeli technológia kipróbálására felhasználói oldalon. A projekt keretében a szabadalmi információk felhasználásával foglalkozó szoftverfejlesztők „közvetlen”, alkalmazás szintű hozzáférést kaphattak az Európai Szabadalmi Hivatalnál található adatbázishoz a web services architektúra segítségével.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és az EBSCO Publishing (USA) között létrejött országos felhasználási szerződés alapján szeptembertől az MSZH Szakkönyvtára, mint nyilvános könyvtár számára ingyenes hozzáféréssel biztosított az EBSCO folyóirat-adatbázisok elérése. Az EBSCO adatbázisai széleskörű szakmai és általános tájékozódást tesznek lehetővé állandóan bővülő gyűjteményükkel.

Az EU által 2003-ban meghirdetett eContent pályázatra a magyar, a francia, az osztrák és a portugál szabadalmi hivatalok, valamint az LTU Technologies, a Lingway és az Intrasoft cégek részvételével létrehozott konzorcium által benyújtott eMAGE projekt sikerrel szerepelt. A projekt célja, hogy hozzájáruljon az európai gazdaságban komoly veszteségeket okozó – szellemi tulajdonnal kapcsolatos – csalások megelőzéséhez, vagy kiszűréséhez. A többnyelvű, webalapú szolgáltatás a védjegyeket és oltalom alatt álló formatervezési mintákat tartalmazó adatbázis működtetésére irányul. Az adatbázis segítségével a nagyközönség és a hatóságok számára visszakereshetővé válnának az ábrás védjegyek és a formatervezési minta ábrák is egy új, a minta felismerésen alapuló technológia segítségével. Az interneten elérhető szolgáltatás lehetővé tenné már a repülőtereken, vagy kikötőkben is a hamisított termékek felderítését.

## V. AZ IPARJOGVÉDELMI ÉS SZERZŐI JOGI KULTÚRA FEJLESZTÉSE, ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

### 1. ÜGYFÉLSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG

Az MSZH nyilvános iparjogvédelmi információs szolgáltatásait, a Szabadalmi Tárakat és az Ügyfélszolgálatot 2003-ban több mint 18 ezren vették igénybe. A személyes látogatók száma a Perczel Mór utcai tárban 677 fő, az Akadémia utcai *Szabadalmi Tárbán* 7674 fő volt.

Az MSZH-hoz benyújtott bejelentések számának csökkenésével párhuzamosan 2003-ban csökkent az ügyfélszolgálati megkeresések száma is. Az ügyfélszolgálatra összesen 13 422 megkeresés érkezett, ami 3600 megkereséssel kevesebb a tavalyinál. Az ügyfélszolgálati forgalom „kiemelt területe” az úgynevezett általános tájékoztatás. Az általános jellegű tájékoztatás iránti igény azonban közel 20%-kal emelkedett. Az általános információk iránti telefonon, a faxon és levélben történt megkeresések száma erőteljes növekedést mutatott. 2003. évben az oltalmi formák közül a védjegyek iránt a legnagyobb az érdeklődés, ezt követték a szabadalmak és a formatervezési minták. Az előző évi tendenciákat követve 2003-ban is a megkeresések több mint 50%-a védjegy tárgyú volt.

Legszembetűnőbb a változás a védjegyekkel kapcsolatos információkérés területén regisztrálható, ahol mintegy 30 %-os csökkenés jelentkezett. A tapasztalatok szerint az MSZH honlapján elérhető információk, különösen a PIPACS adatbázis, sok érdeklődő számára elegendő tájékoztatást nyújt. Ugyanakkor az adatbázist használni szándékozótól telefonon nagyon sok észrevétel érkezett. Részben ez tükröződik vissza a telefonon „általános tájékoztatást” igénylők számának az ugrásszerű növekedésében is (a tavalyi 1452 megkereséssel szemben 2003-ban 2007 megkeresés érkezett).

A megkeresések számának átrendeződése összefüggésben áll a BKIK-val közös rendezvényeken folytatott iparjogvédelmi tudatosságnövelő munkával is. E rendezvényeken ugyanis jelentős számú kis- és középvállalkozó kapta meg helyben az iparjogvédelmi információkat a vállalkozásához kapcsolódó egyedi kérdéseire.

Növekedett az igény az adatbázisból történő témakutatás iránt: a 2002. évi 7455 igénnyel szemben 2003-ban már 8864 kérelem érkezett be, amely közel 15 %-os növekedésnek felel meg. A védjegyek témakörében is jelentősen emelkedett az adatbázisból kért információk száma (a 2002. évi 5736 információkéréssel szemben 2003-ban 7500 kérés érkezett). A megkeresések számának csökkenése és az információigény növekedése azt jelzi, hogy egy-egy ügyfél egyszerre több védjegy, illetve megjelölés után érdeklődik, vagy ha bejelenteni szeretne, több megoldással keresi fel az Ügyfélszolgálatot.

Az oltalmi formák közül a földrajzi árujelzőknél tapasztalható komolyabb érdeklődés-visszaesés.

A szellemi tulajdonra vonatkozó ügyfélszolgálati tájékoztatás egyre fontosabb eszköze a telefonon adott felvilágosítás és az e-mail segítségével folytatott levelezés. A megkeresések módjai közül megkétszereződött az e-mail-en keresztül érkező megkeresések száma: a 2002. évi 227 érdemi választ igénylő kérdéssel szemben 2003-ban 457-en igényeltek iparjogvédelmi tájékoztatást elektronikus úton. A telefonos kérdések fogadásának jelenleg a vonal és a tájékoztatók szűk kapacitása szab gátat.

Az ügyfélszolgálat területén megtörténtek az „Európai Információs Pont”-tá alakulás kezdeti lépései. Az MSZH munkatársai napi kapcsolatot alakítottak ki az Európai Tájékoztatási Központtal, az ITD Hungary hálózattal, az EU Kommunikációs Közalapítvánnyal, a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara EU Tájékoztatási Központjával.

A szabadalmi dokumentumok keresettségét változatlanul a magyar szabadalmi leírások vezetik. Második helyen az USA, a WO, valamint a német, francia, angol dokumentumok követik. Az elektronikus információforrások előretörésével a sorrend folyamatosan változik, figyelemreméltó a WO közzétételi dokumentumok keresettségének jelenlegi emelkedése (csak elektronikusan elérhető).

Az év során a hagyományos dokumentumok tekintetében a nyilvános tárákban 1963 dobozt (ebből HU 804) és 3237 egyedi dokumentumot (HU 2088) szolgáltatottak. A második helyen a francia dokumentumok szerepelnek (394 doboz/442 leírás), harmadik helyen az angol közzétételi iratok (251 doboz/511 leírás) állnak.

2003-ban drámaian csökkent a papírhordozón megtalálható dokumentumok iránti kereslet (ami csak részben indokolható a Perczel Mór utcai tár átköltözésével). A dobozforgalom 65 %-kal, az egyedi leírások iránti igény 75 %-kal esett vissza az előző évhez viszonyítva. Ez a jelenség azt vetíti előre, hogy az ügyfelek hamarosan csak kivételes esetekben igénylik a papírdokumentumok használatát.

A téma szerinti keresés és az egyedi dokumentumszolgáltatás az internetes szabadalmi információforrásokra helyeződött át. A leggyakrabban használt ingyenes adatbázis az esp@cenet, amelyet az USPTO adatbázisa követ. A kereskedelmi szolgáltatók közül a DELPHION a legnépszerűbb - szolgáltatásai sokoldalúsága és felhasználóbarát keresőrendszere miatt.

Az MSZH honlapjáról az elmúlt évben 32855 belépéssel 121615 oldalt töltöttek le. A 2002. évhez képest a belépési alkalmak (15477) száma a duplájára emelkedett, a letöltött oldalak (184979) száma viszont 35%-kal csökkent. Ez arra utal, hogy a keresési gyakorlattal rendelkező ügyfelek előzetes szűrést végeznek már a képernyő előtt, és csak a valóban fontos dokumentumok letöltését, nyomtatását kérik.

## 2. SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FÓRUMOK, ANKÉTOK

Az MSZH vezető szerepet lát el a szellemi tulajdonvédelmi szakmai rendezvények, fórumok, ankétok megrendezésében, szervezésében és felkarolásában. Az elmúlt év kiemelkedő nemzetközi és hazai rendezvényei az alábbiak voltak (a rendezvényeket részletesen a melléklet tárgyalja):

### *Nemzetközi jelentőségű rendezvények*

Magyarország Európai Szabadalmi Egyezményhez történt csatlakozása alkalmából 2003. januárban az MSZH nemzetközi konferenciát szervezett „Magyarország az európai szabadalmi rendszerben” címmel, amelyet megtisztelt jelenlétével az Európai Szabadalmi Hivatal elnöke, *dr. Ingo Kober*. A konferenciát *dr. Csillag István*, gazdasági és közlekedési miniszter nyitotta meg. A konferencián közel 100 szakember vett részt.

A Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület és az *AIPPI* (Nemzetközi Iparjogvédelmi Egyesület) 2003. szeptember 4-7. között három napos nemzetközi konferenciát szervezett „A szellemi tulajdon védelmének eszközei és irányai” címmel, amelyen mintegy 250 iparjogvédelmi szakember vett részt.

Az *ALAI* (Irodalmi és Művészeti Nemzetközi Szövetség) 2003. évi kongresszusának 2003. szeptember 15. és 17. között Budapest adott otthont. A kongresszus védnökei voltak: *dr. Bárándy Péter*, igazságügy-miniszter, *dr. Hiller István*, a nemzeti kulturális örökség minisztere, *Kovács Kálmán*, informatikai és hírközlési miniszter és *dr. Bendzsel Miklós*, az MSZH elnöke. A kongresszus „Az alkotók jogvédelme az információs társadalomban” címet viselte. Szakmai programjában 24 országból 256 szakember vett részt.

Az „*EU Fiatal Tudósok Versenye és Kiállítása*” nemzetközi rendezvényre 15. alkalommal -- Budapesten először -- került sor 2003. szeptember 22-24. között. A rangos nemzetközi esemény hazai rendezője a Magyar Innovációs Szövetség volt. Az MSZH fogadást adott a vendégeknek, illetve a Mille-náris Park Fogadjában rendezett kiállításon vett részt információs standdal:

Az „*EU Trademark and Design Forum*” című rendezvény a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hivatalal (OHIM) együttműködésben 2003. október 13-14. között került megrendezésre. Az MSZH hivatali standdal vett részt a rendezvényen. Több mint félezer, régióink és a csatlakozás iránt érdeklődő külföldi szakember látogatott Budapestre.

#### *Kiemelkedő belföldi rendezvények*

A *Jedlik Ányos-díj* átadására a hagyományoknak megfelelően 2003. március 13-án az MSZH konferenciatermében került sor. (A díjazottak nevét a melléklet tartalmazza.)

A „*Szellemi Tulajdon Világnapjára*” 2003-ban harmadik alkalommal emlékezett meg az MSZH. Az ünnepségen volt az ősbemutatója az MSZH felkérésére az Objektív Filmstúdió által készített Magyar Műhely című összeállításnak, illetve az MSZH kezdeményezésére és támogatásával létrejött, 10 neves rendező filmetűdjét tartalmazó „Európából – Európába” című alkotásnak is. Az ünnepségen került sor a *Millenniumi Díj* átadására (a díjazottakat a melléklet tartalmazza).

*Román-magyar regionális találkozóra* került sor Békéscsabán 2003. április 29-30-án. A Magyar és a Román Szabadalmi Hivatal néhány éve regionális iparjogvédelmi hálózatot működtet, amelyek az iparjogvédelmi tudatosság szintjének növelését, a kis- és középvállalkozások támogatását, az iparjogvédelmi ismeretek, információk közelebb vitelét szolgálják. A regionális találkozó a kölcsönös tapasztalatcserét célozta.

Évek óta tartó hagyomány a Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozat keretében zajló „*Ifjúság-innováció-tudomány*” című rendezvény hivatali szervezése a Magyar Innovációs Szövetséggel együttműködve. A rendezvényre 2003. november 4-én került sor, amelynek keretében a 6. alkalommal meghirdetett, az innovatív középiskolai szakköri munkát díjazó pályázat nyertesei átvehették a díjakat.

#### *Fontos hivatali rendezvények*

A „*Szép beszélgetések*” a Garibaldi Klubban idén induló rendezvénysorozat célja egy-egy fontos tudományos, illetve gazdasági kérdéskör megvitatása a témában szakértőnek számító, avatott előadó vezetésével, az alábbiak szerint: Dr. Roska Tamás – Sokoldalú műveltség a kutatásban, a fejlesztésben és a tudásvezérelt gazdaságban; Dr. Dudits Dénes – Élelem az éhezőknek – a növénynevelés és a géntechnológia lehetőségei; Dr. Török Ádám – A kutatás-fejlesztés jólétnövelő hatásai.

A „*Szemelvények*” című kiállítás keretében 2003. február 18-27 között a Magyar Képzőművészeti Egyetem Tervező Grafika Tanszék hallgatói plakátterveiket állították ki az MSZH konferenciatermében, és megtekinthetők voltak a Magyar Formatervezési Tanács emblémapályázatára érkezett pályaművek is.

A fotóművész-feltaláló születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett „*Dulovits-kiállításra*” az MSZH konferenciatermében 2003. november 28-december 17 között került sor.

A „*Magyar Formatervezési Díj*” ünnepélyes átadásának a Magyar Iparművészeti Múzeum adott otthont a december 9. és január 4. között megrendezésre került kiállítás keretében.

A 2002. évi *Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíjban* részesült diákok beszámoló kiállítása április 1-27. között a Magyar Iparművészeti Múzeumban került megrendezésre.

A fiatal magyar formatervezőket bemutató „*oh! objects from Hungary*” című kiállítás szeptember 10-én nyílt meg a berlini Collegium Hungaricumban. A kiállítást a Magyar Formatervezési Tanács Irodája szervezte.



A hagyományos *Hivatali Szakmai Nap* megrendezésére 2003. június 19-20. között Visegrádon került sor.

### 3. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK

A hivatal a következő belföldi és külföldi kiállításokon vett részt mobil installációval, számítógépekkel, internetes hozzáféréssel, információs anyagokkal az elmúlt évben (a kiállításokat a melléklet részletesen tárgyalja):

#### *Belföldi kiállítások*

Lakástrend és Design, 2003. március 6–10.

A Kocka csoport kiállítása, Győr, 2003. április 12 – május 25.

Mach-Tech Gépipari Szakkiállítás, 2003. április 23–26.

Industria Szakkiállítás, 2003. május 27–30.

Innoforum, 2003. X. Hazai Szellemi Termék Börze 2003. június 12–13.

EU Fiatal Tudósok Versenye és Kiállítása, 2003. szeptember 22–24.

EU Trademark and Design Forum, 2003. október 13–14.

Bútorvilág 2003. november, 5–9.

Kelet-Magyarországi borvédjegy kiállítás, 2003. szeptember 3 – november 21.

Dulovits 100, 2003. november 28–december 17.

#### *Külföldi kiállítások*

IENA, Nürnberg, 2003. október 30–november 2.

EPIDOS – PATINNOVA, Luxemburg, 2003. november 10–12.

### 4. REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS SZOLGÁLAT

Az MSZH 2000-ben három évre szóló együttműködési megállapodást kötött a *MTESZ*-szel a szervezet által működtetett Tudomány és Technika Házaiban 14 regionális iparjogvédelmi információs pont létrehozásáról. Ezek tevékenysége az ügyfélszolgálatra, kapcsolatfelvételre, kapcsolattartásra, rendezvények szervezésére és a középfokú iparjogvédelmi oktatásra koncentrálódik. Az elmúlt három évben a regionális ügyfélszolgálati pontok legfontosabb célkitűzése a kapcsolati kör bővítése volt. Ennek jegyében kapcsolatfelvételre került sor az ipari parkokkal, a falugazdászok szövetségével, a teleházakkal. 2003-ban került sor a regionális információs szolgálati pontok három éves munkájának az értékelésére. A szakmai és hivatali elvárások szerint is tényleges ügyfélkapcsolati és szolgáltatói feladatokat végző szervezetekkel az együttműködés továbbvitele és fejlesztése 2004. évben is folytatódik.

### 5. KOMMUNIKÁCIÓS ÉS SAJTÓTEVÉKENYSÉG

Az MSZH nyilvánosság előtti szerepléseinek alapelve a mind hatékonyabb, nyitott, tájékoztatás. Ennek jegyében rendszeres kapcsolatot tart a médiumok képviselőivel, kölcsönösen tájékoztatva egymást az együttműködés lehetőségeiről. Több esetben munkakapcsolat alakult ki az egyes eseményekben együttműködő társintézmények, különösen az MTA, a GKM, az OM, a BMGE, a MISZ, a MTESZ kommunikációért felelős munkatársaival.

Az év során 6, a sajtó munkatársainak szóló rendezvényt (sajtótájékoztató, háttérbeszélgetés) szervezett az MSZH. Mintegy 20 alkalommal adott ki sajtóközleményt, ezek elsősorban a szellemi tulajdonvédelemmel kapcsolatos eseményekhez, rendezvényekhez kötődtek, illetve tájékoztatást nyújtottak az MSZH hazai és nemzetközi tevékenységéről, a jogszabályok változásairól.

A szellemi tulajdonvédelem szűkebben vett témakörével, találmányokkal, feltalálókkal, szabadalommal, szerzői joggal a magyarországi médiában több mint 500 cikk, hír, rádió-, illetve tévéműsor foglalkozott, vagy tett róla említést. Ezekon kívül mintegy 300 közlemény jelent meg az MSZH-val, illetve tevékenységével kapcsolatban. Az elektronikus médiában is mintegy 30 alkalommal szerepelt hivatali munkatárs.

## 6. SZAKMAI, OKTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Az MSZH az év során a következő intézményekkel alakított ki szakmai, képzési és egyéb szerződéses együttműködést:

### *Szakmai együttműködések*

Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület, Magyar Védjegy Egyesület, Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület, Magyar Versenyjogi Egyesület, Magyar Feltalálók Egyesülete, Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Innovációs Szövetség, Jedlik Ányos Társaság, Magyar Mérnökakadémia, Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, Magyar Természettudományi Társulat, Kutató Diákokért Alapítvány, NOVOFER Alapítvány.

### *Oktatási együttműködések*

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Magyar Iparművészeti Egyetem, Miskolci Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Szolnoki Főiskola, Tessedik Sámuel Főiskola.

### *Ismeretterjesztési együttműködések*

Csodák Palotája Kht., Országos Műszaki Múzeum.-

### *Szakmai kommunikációs megállapodások*

Duna Televízió – Solart Produceri Iroda, Magyar Televízió – Delta Szerkesztőség, MM- Műszaki Magazin, Természet Világa / Természettudományi Közlöny, Tudományos Újságírók Klubja.

## VI. NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZELLEMI TULAJDONVÉDELEM TERÉN

### *A nemzetközi és európai együttműködés főbb jellemzői*

A nemzetközi együttműködést az elmúlt évben két esemény, hazánknak 2003. január 1-jével az Európai Szabadalmi Szervezethez történő csatlakozása, valamint az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló szerződés 2003. április 16-i aláírása – és ennek hatásaként az Unió szerveinek, munkacsoportjainak munkájában aktív megfigyelői státuszban való részvétel – határozta meg. Ennek megfelelően a nemzetközi munka döntő részét az e két szervezet munkájában való részvétel jellemezte.

Ezt tükrözi az MSZH munkatársainak külföldi kiküldetéseit tükröző statisztika is: az összes külföldi utazás mintegy 87%-át az Európai Szabadalmi Szervezet, valamint az Európai Unió szakmai szerveinek üléseivel összefüggő utak tették ki. A kiutazások kezelésének hatékonyságát növelte egyrészt az, hogy a külföldön töltött munkanapok száma – az utak számának növekedése ellenére – a tavalyi évhez képest csökkent, illetve az a tény, hogy az utak mintegy 33%-a a fogadó szervezet költségtérítésével valósult meg.

A nemzetközi együttműködés e két fő területe határozta meg a kétoldalú együttműködések tartalmát is.

### *Együttműködés a Európai Szabadalmi Szervezetben*

Magyarország 2003. január 1-jével csatlakozott az Európai Szabadalmi Egyezményhez. Amellett, hogy ez az esemény teljessé tette a magyar szabadalmi rendszer európai integrációját, az MSZH-nak az Európai Szabadalmi Egyezmény által létrehozott Európai Szabadalmi Szervezethez fűződő viszonyában is érdemi változást hozott. Ez legérzékletesebben abban mutatkozott meg, hogy míg az MSZH képviselői 2002-ben megfigyelői minőségben vettek részt az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának és munkacsoportjainak ülésein, addig az elmúlt évben már teljes jogú – szavazati joggal is rendelkező – tagként vállalhattak szerepet e fórumok munkájában.

A Külügyminisztériummal történt előzetes egyeztetés eredményeként és a gazdasági és közlekedési minisztertől nyert felhatalmazás alapján az Európai Szabadalmi Szervezet legfontosabb döntéshozó fórumán, az Igazgatótanácsban *a magyar Kormány képviselőjeként az MSZH elnöke, helyettes képviselőjeként pedig az MSZH jogi elnökhelyettese* jár el. Az Igazgatótanács 2003-ban négy ülést tartott. A 2003. év folyamán az Igazgatótanács ülésein számos olyan fontos döntés született, amely meghatározó jelentőségű az Európai Szabadalmi Szervezet jövőjének szempontjából.

Az Igazgatótanács a döntések jobb előkészítése érdekében elhatározta az Elnökség („Board”) felállítását, és az Igazgatótanács júniusi ülésén sor is került az öttagú Elnökség megválasztására, amelynek *tagja lett az MSZH jogi elnökhelyettese*. A megválasztott Elnökség mandátuma 2003. július 1-jétől 2006. június 30-ig szól. Az Elnökség 2003. szeptemberben tartotta alakuló ülését, amelyen megtárgyalták az Elnökség funkcióit és munkamódszereit, az ESZE felülvizsgálatával kapcsolatos Diplomáciai Értekezlet előkészítését és az Igazgatótanács munkatervét. Az Elnökség a második ülésén javaslatot tett az ESZE felülvizsgálatával kapcsolatos Diplomáciai Értekezlet 2004-ben történő összehívására, valamint a kiváltságokról és mentességekről szóló jegyzőkönyv felülvizsgálatára. Az Igazgatótanács a javaslatokat a decemberi ülésén elfogadta.

Az Igazgatótanács 2003. évi tevékenységének fontos eleme volt az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) elnökének megválasztására irányuló eljárás. Már az Igazgatótanács tavaszi, márciusi ülésén is napirenden szerepelt az elnökválasztás, és a júniusi ülés is nagyrészt ezzel a kérdéssel foglalkozott. A szavazás a tavaszi és a nyári fordulóban is eredménytelennek bizonyult, így az Igazgatótanács 2004. július 1-jéig meghosszabbította *dr. Ingo Kober*, az ESZH jelenlegi elnökének megbízatását. Az Igazgatótanács októberi ülésén az angol és a francia jelölt együttes meghallgatása után végül az Igazgatótanács az ESZH elnökévé választotta *Prof. Alain Pompidou-t*, a francia kormány jelöltjét a 2004. július

1. – 2007. június 30. közötti időszakra, akit *Alison Brimelow*, az Egyesült Királyság jelöltje követ a 2007. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakban.

Az Igazgatótanács októberi és decemberi ülésén, két lépcsőben döntött az ESZE Díjszabályzatának módosításáról, amely az európai szabadalmi bejelentések díját, valamint a Szabadalmi Együttműködési Szerződés alapján tett nemzetközi szabadalmi bejelentések tekintetében az ESZH által folytatott nemzetközi kutatási díjat érinti.

Az Igazgatótanács kereteiben 2003 folyamán megkezdődött egy 2004. évre tervezett diplomáciai konferencia előkészítése is. Az Elnökség javaslatban fogalmazta meg a diplomáciai konferencia témáit, úgymint az ESZE kiváltságokról és mentességekről szóló jegyzőkönyvének felülvizsgálatát, a közösségi szabadalommal kapcsolatos módosításokat, az ESZE 2000. évi felülvizsgálatából még nyitva maradt kérdéseket, valamint szervezeti ügyeket, mint például a jelenleg az ESZH szervezeti egységként működő Fellebbezési Tanácsok függetlenségének megteremtését.

Az MSZH közreműködött az Európai Szabadalmi Szervezet különböző munkabizottságainak munkájában. Kiemelkedő fontosságukra tekintettel megemlítendő a Szabadalmi Jogi Bizottságban, a Költségvetési és Pénzügyi Bizottságban, az egységes európai szabadalmi bíraskodás megteremtésére irányuló egyezményeket előkészítő munkabizottságban, valamint az Információtechnológiai Bizottságban való tevékeny munkálkodás.

Az ESZE-tagságból adódóan az MSZH az ESZH-val kialakított számos közös programban vett részt. Ezeknek az együttműködéseknek végső célja a magyar szabadalmi rendszer európai szabadalmi rendszerbe történő teljes és tényleges integrálásának elősegítése, ehhez a még hiányzó feltételek megteremtése. Ennek szellemében 2003 folyamán került megkötésre az ESZH és az MSZH közötti három éves, kétoldalú megállapodás, amelynek keretében technikai eszközök beszerzésétől kezdve szabadalmi dokumentumok cseréjén keresztül szakmai képzések és hazánkba érkező információtechnikai szakértői látogatások rendszere került lefektetésre. A kétoldalú megállapodás pénzügyi forrásait az ESZH biztosítja. Az MSZH ezen kívül többoldalú programokban is aktívan képviselteti magát. Ilyen program működik például a szakemberképzés területén.

Az MSZH Magyarország ESZE-hez történt csatlakozásának alkalmából 2003. januárban konferenciát szervezett „Magyarország az európai szabadalmi rendszerben” címmel, amelyet megtisztelt jelenlétével az ESZH elnöke, *dr. Ingo Kober* is. A konferenciát *dr. Csillag István* gazdasági és közlekedési miniszter nyitotta meg. *Dr. Fazekas Judit*, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárának bevezető előadása után *dr. Ingo Kober* elnök és *dr. Bendzsel Miklós*, az MSZH elnöke tartott előadást az Európai Szabadalmi Szervezet és az ahhoz való csatlakozás kérdéseiről. A konferencia további előadói voltak az Európai Szakmai Képviselők Intézetének és a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke, az európai és a magyar ipar egy-egy képviselője. A konferencia lehetővé tette az európai és a magyar szabadalmi rendszer, az európai és a magyar ipar, valamint az európai és a magyar szabadalmi ügyvivők helyzetének párhuzamos egybevetését a magyar csatlakozás tükrében.

A konferenciát követően az ESZH és az MSZH elnöke kétoldalú megbeszéléseket folytatott az MSZH-ban. Az ESZH elnökének lehetősége nyílt behatóan megismerni a magyar szellemi tulajdonvédelmi-rendszert és a hivatali infrastruktúrát, az ESZE-hez való csatlakozás és Magyarország az Európai Unióhoz történő csatlakozása érdekében tett harmonizációs és jogszabály-alkotási lépéseket. A két hivatal elnöke véleményt cserélt a szabadalmi rendszer jövőjéről, a szellemi tulajdon védelmére irányuló globális reformokról és projektekről, az Európai Közösség új jogalkotási kezdeményezéseiről, az európai szabadalmi rendszerben bekövetkező változásokról, az MSZH jövőbeli szerepéről és funkciójáról. Az ESZH elnöke e kérdésben nyitottságáról biztosította az MSZH elnökét.

Az ESZH és az MSZH közötti aktív kapcsolatokat jellemzi, hogy 2003 folyamán az MSZH vendégként üdvözölhette *Curt Edjfall-t*, az ESZH elnökhelyettesét és *Roland Grossenbacher-t*, az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának elnökét is.

*Az Európai Unióval való együttműködés – az Unió munkacsoportjaiba való bekapcsolódás*

Az Európai Bizottság legutóbbi ország-jelentése kedvezően értékelt Magyarországot és azon belül az MSZH felkészültségét a szellemi tulajdon területén. Az MSZH részt vett a csatlakozási szerződés iparjogvédelmi részeire készített szövegtervezetek véleményezésében, majd a magyar nyelvű fordítások véleményezésében. Az MSZH részt vett az Európai Bizottság által szervezett konzultációkon, és a csatlakozási szerződés aláírását követően aktív megfigyelői státuszban kapcsolódott be a Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportjának tevékenységébe.

A Tanács szellemi tulajdonért felelős munkacsoportja a következő négy témában tartott üléseket: a közösségi szabadalomról szóló rendeletre vonatkozó bizottsági tervezet megvitatása, a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK rendelet módosítására irányuló bizottsági tervezet megvitatása, a szellemi tulajdonjogok érvényesítését biztosító intézkedésekről és eljárásokról szóló irányelv-tervezet megvitatása, valamint egyes szerzői jogi kérdések.

E négy munkacsoport közül a közösségi szabadalom, illetve a közösségi védjegyrendszer témájában ülésező munkacsoportban születtek jelentős eredmények.

A közösségi szabadalom létrehozására irányuló rendelet-tervezet célja az egységes jellegű közösségi szabadalom jogintézményének létrehozása. A közösségi szabadalom egységes jellegéből következően egyetlen, közösségi szinten központosított bejelentéssel az Európai Unió minden tagállamára azonos jogi feltételekkel szerezhet majd oltalmat a bejelentő. Az Európai Bizottság 2000. augusztus 1-jén terjesztette elő a rendeletre vonatkozó javaslatát; számos tárgyalási fordulót követően született meg a Tanács kompetens formációiban 2003. március 3-án és március 6-án az a közös politikai megközelítés, amely a munkacsoport elé kerülő átdolgozott bizottsági tervezet alapját képezte. A munkacsoportban Magyarországot képviselő delegáció a bizottsági tervezet vitájában aktívan részt vett, és számos kérdésben (így például a bejelentés benyújtásának helyét, a közösségi bejelentés európai szabadalomra való átalakításának határidejét vagy a bejelentés hiteles nyelvét érintő rendelkezések tekintetében) jelentősen hozzájárult a rendelet végleges szövegének kialakításához. A rendeletet a Versenyképességi Tanács november 26-27-i ülésén fogadta el. A közösségi rendelet hatálybalépéséhez elengedhetetlen az Európai Szabadalmi Egyezmény módosítása is (ld. ezzel kapcsolatban az előző pontot).

A közösségi védjegyrendszert érintő változások közül – a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK rendelet egyéb módosításai mellett – jelentőségében kiemelkedik a közösségi védjegyekkel kapcsolatos, nemzeti hivatalok által végzett kutatások rendszerének módosítása. Az eredeti bizottsági javaslatnál szemben, amely a kutatási rendszer azonnali eltörlésére irányult, többek között a magyar delegáció fellépésére született meg az a kedvező kompromisszum, amelynek értelmében a rendszer eltörlésére csak a módosítás hatálybalépését követő négy évvel kerül sor.

A közösségi védjegyrendszer jövőbeni működését befolyásoló – és így a magyar védjegyrendszer elé is bizonyos kihívásokat állító – események között kell említeni az Európai Közösségeknek a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Jegyzőkönyvhöz való csatlakozásáról hozott döntést is.

A szellemi tulajdonvédelem tárgyában ülésező munkacsoport megvitatta – több olvasatban – a Bizottság szellemi tulajdonjogok megsértése elleni fellépés eszközeinek összehangolását célzó irányelv-tervezetét. A tervezettel kapcsolatos munka 2004-ben tovább folyik.

Tovább folytatódott az MSZH és a közösségi védjegy- és mintaoltalmi hatóság, az OHIM között 2000 tavaszán létrejött együttműködési megállapodás keretében megindult intenzív együttműködés 2003-ban is. Részt vettünk a tagjelölt országok képviselőinek szervezett egyeztető megbeszéléseken („Liaison Meeting”) mind védjegy, mind mintaoltalmi témakörben.

Az MSZH elnökének meghívására ez év tavaszán első alkalommal tett látogatást a hivatalban az OHIM elnöke, Wubbo de Boer. A tárgyalások során a vendégek megismerkedtek a magyar védjegyjogi szabályozás jellemzőivel, a védjegybejelentések vizsgálatának infrastruktúrájával és az alkalmazott joggyakorlattal.

Az elmúlt év kiemelendő eseményei közé tartozott az OHIM-EU közös szervezésében az MSZH közreműködésével októberben Budapesten megrendezett EUROFÓRUM (Az Európai Unió Védjegy és Design Fóruma) a közösségi védjegy és formatervezési minta témakörében. A rendezvényt az MSZH elnöke és az OHIM elnöke nyitotta meg. A rendezvénynek és a hozzá kapcsolódó szakmai kiállításnak mintegy 500 résztvevője volt.

2003. júliusban *Bart Kiewiet*, a Közösségi Növényfajta-oltalmi Hivatal elnökének vezetésével háromtagú küldöttség látogatta meg az MSZH-t. A látogatás alkalmával került sor a közösségi hivatal elnöke és az MSZH elnöke között a DUS vizsgálatok megküldésére vonatkozó megállapodás aláírására.

A CPVO Igazgatótanácsa 2003. szeptemberben rendkívüli ülést tartott Brüsszelben, amelyre első alkalommal hívta meg az EU-hoz újonnan csatlakozó 10 országot, köztük Magyarországot. Ettől az időponttól kezdődően hazánk, mint megfigyelő vesz részt az Igazgatótanács ülésein, amelyen *Magyarországot az MSZH műszaki elnökhelyettese képviseli.*

#### *Együttműködés a Szellemi Tulajdon Világszervezetében és a Kereskedelmi Világszervezetben*

A Szellemi Tulajdon Világszervezetében (a WIPO-ban) folyó nemzetközi együttműködés eseményei közül 2003-ban kiemelkedett a WIPO irányító szerveinek 38. ülésorozata. Hazánk továbbra is tagja maradt a Koordinációs Bizottságnak, és a Program és Költségvetési Bizottságban is megtartotta helyét. 2003 őszétől *az MSZH elnöke lett a Madridi Unió Közgyűlésének az elnöke. A Berni Unió Végrehajtó Bizottságának alelnökévé az MSZH jogi elnökhelyettesét választották.* Az elmúlt évben nem került sor diplomáciai értekezlet megtartására.

A WIPO szakmai állandó bizottságai ülésein az MSZH képviselői az eddigi gyakorlatnak megfelelően vettek részt.

2003-ban a WIPO Szabadalmi Jogi Állandó Bizottsága (SCP) egy, a védjegy, az ipari minta és a földrajzi árujelző jogi oltalmával foglalkozó Állandó Bizottsága (SCT) két ülést tartott. Részt vettünk a PCT-reformmal foglalkozó munkacsoport két ülésén, valamint az UPOV Adminisztratív, Jogi és Konzultatív Bizottság és Tanács ülésein. A Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (SCCRR) szintén két ülést tartott az elmúlt évben, amelyen a Szerzői Jogi Osztály munkatársai képviselték a hivatalt.

Tovább folytatódott a szellemi tulajdonnal és genetikai készletekkel, hagyományos ismeretekkel és a folklórral foglalkozó WIPO Kormányközi Bizottság munkája, amely az elmúlt évben két ülést tartott.

Fontos esemény volt, hogy a WIPO Közgyűlés rendkívüli ülésén az eddigi főigazgatót, *dr. Kamil Idris*t egyedüli jelöltként újraválasztották. A főigazgató mandátuma a 2003. december 1-jétől 2009. november 20-áig terjedő időszakra szól.

A WIPO főigazgatójának magyarországi hivatalos látogatására 2003-ban nem került sor. Meghívásunkat továbbra is fenntartjuk, a látogatás várhatóan 2004-ben valósulhat meg, a WIPO-val egyeztetett időpontban.

Az MSZH egyik munkatársa előadóként vett részt a WIPO által San Francisco-ban szervezett földrajzi árujelző szimpóziumon.

A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) TRIPS Tanácsának ülésein az MSZH képviselője a korábbi évekhez hasonlóan 2003-ban is részt vett. A TRIPS Tanács az elmúlt évben három ülést tartott. Ezen felül az MSZH meghívást kapott Cancunba, a WTO 5. miniszteri értekezletére is, amely sajnálatos módon eredménytelenül zárult. Szellemi tulajdonvédelmi szempontból kiemelkedett a földrajzi árujelzők ügye, amelyben azonban szintén nem sikerült áttörést elérni, noha a munka e tárgyban folytatódhat.

Hazánknak a WIPO-ban, illetve a WTO-ban való hatékonyabb képviseletét célozta az MSZH egy munkatársának az év elejétől a WTO misszióval való – határozott időre szóló – foglalkoztatása. Ez az állandó státusz biztosítja a két szervezet összes ülésén való részvételt, illetve az ott folyó munkákról való közvetlenebb tájékozódást.

### *Kétoldalú együttműködés*

Folytatódtak a kétoldalú és regionális együttműködések 2003-ban is. A múlt év elején hivatalunkba látogatott a *Német Szabadalmi és Védjegyhivatal elnöke*; ez a találkozó tovább mélyítette a két hivatal között kialakult szakmai kapcsolatot. Az MSZH vendége volt a *Svéd Szabadalmi és Lajstromozási Hivatal elnöke*, augusztusban magyar–észt elnöki találkozóra került sor az MSZH-ban. A *Román Találmányi és Védjegyhivatal főigazgatójával, dr. Varga Gáborral* hivatalba lépése óta jó szakmai és baráti kapcsolatot ápol hivatalunk; több kölcsönös látogatásra is sor került. Tovább folytatódtak a magyar–román szakértői szintű együttműködések is.

Az elmúlt év márciusában francia–magyar vegyesbizottsági ülésre került sor. Júniusban kétoldalú elnöki szintű találkozó volt a *Finn Szabadalmi Hivatalban*. Októberben a *Kínai Hivatal* nagy létszámú küldöttsége látogatta meg az MSZH-t. Az év végén a hivatal elnöke úttörő jellegű szakdiplomácia látogatást tett a *Moldáv Állami Iparjogvédelmi Ügynökségnél*.

A „*visegrádi négyek*” iparjogvédelmi hivatalainak elnökei 2003-ban Pozsonyban tartották éves találkozójukat. Az ülésen a hivatali elnökök számba vették az Európai Unió csatlakozás kapcsán felmerülő új feladatokat, kihívásokat, illetve tárgyaltak a főbb nemzetközi fórumokon való együttműködés aktuális kérdéseiről.

## VII. GAZDÁLKODÁSI, IGAZGATÁSI ÉS HUMÁNPOLITIKAI TEVÉKENYSÉG

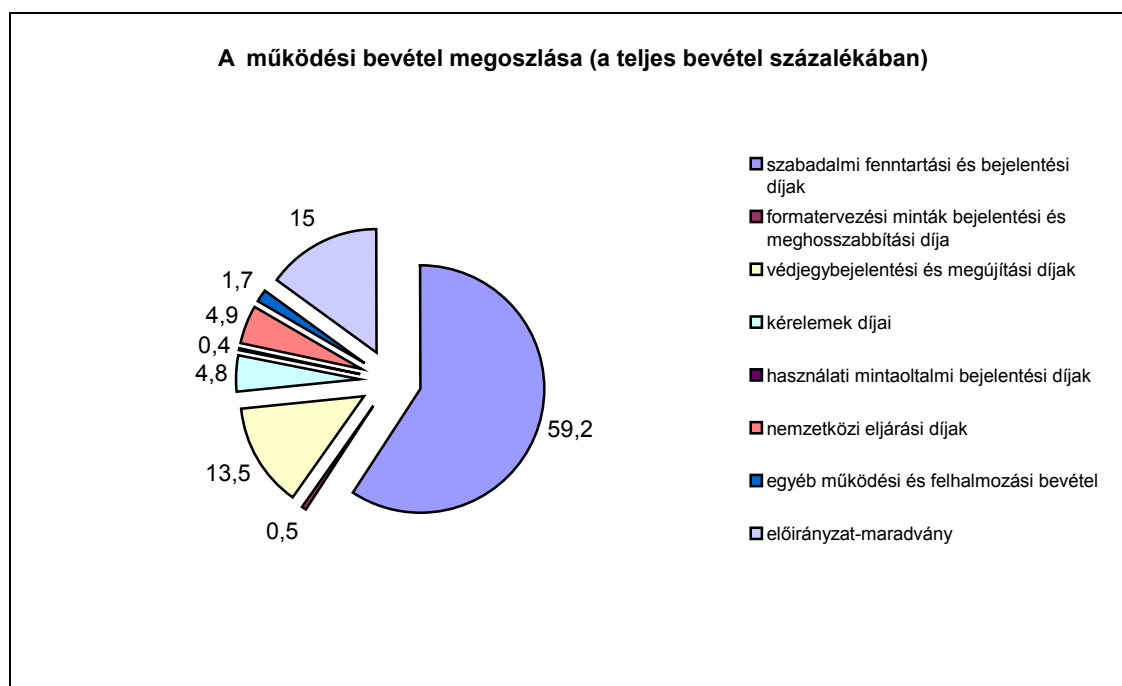
### 1. A 2003. ÉVI GAZDÁLKODÁS

A hivatal az államháztartás központi költségvetési fejezetrendjében önálló címként működő, teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó szervezet. Önfelfinanszírozó módon gazdálkodva – a gazdasági és közlekedési miniszter rendeleteivel szabályozott igazgatási szolgáltatási díjakból és a hivatalt megillető hasonló nemzetközi eljárási díjakból származó bevételek hatékony felhasználásával – biztosítja a 86/2000. (VI. 15.) Korm. rendeletben meghatározott feladatkör ellátásához szükséges kiadást.

A gazdasági folyamatok napi követése megteremtette a terv- és tényszámok egyensúlyát. A munkatervben megfogalmazott fő célkitűzések megvalósításához a pénzügyi fedezet rendelkezésre állt, a folyamatos likviditás egész évben biztosított volt.

A hivatal 2003. évi működést biztosító bevételei a 3.550,0 millió Ft-os eredeti előirányzattal szemben 4.072,2 millió Ft-ra teljesültek. A 14,7%-os növekedést azonban az előző évi előirányzat-maradvány, valamint a célhoz kötött működési célú pénzeszköz átvétel felhasználása jelentette. 2003. évben alapfeladat ellátásból a hivatalnak nem származott többletbevétele.

A működési bevétel tényszámai 125,0 MFt-os bevétel elmaradást mutatnak a módosított előirányzathoz viszonyítva. A bevételi elmaradást az iparjogvédelmi bejelentések számának jelentős csökkenése eredményezte, amelyet a nemzetközi és hazai piaccgazdasági folyamatok befolyásoltak. A csökkenő bejelentői aktivitás ellenére a jogintézményenkénti bevételi részarány nem változott. A legnagyobb (59,2%) részarányt a szabadalmi bejelentési és fenntartási díjak, míg a legkisebb részt (0,5%) a használati mintaoltalmi bejelentési díjak képviselik.



A 97,0%-os bevételi terv teljesítés éves gazdálkodásra gyakorolt hatását csak a kiadási oldal feladat átütemezésével, illetve egyes feladatok elhagyásával lehetett kompenzálni. A 2003. évi módosított előirányzathoz viszonyított kiadási teljesítés 3 759,8 MFt-tal 89,6%-os volt. A bevételi elmaradással korrigált teljesítés azonban 92,3%-os lett, amely arányos a bevételi oldal teljesítésével. A különbség



kötelezettségvállalással terhelt és az áthúzódó felújítási, beruházási, karbantartási munkák fedezetét biztosítja.

A kiadások jelentős hányadát, 42,1%-át a személyi juttatások és járulékai alkotják. Ez összhangban van a hivatal által foglalkoztatott nemzetközi színvonalon teljesítő kutatási, vizsgálati és engedélyezési tevékenységet végző köztisztviselők tevékenységével.

A személyi juttatások előirányzatának 2003. évi 20,6%-os növekedése biztosította a 2003. július 1-jei hatályú köztisztviselői illetményrendszer módosítása miatti rendszeres béremelkedést, a Pénzügyminisztérium által év közben engedélyezett felsőfokú végzettségű köztisztviselők besorolása szerinti fizetési fokozathoz tartozó átlag 12%-os alapilletmény emelést, valamint a kormányzati szinten elrendelt 13 fős létszámleépítés kiadásait. A jelentős, 203,8 MFt összegű előirányzat növekedést a hivatal állami támogatás nélkül, a saját költségvetési keretszámai terhére – az intézményi beruházási kiadások előirányzat átcsoportosításával – gazdálkodta ki.

Az összkiadás 44,2%-át jelentő 1.662,5 MFt-os dologi kiadás az intézmény-működtetésre, a jelentős informatikai rendszerek és adatbázisok üzemeltetési költségeire, valamint a nemzetközi és hazai alap- és kiegészítő feladatok ellátására vonatkozott.

2003-ban a hivatal 70,0 MFt évközi befizetést is teljesített fejezeti elvonás címén, amely az ismert bevételi elmaradással együtt kedvezőtlenül befolyásolta az éves feladatterv megvalósulását. A hivatal egyéb az állammal szembeni befizetési kötelezettségeinek is (járulék, szja, áfa) előírászerűen, időben és maradéktalanul eleget tett.

A felhalmozási kiadások 11,5%-os részaránya biztosítja a szellemi tulajdonvédelmi nemzeti hatóságoktól nemzetközi szinten elvárt infrastruktúra folyamatos szintentartását és fejlesztését.

2003. évben a kiemelt felújítási, beruházási munkák közé tartozott az irattári területek egységes kialakítását célzó több éves program megvalósításának keretében a Nádor u. 34. sz. alatti pincetár és a kapcsolódó tári egységek kialakítása, a biztonsági rendszer felülvizsgálata és ennek keretében az épület-felügyeleti rendszer átalakítása, továbbá a hivatali munkavégzést biztonságosabbá, gyorsabbá, megbízhatóbbá tevő informatikai rendszer konszolidáció és eszköz beszerzés.

A hivatal sajátos pénzügyi-gazdálkodási feladatai, a hatékony és rugalmas gazdasági folyamatokra való reagálás szükségessé tette már 2002. évtől egy integrált pénzügyi információs rendszer bevezetését. Ez a gazdálkodás minden területét átfogó rendszer a SAP R/3 vállalatirányítási rendszer volt. A második éve sikeresen működő rendszer bizonyította előnyeit. A logisztikai, pénzügyi és számviteli területek szoros együttműködésben, párhuzamosságok nélkül működnek. A bevezetett modulok lehetőségeinek kihasználása azonban további feladatokat generált 2003. évben is. Az eszköznnyilvántartás és az utazásmenedzsment területén jelentős fejlesztési feladatok történtek külső tanácsadói támogatással. Ezenkívül előkészítésre került a rendszer eddig nem használt - beállítással aktiválható – szolgáltatásának (workflow folyamat) 2004. évi használatba vétele is. Így a folyamatos fejlesztő munkával, a rendszer adta lehetőség szélesebb körű kihasználásával tovább erősödik a vezetői és döntéshozói támogatás.

A hivatal pénzügyi gazdálkodását 2003. évben is több hatóság ellenőrizte. A GKM Ellenőrzési Főosztályának felügyeleti hatáskörben végzett ellenőrzése a 2000-2002. évekre és 2003. I. félévére terjedt ki. A vizsgálat 2003. szeptember 15-én kezdődött és az év végén zárult le. Az elvégzett részletes ellenőrzési feladatok az alábbi témakörökhöz kapcsolódtak:

- utóellenőrzési feladatok;
- a feladatellátás szervezeti feltételei, az intézmény működési mechanizmusa;
- a feladatellátás színvonala és eredményessége (hatékonysága);
- a feladatellátás gazdálkodási feltételeinek értékelése;
- a gazdálkodás szabályszerűsége.

A vizsgálat végleges, lezárt jegyzőkönyvét 2004 január hónapban kapta meg a hivatal.

A GKM adatbekérésen alapuló ellenőrzést is végzett, ennek főbb területei: a kiadási előirányzatok és pénzügyi teljesítések alakulása 1999–2002. évben, valamint az előirányzat-maradványhoz kapcsolódó pénzügyi teljesítés volt.

Az Állami Számvevőszék adatbekérésen alapuló ellenőrzése az intézmény tevékenységére, szabályozottságára (2000–2003), valamint a belső ellenőrzésre (2000–2003) terjedt ki.

A szakhatósági vizsgálatok megalapozott, jól szabályozott és hatékony pénzügyi-gazdasági munkát jeleztek megállapításaikban.

### Az MSZH 2003. évi bevételeinek alakulása

Adatok MFt-ban

Megnevezés	Költségvetési előirányzat		Teljesítés	Teljesítés a módosított előirányzathoz viszonyítva (%)
	Eredeti	Módosított		
Alaptevékenység bevételei	3 518,0	3 524,1	3 396,6	96,4
Ebből:				
<i>Igazgatási szolgáltatási díjak</i>	3 278,0	3 323,1	3 195,7	96,2
<i>Nemzetközi WIPO bevételek</i>	240,0	201,0	200,9	100,0
Alaptevékenységgel összefüggő egyéb bevétel	32,0	32,0	34,2	106,9
Pályázati Iroda működésével kapcsolatos sajátos bevétel	-	16,6	16,6	100,0
Felhalmozási és tőke jelegű bevétel	-	3,0	3,3	110,0
Felhalmozási célú támogatási kölcsön visszatérülése	-	0,5	0,5	100,0
2002. évi előirányzat-maradvány igénybevétele	-	608,2	608,2	100,0
Működési célú pénzeszköz átvétel	-	12,8	12,8	100,0
<b>Bevétel összesen</b>	<b>3 550,0</b>	<b>4 197,2</b>	<b>4 072,2</b>	<b>97,0</b>

## Az MSZH 2003. évi kiadásainak alakulása

Adatok MFt-ban

Megnevezés	Költségvetési előirányzat		Teljesítés	Teljesítés a módosított előirányzathoz viszonyítva %
	Eredeti	Módosított		
Személyi juttatások	989,4	1 193,2	1 192,8	100,00
Munkaadókat terhelő járulékok	349,9	392,7	389,5	99,2
Dologi kiadások	1 330,7	1 806,7	1 662,5	92,0
Pénzeszköz átadás	125,2	82,8	81,0	97,8
Felújítás	60,0	63,6	25,7	40,4
Intézményi beruházás	688,8	651,7	402,3	61,7
Lakástámogatási kölcsön és vissza nem térítendő támogatás	6,0	6,5	6,0	92,3
<b>Kiadások összesen</b>	<b>3 550,0</b>	<b>4 197,2</b>	<b>3 759,8</b>	<b>89,6 *</b>

(\*) Bevételi elmaradás korrigálása után: 92,3%

## Bevételi előirányzatok szerinti teljesítések

Adatok MFt-ban

	2002. év	2003. év	Változás %-ban
Alaptevékenység bevétele			
Igazgatási szolgáltatási díjak	3 065,7	3 195,7	104,2
Nemzetközi eljárási díjak	226,9	200,9	88,5
Alaptevékenységgel összefüggő bevétel és sajátos bevétel	47,6	50,8	106,7
Működési célú pénzeszköz átvétel	9,3	12,8	137,6
Felhalmozási célú tőke és támogatási kölcsön bevétel/visszatérülés	7,3	3,8	52,1
Előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	432,4	608,2	140,7
<b>Összesen</b>	<b>3 789,2</b>	<b>4 072,2</b>	<b>107,5</b>

**Kiemelt kiadási előirányzatok szerinti teljesítések**

Adatok MFt-ban

	2002. év	2003. év	Változás %-ban
<b>Működési kiadás</b>			
Személyi juttatás	1 073,7	1 192,8	111,1
Munkaadókat terhelő járulék	348,8	389,5	111,7
Dologi kiadások	1 323,6	1 662,5	125,6
Pénzeszközátadás	45,7	81,0	177,2
<b>Összesen</b>	<b>2 791,8</b>	<b>3 325,8</b>	<b>119,1</b>
<b>Felhalmozási kiadás</b>			
Felújítás	71,8	25,7	35,8
Felhalmozás	309,7	402,3	129,9
Felhalmozási célú támogatási kölcsön	7,7	6,0	77,9
<b>Összesen</b>	<b>389,2</b>	<b>434,0</b>	<b>111,5</b>
<b>Mindösszesen</b>	<b>3 181,0</b>	<b>3 759,8</b>	<b>118,2</b>

**Bevételek jogintézményenkénti alakulása és megoszlása a teljes bevétel százalékában**

	2002. év		2003. év	
	Teljesítés MFt-ban	Megoszlási %	Teljesítés MFt-ban	Megoszlási %
<b>Igazgatási szolgáltatási díjak</b>				
Szabadalmi fenntartási díjak és bejelentési díjak	2 282,0	60,2	2 411,2	59,2
Védjegy-bejelentési és megújítási díjak	556,2	14,7	549,1	13,5
Formatervezési minták bejelentési és meghosszabbítási díja	20,6	0,5	21,7	0,5
Használati mintaoltalmi bejelentési díjak	19,0	0,5	17,9	0,4
Kérelmek	187,9	5,0	195,8	4,8
Nemzetközi eljárási díjak	226,9	6,0	200,9	4,9
Egyéb működési és felhalmozási bevételek	64,2	1,7	67,4	1,7
Előző évi előirányzat-maradvány	432,4	11,4	608,2	15,0
<b>Összesen</b>	<b>3 789,2</b>	<b>100,0</b>	<b>4 072,2</b>	<b>100,0</b>

**2. IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉG**

Az MSZH belső igazgatási rendszerében jelentős változást jelentett a Szervezeti és Működési Szabályzat nyáron elfogadott módosítása.

A változás legfontosabb eleme volt a gazdasági főigazgatói pozíció létrehozása. A gazdasági főigazgató, a mai magyar közigazgatásban használt fogalmak szerint a MSZH gazdasági vezetője, ennek megfelelően felügyeli a hivatal Gazdálkodási és Igazgatási Főosztályát, mint gazdasági szervezetet, valamint az ebből származó feladatai mellett felügyeletet gyakorol két másik főosztály, nevezetesen az Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központ, továbbá az Információ Technológiai Főosztály felett is. Ugyancsak a gazdasági főigazgató felügyelete és közvetlen irányítása alá tartozik az Emberi Erőforrás Gazdálkodási Osztály, amely a módosítás után a korszerű értelemben vett humánpolitikai feladatokat látja el, míg a munkaügyi igazgatási feladatokat az Igazgatási és Gazdasági Jogi Osztály végzi. A módosítás hozta létre új osztályként a Szerkesztőségi Osztályt is. A hivatali szervezeten belül

a változó feladatköröknek megfelelően egyes osztályok elnevezése is módosult, annak érdekében, hogy jobban tükrözze az általuk elvégzendő feladatokat.

A hivatal mellett működő testületek közül a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács vezetésében is változás következett be azáltal, hogy már nem hivatali köztisztviselő látja el az elnöki feladatokat.

Az MSZH gondot fordít arra, hogy belső szabályozottságával is elősegítse a munkavégzést. Ennek keretében 2003. évben összesen 15 elnöki utasítás és két gazdasági vezetői utasítás került kiadásra. Az elnöki utasítások közül kilenc önálló, új utasítás készült, amelyek közül is kiemelkedő jelentőségűek a hivatal működése szempontjából – a már említett Szervezeti és Működés Szabályzat hatályba léptetéséről rendelkező utasításon kívül - a köztisztviselők juttatásairól és a jutalmazásról, a biztonsági szabályzatról, az Informatikai kézikönyv hatálybaléptetéséről, a közszolgálati szabályzatról és a cafetéria rendszer bevezetését jelentő egyes választható juttatásokról szóló elnöki utasítások.

Az MSZH-nak kormányrendeletben meghatározott feladata a szellemi tulajdon védelme és a szellemi alkotó és innovációs tevékenységet segítő, támogató programok kezdeményezése, azokban történő részvétel. Ezen feladat megvalósítása érdekében 2003. évben több mint ötven ilyen szerződés megkötésére került sor. Ugyancsak jelentős számban volt szükség szerződéskötésre a Hivatal működéséhez kapcsolódóan, amelynek keretében a hivatal, mint intézmény vett igénybe valamilyen szolgáltatást.

A munkaügyi igazgatási feladatok között kell említést tenni a kormányzati szinten elrendelt létszámcökkentésről is, amit a hivatal az előírások szerint - a létszám 5 %-os csökkentésével - 13 személy felmentésével bonyolított le.

Ezen túlmenően az MSZH köztisztviselői és munkavállalói állománya stabilnak mondható. A szervezet korszerűsítés és a teljesítmények elismeréseként 2003. évben 9 új vagy módosított vezetői kinevezés történt.

### **3. EMBERI ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS**

Az MSZH engedélyezett létszáma 2003-ban 270 fő volt. (Ez képezte az alapját a kormányzati szinten elrendelt létszámcökkentésnek.) Szakmailag jól felkészült, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező, több nyelvet jól beszélő munkatársi állománnyal rendelkezik a hivatal. A köztisztviselők 72,0%-a felsőfokú végzettségű, 136 fő rendelkezik egy vagy több nyelvvizsgával.

Az MSZH fontos céljának tekinti a köztisztviselői állomány megtartását és megfelelő megbecsülését. A köztisztviselői illetményrendszer adta lehetőségek maximális hivatali alkalmazása 2003-ban is biztosította az előzetesen vállalt többletfeladathoz kötött illetmény-kiemeléseket, amelyek így teljesítményhez kötött elismerést és szakmai sikereket is eredményeztek.

A munkatársak elismerését és megtartását szolgálta a 14. havi illetmény, az önkéntes nyugdíjpénztári munkáltatói hozzájárulás, a lehetséges és adható köztisztviselői juttatások teljes körének biztosítása, a tanulmányúton keresztüli, a jóléti és szociális támogatási programok megőrzése.

A hivatal széleskörű továbbképzési rendszert is működtet, amely a köztisztviselők jogszabályban előírt és egyéb szakmai, nyelvi, informatikai képesítésének megszerzését, illetve továbbfejlesztését támogatja.

45 fő tett eredményes közigazgatási alap- vagy szakvizsgát 2003-ban, 28 fő szerzett közép- vagy felsőfokú iparjogvédelmi végzettséget, 15 fő vett részt alap-, 11 fő másoddiplomás képzésben és 3 fő szerzett PhD végzettséget. Kiemelt területként szerepel az éves oktatási tervben az ECDL képzés, itt 29 fő szerzett képesítést. A hivatali nyelvtanfolyamokon 80 fő vesz részt.

Az erős munkaerő-piaci vonzás mérséklése érdekében 2003-ban került kidolgozásra a következő év elejétől bevezetésre kerülő új juttatási rendszer, az ún. *cafeteria rendszer*, amely a feltételrendszer ismeretében egyénre szabottabb juttatási csomagot jelenthet a munkatársak részére. A rendszer kidolgozása után annak zökkenőmentes és folyamatos működtetése a 2004. év feladata lesz.

Ezenkívül kiterjedt munka-egészségügyi szolgáltatást is biztosít a hivatal. Az egészségügyi szűrővizsgálaton szinte a teljes dolgozói állomány részt vett, nyugdíjasokkal együtt 300 fő. A nyugállományba vonult munkatársaktól közösségi programok szervezésével és finanszírozásával, egyéni támogatások nyújtásával gondoskodik a hivatal.

### **Kimutatás az MSZH köztisztviselőiről (2003. december 31-ei állapot)**

<b>MSZH létszáma (fő)</b>	
Engedélyezett	270

<b>Nemek szerinti megoszlása (fő)</b>	
Férfiak	99
Nők	171
<b>Összesen</b>	<b>270</b>

<b>Életkor szerinti megoszlás</b>	
(év)	(fő)
<b>21–25 év közöttiek</b>	<b>16</b>
<b>26–30 év közöttiek</b>	<b>40</b>
<b>31–35 év közöttiek</b>	<b>18</b>
<b>36–40 év közöttiek</b>	<b>47</b>
<b>41–45 év közöttiek</b>	<b>28</b>
<b>46–50 év közöttiek</b>	<b>48</b>
<b>51–55 év közöttiek</b>	<b>49</b>
<b>56–60 év közöttiek</b>	<b>22</b>
<b>61 év felettek</b>	<b>2</b>
<b>Összesen</b>	<b>270</b>

<b>Átlagéletkor szerinti megoszlás</b>	
(év)	
<b>Férfiak</b>	<b>44</b>
<b>Nők</b>	<b>43</b>
<b>A hivatal munkatársainak átlagéletkora</b>	<b>43</b>

<b>Besorolási Osztály szerinti megoszlás (fő)</b>	
<b>Besorolási Osztály</b>	<b>Létszám megoszlása (fő)</b>
<b>Vezetők</b>	<b>40</b>
<b>Főtisztviselő</b>	<b>1</b>
<b>I. besorolási osztály</b>	<b>152</b>
<b>II. besorolási osztály</b>	<b>64</b>
<b>III. besorolási osztály</b>	<b>6</b>
<b>Munkaviszonyban álló</b>	<b>7</b>

<b>Iskolai végzettség szerinti megoszlás (fő)</b>	
<b>Köztisztviselő</b>	
Felsőfokú végzettségű	<b>193</b>
Középiskolai végzettségű	<b>65</b>
Középfokú végzettségű	<b>5</b>
<b>Munka törvénykönyve hatálya alá tartozó</b>	
Felsőfokú végzettségű	<b>2</b>
Alapfokú végzettségű	<b>5</b>

<b>Diploma szerinti megoszlás (fő)</b>	
Egyetemi végzettségű	<b>150</b>
Főiskolai végzettségű	<b>45</b>

<b>Nyelvvizsga szerinti megoszlás 136 fő / 229 nyelvvizsga</b>							
<b>Nyelv/ szint</b>	<b>Alapfok</b>	<b>Középfok</b>			<b>Felsőfok</b>		
		<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>
<b>Angol</b>	5	5	5	82	-	-	14
<b>Német</b>	1	0	3	38	1	2	12
<b>Francia</b>	-	-	1	14	-	-	10
<b>Orosz</b>	1	-	-	16	-	-	16
<b>Spanyol</b>	-	-	-	1	-	-	2

<b>Közigazgatási vizsgát tett köztisztviselők száma (fő)</b>	
Alapvizsga	<b>25</b>
Szakvizsga	<b>20</b>
<b>Összesen</b>	<b>45</b>

<b>Nyelvi képzésben résztvevők száma (fő)</b>		
<b>Képzési forma</b>	<b>2003. 01.01-07.31</b>	<b>2003. 09.01-12.31.</b>
<b>Vezetői</b>	24	32
<b>Belső (köztisztviselői)</b>	56	45
<b>Külső (köztisztviselői)</b>	2	2
<b>Összesen:</b>	<b>82</b>	<b>79</b>

<b>Alapdiplomás képzésben résztvevők száma (fő)</b>		
<b>Képzési forma</b>	<b>I. félév</b>	<b>II. félév</b>
informatikai mérnök	5	4
igazgatásszervező	3	3
könyvtáros-informatikus	5	7
közgazdász	1	1
<b>Összesen:</b>	<b>14</b>	<b>15</b>

<b>Másoddiplomás képzésben résztvevők száma (fő)</b>		
<b>Képzési forma</b>	<b>I. félév</b>	<b>II. félév</b>
jogász	3	3
jogi szakvizsga	-	1
európai jogi szakjogász	2	2
társasági szakjogász	1	1
igazgatásszervező	1	-
facility managent	1	-
jogi szakokleveles gyógyszerész	1	1
szakdiplomácia	1	-
jogász-közgazdász	1	1
BIGIS európa szakértő	-	1
<b>Összesen:</b>	<b>11</b>	<b>10</b>

<b>PhD doktori képzésben résztvevők száma (fő)</b>		
<b>Képzési forma</b>	<b>I. félév</b>	<b>II. félév</b>
PhD doktori képzés	3	2
<b>Összesen:</b>	<b>3</b>	<b>2</b>

<b>Iparjogvédelmi képzésben résztvevők száma / fő</b>	
<b>Középfokú iparjogvédelmi tanfolyam</b>	8
<b>Felsőfokú iparjogvédelmi tanfolyam</b>	
a) új beiskolázás	10
b) a tanfolyamot befejezte, diplomavédés előtt áll	10
<b>Összesen:</b>	<b>28</b>



## MELLÉKLET

### A/. SZABADALMI ÉS NÖVÉNYFAJTA-OLTALMI BEJELENTÉSEK ÉS ÉRVÉNYES SZABADALMAK TRENDJÉNEK ELEMZÉSE

*2003-ban az MSZH 4810 új szabadalmi bejelentést és 85 növényfajta-oltalmi bejelentést fogadott. 2002-ben az új bejelentések száma 5906, 2001-ben 5451, 2000-ben 4880 volt. 2004. januárjában Magyarországon mintegy 10 400 végleges szabadalmi oltalom határozta meg az érvényesíthető jogokat. Az alábbi elemzés egyrészt az utolsó négy évben benyújtott bejelentések, másrészt az érvényes szabadalmak mögött meghúzódó szakterületi és tulajdonosi struktúrákat vizsgálja.*

A Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás rendszere (NSZO) a műszaki megoldások igen finom szakterületi besorolását teszi lehetővé, miközben egy-egy megoldás több osztályba is tartozhat. A vizsgálódásra ezért alkalmasabbnak látszott az Egyesült Nemzetek Szervezete által alkalmazott ún. ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities) rendszer. A MERIT konkordancia tábla a szabadalmi területen általánosan használt Nemzetközi Szabadalmi Osztályozási rendszer és a Gazdasági Tevékenységek Nemzetközi Szabványos Ipari Osztályozási rendszere (ISIC) közötti összefüggéseket tartalmazza. A táblázat utolsó oszlopában feltüntetett érték megadja, hogy az egyes NSZO - jelzetekbe sorolt szabadalmak (szabadalmi bejelentések) milyen hányada tartozik a megfeleltetett ISIC kategóriába (pl. 100%-os arány esetén az adott NSZO - jelzetben lévő valamennyi szabadalom a megfelelő ISIC kategóriához tartozik). A táblázat lehetővé teszi, hogy a szabadalmi területen alkalmazott igen részletes szakterületi megoszlást megfeleltessük a gazdasági szektor által használt osztályozási rendszernek. (A MERIT elnevezés a felhasznált konkordancia táblát létrehozó Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology cég nevének rövidítése.)

Az elemzés nem ad teljes körű áttekintést, az egyes szempontok kapcsán a súlyponti adatokra koncentrálnak, a szabadalmi és a növényfajta-oltalmi bejelentéseket együttesen kezeli.

#### *I. Szabadalmi és növényfajta-oltalmi bejelentések szakterület szerinti megoszlása*

Az 1-4. táblázat az elmúlt négy év bejelentői aktivitásáról ad képet az egyes években megjelenő súlyponti szakterületek szerinti bontásban (a 2003. év szakterületi vonatkozásait részletesen a VI. pont tárgyalja).

**1. táblázat****Szabadalmi bejelentések szakterületi megoszlása 2000-ben**

<b>2000</b>		
<b>db</b>	<b>MERIT</b>	<b>Szakterület</b>
1947	4	gyógyszeripar, biotechnológia
505	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
441	15	gépelemek
367	13	műszerek
280	12	fém termékek (gépek nélkül)
230	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
211	2	elektronika
159	22	egyéb ipari termékek
127	16	élelmiszer, dohányipar
122	20	papíripar, nyomdaipar
112	19	kő, agyag és üveg termékek
111	14	számítógépek, irodagépek
75	7	motoros járművek
58	23	növények, növényfajták
58	25	építőipar, épületszerkezetek
53	9	egyéb szállítás

**2. táblázat****Szabadalmi bejelentések szakterületi megoszlása 2001-ben**

<b>2001</b>		
<b>db</b>	<b>MERIT</b>	<b>Szakterület</b>
2210	4	gyógyszeripar, biotechnológia
507	15	gépelemek
500	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
434	13	műszerek
293	12	fém termékek (gépek nélkül)
220	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
183	2	elektronika
150	22	egyéb ipari termékek
128	16	élelmiszer, dohányipar
124	19	kő, agyag és üveg termékek
119	14	számítógépek, irodagépek
114	23	növények, növényfajták
104	20	papíripar, nyomdaipar
87	7	motoros járművek
75	25	építőipar, épületszerkezetek
45	9	egyéb szállítás

**3. táblázat****Szabadalmi bejelentések szakterületi megoszlása 2002-ben**

<b>2002</b>		
<b>db</b>	<b>MERIT</b>	<b>Szakterület</b>
1964	4	gyógyszeripar, biotechnológia
409	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
385	15	gépelemek
280	13	műszerek
248	12	fém termékek (gépek nélkül)
159	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
143	22	egyéb ipari termékek
132	2	elektronika
130	23	növények, növényfajták
105	16	élelmiszer, dohányipar
100	14	számítógépek, irodagépek
100	20	papíripar, nyomdaipar
79	7	motoros járművek
71	19	kő, agyag és üveg termékek
68	25	építőipar, épületszerkezetek
48	9	egyéb szállítás

**4. táblázat****Szabadalmi és növényfajta-oltalmi bejelentések szakterületi megoszlása 2003-ban**

<b>2003</b>		
<b>db</b>	<b>MERIT</b>	<b>Szakterület</b>
1880	4	gyógyszeripar
314	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
296	15	gépelemek
279	13	műszerek
197	12	fém termékek (gépek nélkül)
152	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
121	22	egyéb ipari termékek
100	16	élelmiszer, dohányipar
98	20	papír ipar, nyomdaipar
92	14	számítógépek, irodagépek
91	2	elektronika
85	23	növények, növényfajták
76	7	motoros járművek
69	19	kő, agyag és üveg termékek
61	25	építőipar, épületszerkezetek
39	9	egyéb szállítás

## 5. táblázat

Szabadalmi és növényfajta-oltalmi bejelentések szakterületi megoszlása  
2000 – 2003 között (MERIT szerint TOP 16)

	2000	2001	2002	2003	MERIT
1	4	4	4	4	gyógyszeripar
2	3	15	3	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
3	15	3	15	15	gépelemek
4	13	13	13	13	műszerek
5	12	12	12	12	fém termékek (gépek nélkül)
6	1	1	1	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
7	2	2	22	22	egyéb ipari termékek
8	22	22	2	16	élelmiszer, dohányipar
9	16	16	23	20	papíripar, nyomdaipar
10	20	19	16	14	számítógépek, irodagépek
11	19	14	14	2	elektronika
12	14	23	20	23	
13	7	20	7	7	motoros járművek
14	23	7	19	19	kő, agyag- és üvegtermékek
15	25	25	25	25	építőipar, épületszerkezetek
16	9	9	9	9	egyéb szállítás

Az 5. táblázatból kitűnik, hogyan változott az elmúlt négy évben az egyes szakterületek sorrendje. A szakterületek szerinti megoszlásból, a kialakult rangsorból megállapítható, hogy az utolsó négy évben a gyógyszeripar megőrizte vezető pozícióját, a második és a harmadik helyen a kémia és a gépelemek területe osztozik. A 8. és a 12. hely közötti mezőny változott a legmarkánsabban: az elektronika pozíciója sokat romlott, relatív növekedés tapasztalható az élelmiszeripar és a papíripar területén. Az első hat helyen – kisebb változásoktól eltekintve – azonos gazdasági szektorok az érintettek. A MERIT rendszer szerint vizsgálva, az első tizenhat helyen – váltakozva ugyan – de ugyanazok a szakterületek szerepelnek.

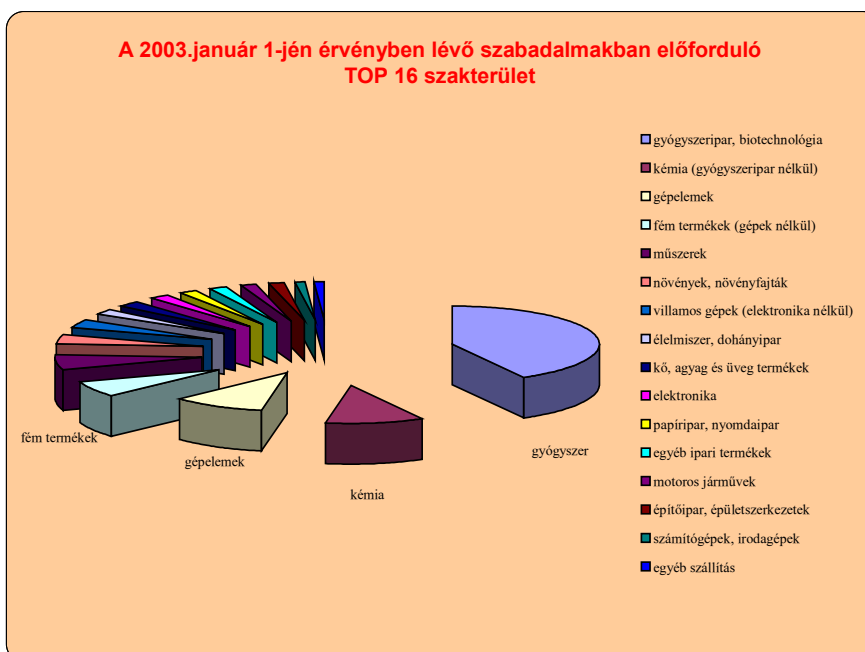
## II. Érvényes szabadalmak szakterület szerinti megoszlása

Az 6. táblázatban a 2003. január 1-jén érvényben lévő szabadalmakban érintett 16 leggyakoribb szakterület látható. Ezt a megoszlást szemlélteti az 1. diagram is.

## 6. táblázat

A 2003.január 1-jén érvényben lévő szabadalmakban előforduló TOP 16 szakterület		
db	MERIT	szakterület
4326	4	gyógyszeripar, biotechnológia
1120	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
1061	15	gépelemek
677	12	fém termékek (gépek nélkül)
671	13	műszerek
399	23	növények, növényfajták
379	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
237	16	élelmiszer, dohányipar
235	19	kő, agyag és üvegtermékek
230	2	elektronika
213	20	papíripar, nyomdaipar
200	22	egyéb ipari termékek
179	7	motoros járművek
171	25	építőipar, épületszerkezetek
113	14	számítógépek, irodagépek
108	9	egyéb szállítás

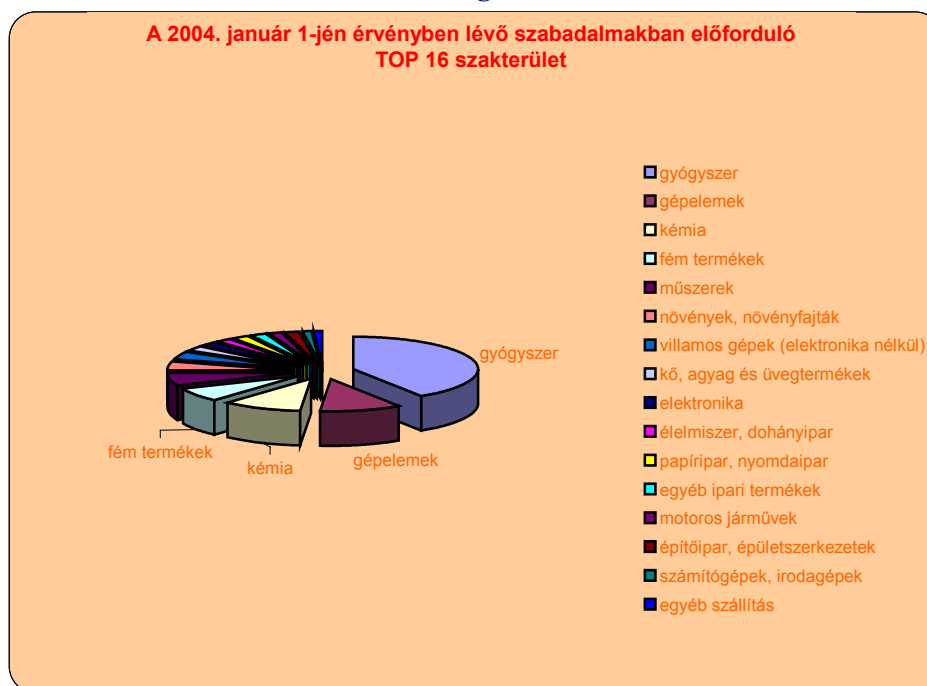
## 1. diagram



7. táblázat

A 2004. január 1-jén érvényben lévő szabadalmak előforduló TOP 16 szakterület		
db	MERIT	szakterület
4063	4	gyógyszeripar, biotechnológia
1032	15	gépelemek
1022	3	kémia (gyógyszeripar nélkül)
690	12	fém termékek(gépek nélkül)
645	13	műszerek
425	23	növények, növényfajták
399	1	villamos gépek (elektronika nélkül)
225	19	kő, agyag és üvegtermékek
224	2	elektronika
209	16	élelmiszer, dohányipar
205	20	papíripar, nyomdaipar
196	22	egyéb ipari termékek
179	7	motoros járművek
171	25	építőipar, épületszerkezetek
119	14	számítógépek, irodagépek
115	9	egyéb szállítás

2. diagram



A 7. táblázatban a 2004. január 1-jén érvényben lévő szabadalmakban érintett 16 leggyakoribb szakterület látható. Ezt a megoszlást szemlélteti a 2. diagram is. Az érvényben lévő szabadalmak első négy, leggyakoribb szakterülete megegyezik az utolsó négy évben tett bejelentésekben érintett, négy leggyakoribb szakterülettel. Ez a négy szakterület adja az érvényes szabadalmak közel kétharmadát (2004. január 1-jén 65,4%-át). A vezető gyógyszeripar, biotechnológia részesedése 40%-os. A vezető helyen álló szakterületek közötti sorrend a bejelentések és az érvényes szabadalmak körében vizsgálva, többé-kevésbé azonos, az egyetlen változás az egy évvel ezelőtti állapothoz képest, hogy a gépelemek területe megelőzte a kémiát.

### III. Az érvényben lévő szabadalmak korfája

A 8. táblázat és a 3. diagram a 2004. januárban érvényben lévő szabadalmak korfáját szemlélteti.

8. táblázat

Az érvényben lévő szabadalmak korfája	
év	db
2	29
3	83
4	219
5	377
6	536
7	737
8	953
9	1210
10	1416
11	937
12	816
13	724
14	602
15	451
16	415
17	313
18	264
19	236
20	67

3. diagram



#### IV. Legnagyobb bejelentők /szabadalmaskok

A külföldi bejelentők/szabadalmaskok magyar piac iránti nagyarányú érdeklődésére utal a legnagyobb szabadalmi bejelentők bejelentési aktivitásának vizsgálata.

##### 1. Legaktívabb bejelentők 2000-2003. között

A 9-12. táblázat az elmúlt négy év legaktívabb 8-8 bejelentőjének a nevét és székhelyét tartalmazza.

**9. táblázat**

<b>TOP 8 bejelentő (2000-ben)</b>			
	<b>név</b>	<b>országkód</b>	<b>db</b>
1	Procter & Gamble Co.	US	174
2	Pfizer Inc.	US	94
3	BASF AG	DE	72
4	SmithKline Corp.	GB	70
5	Unilever N.V.	NL	69
6	Eli Lilly and Co.	US	57
7	L'OREAL	FR	54
8	Degussa AG	DE	34

**10. táblázat**

<b>TOP 8 bejelentő (2001-ben)</b>			
	<b>név</b>	<b>országkód</b>	<b>db</b>
1	BASF AG	DE	121
2	Procter & Gamble Co.	US	118
3	Pfizer Inc.	US	108
4	Unilever N.V.	NL	81
5	AstraZeneca AB	SE	65
6	Henkel AG	DE	60
7	Bayer AG	DE	47
8	SmithKline Corp	GB	43



**11. táblázat**

<b>TOP 8 bejelentő (2002-ben)</b>			
	<b>név</b>	<b>országkód</b>	<b>db</b>
1	BASF AG	DE	101
2	Bayer AG	DE	74
3	Robert Bosch GmbH	DE	60
4	Pfizer Inc.	US	55
5	Procter & Gamble Co.	US	54
6	Unilever N.V.	NL	42
7	AstraZeneca AB	SE	42
8	Aventis Pharma	DE	41

**12. táblázat**

<b>TOP 8 bejelentő (2002-ben)</b>			
	<b>név</b>	<b>országkód</b>	<b>db</b>
1	Bristol-Myers SQUIBB Co.	US	84
2	Merck Patent GmbH.	DE	78
3	BASF AG	DE	74
4	AstraZeneca AB	SE	59
5	Unilever N.V.	NL	52
6	Bayer AG.	DE	51
7	Novartis AG.	CH	47
8	Robert Bosch GmbH.	DE	43

*2. A legtöbb érvényes szabadalommal rendelkező jogosultak*

A 13. táblázat a 2003. januárjában, a 14. táblázat a 2004. januárjában a legtöbb érvényes szabadalommal rendelkező 20 cég nevét és székhelyének megjelölését tartalmazza. A legaktívabb bejelentők – a szakterületi megoszláshoz hasonlóan – elsősorban a vegyipari (ezen belül is a gyógyszeripari) cégek. A legtöbb érvényes szabadalommal rendelkező jogosultak TOP listájában három magyar vállalat is helyet kapott: az EGIS, a Gabonatermesztési Kutatóintézet és a Richter Gedeon.

**13. táblázat**

<b>TOP 20 szabadalmas (2003. januárjában érvényes szabadalmak)</b>			
	<b>név</b>	<b>ország kód</b>	<b>db</b>
1	Novartis AG	CH	187
2	Bayer AG	DE	153
3	BASF AG	DE	148
4	EGIS Gyógyszergyár	HU	146
5	Hoechst AG	DE	145
6	American Cyanamid Co.	US	143
7	Eli Lilly and Co.	US	116
8	Pfizer Inc.	US	114
9	Bristol-Myers Co.	US	96
10	Rhone-Poulenc AG	Fr	79
11	Gabonatermesztési K.	HU	77
12	Richter Gedeon	HU	73
13	Aventis Pharma	FR	72
14	Pioneer Hi-Bred Inc.	US	68
15	Merrel Dow Inc.	US	62
16	Patent-Treuhand GmbH	DE	61
17	Procter & Gamble Co.	US	59
18	Janssen Pharmaceutica	BE	57
19	Franz Plasser GmbH	AT	55
20	Syngenta Ltd.	GB	55

## 14. táblázat

<b>TOP 20 szabadalmas (2004. januárjában érvényes szabadalmak)</b>			
	<b>név</b>	<b>ország kód</b>	<b>db</b>
1	BASF AG.	DE	158
2	BAYER AG.	DE	141
3	EGIS GYÓGYSZERGYÁR RT.	HU	133
4	HOECHST AG.	DE	131
5	NOVARTIS AG.	CH	125
6	PFIZER INC.	US	107
7	ELI LILLY AND CO.	US	98
8	GABONATERMESZTÉSI KUTATÓINTÉZET	HU	87
9	BRISTOL-MYERS SQUIBB CO.	US	85
10	SANOFI-SYNTHELABO	FR	80
11	THE PROCTER & GAMBLE CO.	US	76
12	AVENTIS PHARMA S.A.	FR	74
13	SYNGENTA PARTICIPATIONS AG	CH	74
14	PATENT-TREUHAND- GESELLSCHAFT F	DE	73
15	RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR	HU	72
16	MERRELL PHARMACEUTICALS INC.	US	70
17	RHONE-POULENC	FR	67
18	AKZO N.V.	NL	65
19	AMERICAN CYANAMID CO.	US	63
20	PIONEER HI-BRED INTERNATIONAL	US	62

## V. Bejelentések /szabadalmak eredet szerinti megoszlása

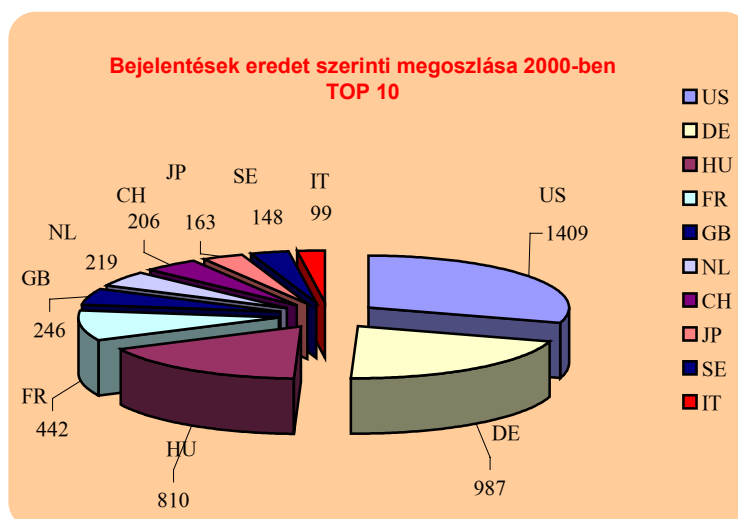
### 1. Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2000 – 2003. között

A 15–18. táblázat és a hozzájuk tartozó 4-7. diagram a bejelentések eredet szerinti megoszlását tartalmazzák. Az elmúlt években az amerikai, német és magyar bejelentők mutatták a legnagyobb bejelentési aktivitást.

15. táblázat

Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2000-ben TOP 10		
	db	országkód
1	1409	US
2	987	DE
3	810	HU
4	442	FR
5	246	GB
6	219	NL
7	206	CH
8	163	JP
9	148	SE
10	99	IT

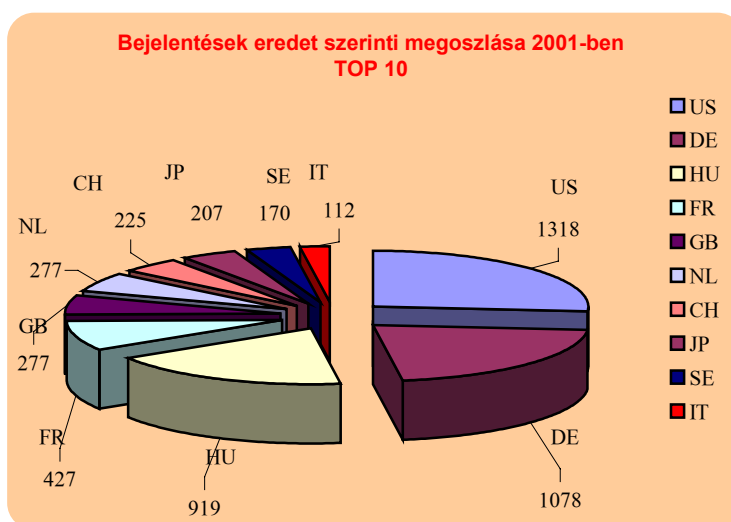
4. diagram



16. táblázat

Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2001-ben TOP 10		
	db	országkód
1	1318	US
2	1078	DE
3	919	HU
4	427	FR
5	277	GB
6	277	NL
7	225	CH
8	207	JP
9	170	SE
10	112	IT

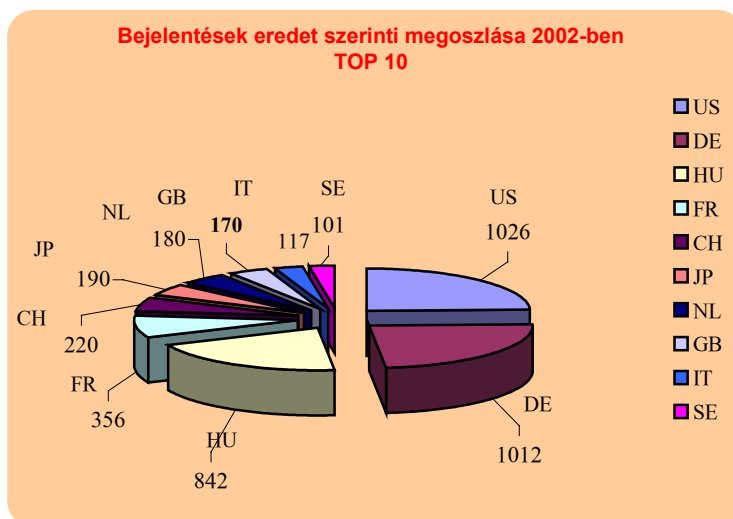
5. diagram



17. táblázat

Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2002-ben TOP 10		
	db	országkód
1	1026	US
2	1012	DE
3	842	HU
4	356	FR
5	220	CH
6	190	JP
7	180	NL
8	170	GB
9	117	IT
10	101	SE

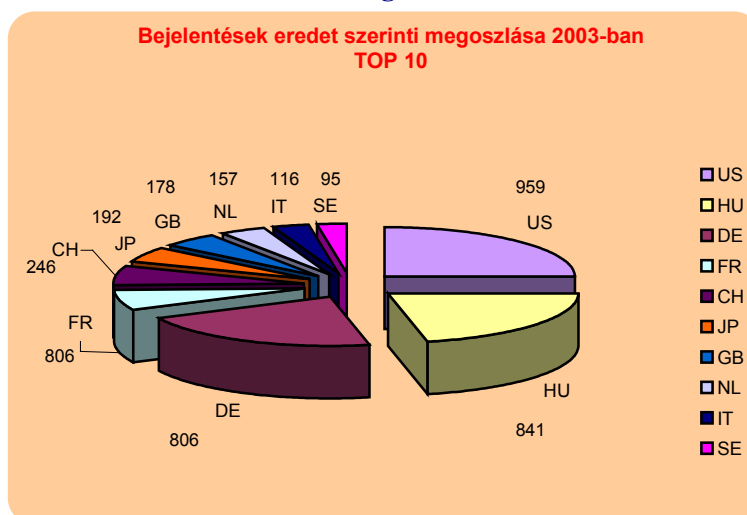
6. diagram



18. táblázat

Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2003-ban TOP 10		
	db	országkód
1	959	US
2	841	HU
3	806	DE
4	256	FR
5	246	CH
6	192	JP
7	178	GB
8	157	NL
9	116	IT
10	95	SE

7. diagram



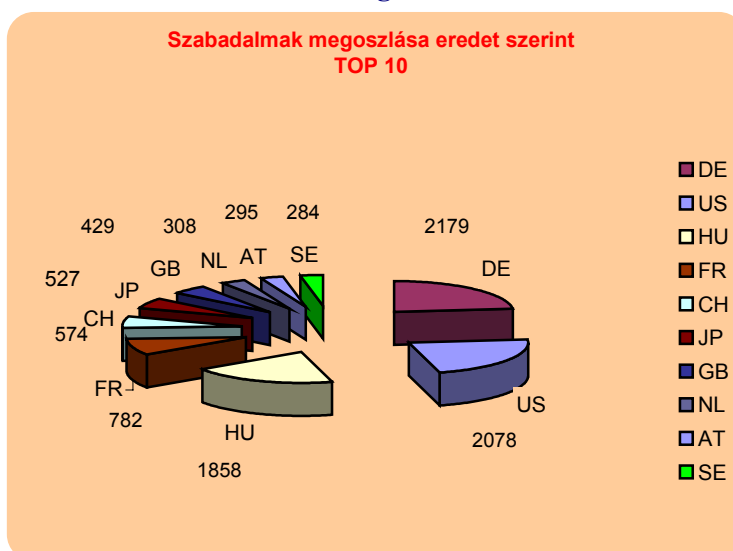
## 2. Érvényes szabadalmak eredet szerinti megoszlása

A 19. táblázat és a hozzá tartozó 8. diagram a 2004. január 1-jén érvényben lévő szabadalmak eredet szerinti megoszlását ábrázolja. Ez is a német, az USA és a magyar jogosultak meghatározó szerepéről tanúskodnak, minthogy e három ország szabadalmasai adják az érvényes szabadalmak jogosultjainak közel 60%-át.

19. táblázat

Bejelentések eredet szerinti megoszlása 2000-ben TOP 10		
	db	országkód
1	2179	DE
2	2078	US
3	1858	HU
4	782	FR
5	574	CH
6	527	JP
7	429	GB
8	308	NL
9	295	AT
10	284	SE

8. diagram





## **B/. AZ ÚJ SZABADALMI BEJELENTÉSEK FONTOSABB TRENDJEI – MŰSZAKI SZAKTERÜLETENKÉNT**

Az alábbi összeállítás a szabadalmi bejelentések 2003-ban tapasztalt, figyelemre méltó változásait ragadja meg műszaki szakterületek szerint.

### *Építőipar- könnyűipar*

Az építő- és könnyűipar területén 2003-ban 10%-kal csökkent a szabadalmi bejelentések száma. Az építőipari tárgyú szabadalmi bejelentések mennyiségének az előző évi 6%-os csökkenése tovább folytatódott. A csökkenés egyaránt tapasztalható a hazai és a külföldi eredetű bejelentéseknél. A magasépítés körébe tartozó találmányok között is kiemelt helyet foglaltak el az épületek hőszigetelésével kapcsolatos megoldások. Megfigyelhető volt az elemek könnyítésére és az egyszerűbben szerelhető megoldások kialakítására való törekvés. Ezen a területen az új bejelentések száma mintegy 10%-kal csökkent. Tovább folytatódott a mélyépítés, a víz- és csatornaépítés tárgyú találmányok számának a 2002. évihez hasonló csökkenése, és alacsony szinten maradt a vasútépítésbe sorolt bejelentések száma. Az útépítés tárgykörében nagyobb részt a közlekedés biztonságát növelő és a zajt csökkentő, kiegészítő létesítményekre vonatkozó bejelentések érkeztek, jellemzően az autópályák építésével összefüggő találmányokra igényeltek oltalmat. Az általános épületszerkezetek területén a bejelentések csökkenése 15% volt. Jellemzőek maradtak az egyszerűbb építési technológiák kidolgozására irányuló törekvések. A nyílászárókra vonatkozó bejelentések ebben az évben gyakorlatilag eltűntek.

A környezetvédelmi bejelentések számában korábban tapasztalt növekedés 2003-ban megtört, a csökkenés mértéke elérte a 8%-ot. Továbbra is jelentős a hulladékgazdálkodási találmányok száma, bár a bejelentések száma e tárgykörben az elmúlt évben mintegy 5%-kal csökkent. Számottevő a füstgázok tisztítására vonatkozó bejelentések mennyisége is. A környezetvédelem hagyományos területét jelentő szennyvíztisztítási, iszapkezelési technológiák iránti oltalmi igények száma jelentős (mintegy 8%-os) visszaesést mutat.

A *közzsükségleti cikkek* közül az elmúlt években kiemelkedtek az eldobható abszorbens termékekre irányuló találmányok. A legtöbb szabadalmi bejelentés az Egyesült Államokból, Dániából, illetve Németországból származik, a legnagyobb bejelentők továbbra is a Procter & Gamble és a Kimberly Clark. A *higiéniai eszközök* közül kiemelkedő a különféle fogkefékkel összefüggő találmányok száma.

Az orvosi műszerek, eszközök, berendezések terén leggyakoribbak az implantátumokra, protézisekre vonatkozó bejelentések, a mikrosebészeti, főként érsebészeti műszerekre, higiéniai eszközökre, továbbá kondicionáló, utókezelő berendezésekre vonatkozó bejelentések. Ez utóbbi területtel egyre nagyobb számban foglalkoznak magyar feltalálók is. Az új bejelentések száma 2003-ban 7%-kal csökkent. Jelentős számú bejelentést nyújtott be a Procter & Gamble, valamint az AstraZeneca cég. A hazai bejelentők közül a Sanatmetal Ortopédiai és Traumatológiai Eszközök Gyártó Kft. emelhető ki egyre növekvő számú bejelentéseivel.

A textil- és textilruházati ipari találmányok száma csökkent, a papíripariaké változatlanul alacsony maradt. Feltűnően alacsony a csomagolóipari bejelentések száma.

A fegyverek, robbantási technológia területén viszonylag jelentős a hazai bejelentői aktivitás. A külföldi bejelentések Németországból, az Egyesült Államokból és Svájcban érkeznek a legnagyobb számban.

### *Gépészet*

A *gépészet* területén 2003-ban 5,7%-kal kevesebb új szabadalmi bejelentés érkezett, az előző évben. A PCT úton érkező bejelentések száma 22%-kal növekedett. Az új bejelentések 62%-a ezen az úton érkezett. A nemzeti úton tett bejelentések száma 31%-kal volt kevesebb az előző évinél. A nemzeti bejelentések 85%-a (156 bejelentés) belföldről származott.

Az új bejelentések zöme a gépelemek tárgykörébe sorolható. A legtöbb bejelentés (49 bejelentés) motor témában (elsősorban belsőégésű motor) érkezett, de jelentős volt az öntéssel (31 bejelentés) és a csövekkel, csökötésekkel (18 bejelentés) foglalkozó bejelentések száma is. Említésre méltóak a forgácsolási technológiákkal (13 bejelentés) és a munkagépekkel, egyéb erőgépekkel (12 bejelentés), különféle szerszámokkal, szerszámgépekkel (12 bejelentés) foglalkozó bejelentések.

A motoros járművek tárgykörébe tartozó bejelentések legtöbbször (számszerűen 34 bejelentés) általános járműtechnikai problémákat tárgyalt. A műszerek témakörében elsősorban optikai (5 bejelentés) és mérés-technikai (4 bejelentés) bejelentések voltak. A tüzelés-, fűtés- és hűtés-technika tárgyában 20 bejelentés fűtéssel, tüzeléssel, 8 bejelentés hűtéssel, és további 8 bejelentés gázégőkkel, napkollektorokkal, hőcserélőkkel foglalkozott. A vegyipari gépek témakörében elsősorban a szűréssel (10 bejelentés) kapcsolatos bejelentések domináltak. Az atomerőművi és bányászati témával 3-3 bejelentés, protézisekkel 11 bejelentés foglalkozott.

A bejelentők között aktív volt a németországi Robert Bosch, különösen a járműtechnikai témánál, de sok bejelentése volt a Valeo francia cégnek is, különösen tengelykapcsolóknál, a Freudenberg német céggel dugattyúk, tömítések kapcsán, a VAW céggel lemezmegmunkálásoknál, vagy a Norsk Hydro Asa vállalattal tárolóberendezésekkel kapcsolatos bejelentéseknél lehetett találkozni.

### *Villamosság és fizika*

A villamossági és fizikai szabadalmi bejelentések száma az elmúlt évben tovább csökkent mintegy 10%-kal. A 45% nemzeti úton tett bejelentésnek több mint 90%-a belföldi eredetű.

A legtöbb bejelentés továbbra is a villamos híradástechnika területéről érkezett. A legfőbb területek: képösszeköttetés, pl. televízió és átvitel, különösen digitális információátvitel, de előfordulnak, főként a hazai magán bejelentők köréből érkezett távbeszélő-összeköttetésre vonatkozó találmányok is.

A második legjelentősebb szakterület a számolás, számítás, számlálás, ahol a bejelentési aktivitás az előző éveknek megfelelően alakult. A legfontosabb ágazat ezen belül az elektromos digitális adatfeldolgozás, különösen digitális számító- vagy adatfeldolgozó berendezések vagy eljárások közigazgatási, kereskedelmi, vezetési, felügyeleti, előrejelzési célokra, továbbá adatfelismerés, adatábrázolás, adathordozók, adathordozók kezelése, valamint képadat-feldolgozás vagy előállítás, illetve számláló-szerkezetek, különleges számítási modelleken alapuló számítógépes rendszerek.

A villamos alapelemek területén a bejelentések összetétele rendkívül heterogén. Legnagyobb számban a félvezető eszközökre, villamos szilárdtest eszközökre vonatkozó találmányokat jelentettek be, ezenkívül mágnesek, induktivitások, transzformátorok és villamos kisülési lámpák érkeztek nagyobb számban.

Enyhe emelkedés tapasztalható a jelzés területén, ami elsősorban a növekvő hazai aktivitásnak köszönhető. A legtöbb bejelentés a jelző- vagy hívórendszerek, riasztórendszerek, valamint a forgalomirányító rendszerek szakterületéről érkezett.

A villamos energia fejlesztése, átalakítása és elosztása témakörben a bejelentések elsősorban dinamoelektromos gépekre és áramátalakító készülékekre, valamint ezek vezérlésére vagy szabályozására vonatkoznak.

Hasonló számú bejelentés érkezett az ellenőrző készülékek területéről, amelyek főleg szerencsejáték készülékekre, valamint pénzbedobós és hasonló készülékekre vonatkoznak.

A mérések, vizsgálatok területén jelentősebb számú bejelentés egyedül az anyagok vizsgálata vagy elemzése kémiai vagy fizikai tulajdonságaik meghatározása által szakterületről érkezett, ezenkívül még néhány bejelentéssel a rádió-irányítás, rádiónavigáció tárgykör képviselteti magát.

Az információátvitel területén a bejelentések legnagyobb része az optikai tárolók továbbfejlesztésére vonatkozik.

Az orvosi- vagy állatorvosi tudomány, higiénia témában diagnózis, sebészet, azonosítás, és fizioterápia tárgyú bejelentéseket kaptunk.

Az oktatás, titkosítás, bemutatás, hirdetés tárgyú bejelentések főként oktató- vagy bemutatóeszközökre, készülékekre vonatkoznak.

A kisszámú optika tárgyú bejelentés főként optikai elemek, rendszerek vagy készülékek.

Festéksugaras nyomtatókészülékek továbbfejlesztéseire vonatkozó bejelentés-sorozatot nyújtott be az amerikai Hewlett-Packard.

A bejelentők között legaktívabb volt az amerikai IBM, a General Electric, a Motorola és az Euronet Worldwide, továbbá a német Robert Bosch és a Siemens, valamint a finn Nokia, a francia Thomson, a svájci Nagra csoport és a holland Philips cég Európából, a japán Matsushita és a koreai Samsung Ázsiából nyújtott nagyobb számú szabadalmi bejelentést.

### *Gyógyszeripar*

A *gyógyszeripar* területéről érkező szabadalmi bejelentések száma 2003-ban 10%-kal haladta meg az előző évben tapasztalt mértéket. A bejelentések több mint 90%-a a PCT útvonalon érkezett, a magyar bejelentések aránya csak 4-5% volt. A legaktívabb külföldi bejelentők az AstraZeneca, a Novartis, a Pfizer, az Aventis, az Eli Lilly és a Sanofi-Synthelabo voltak. A magyar bejelentések nagy része a Richter Gedeon, az EGIS, és a Chinoin kutató laboratóriumaiából került ki. Változatlanul nagy a jogutódlások és névváltozások száma, amely cégfúziókra és az egyes cégek piaci részesedésében bizonyos profilok ártrendeződésére, homogénebbé tételére, vagy éppen megosztására enged következtetni.

A bejelentések többsége új vegyületek és azokat tartalmazó gyógyászati készítmények előállítására vonatkozott. Megnőtt a már ismert vegyületek második vagy további gyógyászati indikációs területekre történő alkalmazása. Emelkedő tendenciájú az ismert vegyületek új kristály-módosulataira, a kombinációs készítményekre és a szabályozott hatóanyag-leadású gyógyszerkészítményekre vonatkozó bejelentések száma.

Az antibiotikumok kutatása még mindig fontos szerepet tölt be a vezető gyógyszergyáraknál. A naftiridin- és kinolinvázis antibiotikumok kutatása mellett újra előtérbe került az erithromycin és rokon makrolid típusú antibiotikumok kutatása, főleg a kiválasztási találmányokra, illetve az új gyógyszerformákra vonatkozó bejelentések jelentek meg.

A prosztatahormonok kutatása jelentősen vesztett korábbi népszerűségéből: a viszonylag kis számú új bejelentés inkább a prosztatahormon analóg vegyületekre vonatkozik, amely vegyületek a prosztatahormonokhoz hasonló hatással, de azokénál sokkal nagyobb stabilitással és ezáltal szélesebb körű alkalmazhatósággal rendelkeznek.

Csökkenő tendenciát mutatnak a transzdermális rendszerek és a természetes növényi anyagokat tartalmazó készítmények (pl. gyógyteák). Továbbra is számos bejelentés irányul a paroxetin nevű ismert antidepresszáns vegyület új sóira, polimorf kristálymódosulataira, eddig ismeretlen gyógyhatásaira, előnyös kiszerelési formáira és új intermediereire.

A bejelentésekben szereplő vegyületek terápiás hatása igen változatos, a vezető indikációk: a központi idegrendszeri rendellenességek elleni hatás (szorongásos neurózis vagy depresszió), a szív és érrendszeri rendellenességek elleni hatás, a lipidszintcsökkentő hatás és a daganatellenes hatás.

Több bejelentés is vonatkozik a carvedilolként ismert magas vérnyomás kezelésére szolgáló hatóanyag új előállítási eljárására, illetve új kristályos formáira. Ugyancsak ez jellemző az atorvasztatinként ismert lipidszintcsökkentő hatóanyagra.

A kombinatorikus kémia területén a bejelentések száma csökkenni látszik, ami kedvező jelenség, tekintve, hogy a kémiai könyvtárakra vonatkozó találmányok oltalmazhatósága kérdésesnek látszik.

### *Vegyipar és biotechnológia*

2003-ban minden területen nőtt a megszűnések száma. A *biotechnológia* területén ez egy-egy nagyobb témacsoportra volt vetíthető, például a helicobacterrel kapcsolatos bejelentések, vagy az aminosav szintézist irányító génekkel kapcsolatos bejelentések. Összességében a bejelentések száma csökkent, továbbá csökkent a hazai bejelentések száma is. A biotechnológia területén véralvadás, vérképződés és az érhálózat képződésében szerepet játszó fehérjékre vonatkozó bejelentések száma továbbra is magas. Ezen belül is több bejelentés foglalkozik a VII-es vérfaktor fehérje újabb és újabb módosított alakjaival.

Másik nagy témakör a citokinekre, interleukinekre és ezek receptoraira, valamint a növekedési faktorokra és receptoraikra vonatkozó bejelentések. Ezek a gyógyászat szinte minden területét érintik de különösen az immunrendszer szabályozását (gyulladások, allergiák, daganatok).

Az elmúlt évben tapasztalható volt egy nagyobb megszűnési hullám is. A biotechnológiai bejelentésekre minden más területnél jellemzőbb a megcélzott hasznosítási terület bonyolultsága. Ezért a bejelentés tárgyának hasznosíthatóságát a piaci tényezők mellett az határozza meg, hogy igazolódna-e a korai fázisban megfogalmazott szakmai feltételezések. Vélhetően ezen okok miatt szűnt meg több 1998 és 2000 között született bejelentés, amelyekben aminosavak szintézisében szereplő géneket kívántak oltalmazni. A hasznosítási terület az aminosavak fermentációs előállítása. Ez a nagyszámú megszűnés a bejelentők viszonylag szűk körét érintette.

Mérsékelt számú bejelentés érkezett a vakcinákkal kapcsolatban, amelyeknek nagyobb részét a rekombináns vakcinák teszik ki. Transzgenikus állatokra vonatkozó bejelentési aktivitás továbbra is alacsony. Nagyobb megszűnési szám volt tapasztalható a több száz oldalas szekvencialistákat tartalmazó helicobacter bejelentéseknél.

Továbbra is nagy számú bejelentés érkezik az immunológia témakörében, főleg a rosszindulatú daganatok, az AIDS és egyéb, autoimmun betegségek terápiás kezelésére szolgáló készítményekkel, eljárásokkal kapcsolatban. A szabadalmi bejelentések 95%-a PCT eredetű. A nagyobb bejelentők a következők: Genentech (USA), Scherin (Németország), Glaxo-SmithKline (Nagy Britannia), Boehringer (Németország), amerikai kutatóintézetek.

A vegyipari bejelentéseknél a makromolekulák területén az anyag tulajdonságainak javítását célozzák a bejelentések, így a nagy tapadást és kopásállóságot, finom aktív szén diszpergálhatóságot. Fontos a biológiailag lebontható makromolekulák kutatási területe, ezen anyagok felhasználhatósága széles körű. Továbbra is sok bejelentés érkezik a kopolimerekkel, speciális adalékokkal, bevonatképző szerekkel, katalizátorokkal kapcsolatban.

A szerves kémia területén is megemlíthető a katalizátorokkal kapcsolatos bejelentések nagy száma, illetve új ötvözetek megjelenése, amelyek tulajdonsága jobb az eddig ismerteknél. A vegyipari előállítási eljárások továbbra is jó alapot szolgáltatnak a folyamatos fejlesztésre, így sok bejelentés érkezett az említett eljárások kihozatalának, a kapott termék minőségének, illetve gazdaságosságának javítására.

A szerves kémia területén sok bejelentés érkezett az alapszintézisekkel kapcsolatban, ahol a mezőgazdaságban, a gyógyszeriparban alkalmazható vegyületek olcsóbb, gyorsabb, jobb minőségű, környezetkímélőbb előállítása a cél. Ide lehet sorolni az elválasztás-technika területén benyújtott bejelen-

téseket, amelyek szintén a tisztább termékek előállítását teszik lehetővé. A fontosabb bejelentők: Pfizer (USA), BASF (Németország), Procter & Gamble (USA), Bayer (Németország).

### *Mezőgazdaság és fajtaoltalom*

2003-ban a *növényvédő szer* tárgyú bejelentések száma ugyan a 2002. évihez viszonyítva mintegy 18%-kal növekedett, a 2000–2001 években benyújtott bejelentéseknél még így is 14%-kal kevesebb volt. A legtöbb bejelentést a német Bayer és leányvállalatai (Nihon Bayer Agrochem, Bayer Cropscience és a Bayer Healthcare) tették. Ez az 52 bejelentés az összes növényvédő szer tárgyú bejelentés 28%-át jelentette. 2003-ban a német BASF-tól 33 bejelentés (17,7%) és a svájci Syngenta-tól 31 bejelentés (16,7%) érkezett, amelyeket mind a PCT útján tettek.

A legtöbb bejelentés változatlanul az ismert hatóanyagok új eljárással történő előállítására vonatkozott (77%). Az új hatóanyagokra vonatkozó bejelentések aránya (26,3%) továbbra is magas, az előző évekhez képest növekvő tendenciát is mutat. A növényvédő szer tárgyban engedélyezett szabadalmak száma változatlanul erőteljesen csökken (35%-os a visszaesés az előző évhez képest).

Az élelmiszeripari bejelentések között növekedett az egyes betegségek ellen alkalmazható gyógyélelmiszerek, valamint a gyökfogó képességgel rendelkező adalékanyagok élelmiszerekbe történő adagolása tárgyában tett szabadalmi bejelentések száma. Nőtt az élelmiszerfeldolgozás során keletkezett melléktermékek hasznosítására vonatkozó bejelentések száma. Új elem az élelmiszeripari alapanyagok termesztésének közvetlen közelében történő mobil előfeldolgozására vonatkozó bejelentés. A legnagyobb bejelentők: Unilever (16 bejelentés), Sociétés des Produits Nestlé (15 bejelentés), Balogh Gyula Bogumil (5 bejelentés), Reemtsma (5 bejelentés).

A mezőgazdasági bejelentések a növénytermesztés és állattenyésztés területéről érkeztek, és az előző évihez viszonyítva csökkenést mutattak (–25%). A 2002. évi pozitív irányváltás a külföldi és hazai bejelentők arányában továbbra is megmaradt. (50–50%). A mezőgazdasági területet továbbra is a sokszínűség jellemzi. A talajművelő és terménybetakarító berendezésekre vonatkozó bejelentések száma csökkent. A növénytermesztés területéről túlnyomórészt hazai magánbejelentések érkeztek, főként gyümölcsfák és gombák termesztéstechnológiájával kapcsolatban. Az állattenyésztés területén növekvő tendenciát mutat a hobbiállatok tartásával kapcsolatos bejelentések száma.

A kozmetikai tárgyú bejelentések száma csekély növekedést mutatott (+8,7%), de a megszűnések száma e területen a befejezések 84,6%-át tette ki. Az új bejelentések olyan, elsősorban ismert hatóanyagokat és adalékanyagokat tartalmazó készítményekre vonatkoztak, amelyekben az egyes komponensek kiválasztásánál a legfőbb szempont a bőrirritáció kiküszöbölése és környezetbarát anyagok előtérbe helyezése volt. A legjelentősebb bejelentők: Unilever (12 bejelentés), Colgate (11 bejelentés), Procter & Gamble (10 bejelentés). Az év folyamán a legtöbb folyamatban levő bejelentést a L’Oreal (20 bejelentés) és a Henkel (8 bejelentés) szüntette meg.

A tisztítószerre vonatkozó bejelentések száma az elmúlt évben továbbra is csökkent (11%). A megszűnések aránya a befejezésekhez viszonyítva megdöbbentően magas (92%). Az új bejelentések főként javított tulajdonságú készítményekre és alkalmazásukra vonatkoztak. Jellemző tendencia a környezetbarát eljárásokra és berendezésekre vonatkozó bejelentések számának növekedése. A tisztítószerek területén a legtöbb bejelentést az Unilever (20 bejelentés) és a Procter & Gamble (8 bejelentés) tette.

A növényfajták tárgykörben az elmúlt év folyamán 10 szabadalmi bejelentés érkezett (2002-es bejelentések), ebből 3 külföldi és 7 hazai bejelentőtől. Az új oltalmi formával, a növényfajtaoltalommal kapcsolatos 78 bejelentésből 33 külföldi és 45 hazai bejelentőtől érkezett. Bár az új – szabadalmi és fajtaoltalmi - bejelentések száma 2003-ban 22,1%-kal csökkent, ugyanakkor a hazai bejelentések száma 27%-kal növekedett. A hazai nemesítők elmúlt években tapasztalt növekvő bejelentési kedve (2001:+80%, 2002:+52%, 2003:+27%), illetve szemléletváltozása szakembereinknek az egyes nemesítő intézményekkel és kutatóhelyekkel való folyamatos kapcsolattartásából következik.

Az új külföldi fajtaoltalmi bejelentések nagyobb része dísnövényfajtákra vonatkozik, de ilyen eredetű a megszűnt növényfajta szabadalmi bejelentések többsége is. A növényfajta közösségi oltalma miatt várhatóan jelentősen növekedni fog az Európai Unióhoz való csatlakozást követően a külföldi bejelentések megszüntetése, valamint jelentős csökkenés várható az új növényfajta-oltalmi bejelentések számában is.

A fajtaoltalmi bejelentések másik nagy része a gabonafélékre (búza, árpa, rizs) vonatkozik. A legjelentősebb külföldi bejelentők: a holland Florist de Kwakel (gerbera) és a német Klemm (muskátli) 10, illetve 9 bejelentéssel. A hazai kutatóhelyek közül a legtöbb bejelentést a Szegedi Gabonatermesztési Kutató (búza, kukorica: 7), a Budapesti Közgazdasági és Államigazgatási Egyetem Kertészettudományi Kara (borostyán: 7) és a Halásztati Öntözési Kutatóintézet (rizs: 4) tette.

## C/. RENDEZVÉNYEK ÉS KIÁLLÍTÁSOK

### SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FÓRUMOK, ANKÉTOK

„MAGYARORSZÁG AZ EURÓPAI SZABADALMI RENDSZERBEN” NEMZETKÖZI KONFERENCIA, 2003. JANUÁR

Magyarországnak az Európai Szabadalmi Egyezményhez történt csatlakozása alkalmából 2003. januárban konferenciát szervezett „Magyarország az európai szabadalmi rendszerben” címmel, amelyet megtisztelt jelenlétével az ESZH elnöke, *dr. Ingo Kober* is. A konferenciát *dr. Csillag István* gazdasági és közlekedési miniszter nyitotta meg. *Dr. Fazekas Judit*, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárának bevezető előadása után *dr. Ingo Kober* elnök és *dr. Bendzsel Miklós*, az MSZH elnöke tartott előadást az Európai Szabadalmi Szervezet és az ahhoz való csatlakozás kérdéseiről. A konferencia további előadói voltak az Európai Szakmai Képviselők Intézetének és a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke, az európai és a magyar ipar egy-egy képviselője. A konferencia lehetővé tette az európai és a magyar szabadalmi rendszer, az európai és a magyar ipar, valamint az európai és a magyar szabadalmi ügyvivők helyzetének párhuzamos egybevetését a magyar csatlakozás tükrében.

ALAI KONFERENCIA, 2003. SZEPTEMBER 13–17.

2003. szeptember 15. és 17. között Budapest adott otthont az ALAI 2003. évi kongresszusának, amelyet a Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület (MSZJF) szervezett az ALAI párizsi központjával és a többi nemzeti ALAI-csoporttal együttműködve. A kongresszus védnökei voltak: *dr. Bárándy Péter*, igazságügy-miniszter, *dr. Hiller István*, a nemzeti kulturális örökség minisztere, *Kovács Kálmán*, informatikai és hírközlési miniszter és *dr. Bendzsel Miklós*, az MSZH elnöke. A kongresszus „*Az alkotók jogvédelme az információs társadalomban*” címet viselte. Szakmai programjában 24 országból 256 szakember vett részt. A konferencián a Szellemi Tulajdon Világszervezete és az UNESCO is képviseltette magát, valamint jelen volt az Európai Bizottság képviselője és az Egyesült Államok Szerzői Jogi Hivatalának a vezetője is. A kongresszus résztvevői igen nagy elismeréssel fogadták a kongresszus szakmai és kulturális programját. A kongresszuson előterjesztett tanulmányok és elhangzott előadások egy része már véglegesített formában rendelkezésre áll. A teljes anyagot tartalmazó könyv és CD-ROM a tervek szerint 2004. április 26-ára, a Szellemi Tulajdon Világnapja alkalmából jelenik meg.

AIPPI KONFERENCIA, 2003. SZEPTEMBER 4–7.

A Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület (MIE) és az AIPPI 2003 szeptember elején 3 napos konferenciát tartott „A szellemi tulajdon átfogó védelmének eszközei és irányai” címmel. A rendezvényen több külföldi előadó is részt vett. Különböző munkacsoportokban folyt az előadás és konzultáció a szabadalom, közösségi-szabadalom, védjegy, közösségi védjegy, formatervezési minta, közösségi minta és a jogérvényesítés valamint a versenyjog és biotechnológia témakörében.

JEDLIK ÁNYOS-DÍJ ÁTADÁS, 2003. MÁRCIUS 13.

Az MSZH Konferenciatermében az immár hagyományos rend szerint került megrendezésre a díjátadási ünnepség. A 2003. évi díjazottak: *Greiner István* alelnök (MIE), *Posteinerné Toldi Márta* elnökhelyettes, *Reiter József* vegyész, egyetemi magántanár, ifj. *Szentpéteri Ádám* elnök (Ügyvivői Kamara), *Zrínyi Miklós* tanszékvezető egyetemi tanár

A SZELLEMI TULAJDON VILÁGNAPJA, 2003. ÁPRILIS 26.

Az MSZH 2003-ban harmadik alkalommal emlékezett meg ünnepi keretek között a tudományos és művészeti alkotóerő letéteményesei, a feltalálók és művészek, valamint a szellemi javakkal kiemelkedő gondossággal és eredményességgel gazdálkodó intézmények és szakemberek megbecsülésének és a szellemi tulajdon védelmének fontosságáról. A rendezvény helyszíne ezúttal az Uránia Nemzeti Film-

színház volt, amely méltónak és alkalmasnak bizonyult az eseményhez. Az ünnepség középpontjában a film állt, ekkor volt az ősbemutatója az MSZH felkérésére az Objektív Filmstúdió által készített Magyar Műhely c. összeállításnak, illetve az MSZH kezdeményezésére és a NKÖM illetve az NKA támogatásával létrejött, 10 neves rendező filmetűdjét tartalmazó „Európából – Európába” c. alkotásnak is, amelyet a résztvevők, az MSZH éves jelentésével együtt kézhez is kaptak. Az ünnepségen hagyományosan Millenniumi Díjjal ismerjük el néhány kiemelkedő hazai intézményünk eredményességét és példaadó törekvéseit.

#### MILLENNIUMI DÍJBAN RÉSZESÜLTEK:

- A Magyar Elektrotechnikai Múzeum. A díjat dr. Jeszenszky Sándor, a múzeum igazgatója vette át.
- A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság. A díjat Bakonyi Péter, a társaság elnöke vette át.
- Az Odeon Art Video Kiadó és Kölcsonzó. A díjat Boros Erika ügyvezető igazgató vette át.
- Az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete. A díjat dr. Bedő Zoltán igazgató vette át.

A rendezvényen köszöntőt mondott: dr. Kroó Norbert akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára, Szabó István, Oscar-díjas filmrendező és dr. Bendzsel Miklós, az MSZH elnöke. Az esemény emlékére színvonalas kiadvány készült.

#### ROMÁN – MAGYAR REGIONÁLIS TALÁLKOZÓ, BÉKÉSCSABA, 2003. ÁPRILIS 29–30.

A Magyar és a Román Szabadalmi Hivatal néhány éve regionális iparjogvédelmi hálózatot működtet, amelyek célja az iparjogvédelmi tudatosság szintjének növelése, a kis- és középvállalkozások támogatása, az iparjogvédelmi ismeretek, információk közelebb vitele a felhasználókhöz. A román előadók beszámoltak arról, hogy munkájuk eredményeként hogyan alakult a bejelentések száma, valamint egyes megyék gazdasági életében milyen szerepet játszanak a központok. Ismertettek egy ún. gyakorló csomagot, amelyet a kis- és középvállalkozások számára dolgoztak ki, illetve a cégbírósági bejegyzések és az iparjogvédelem új megközelítési lehetőségeiről adtak tájékoztatást. A magyar előadók első sorban a regionális ügyfélszolgálat tapasztalatait ismertették, kiegészítve egy, a közösségi védjegy alkalmazásának várható hazai hatásáról szóló előadással.

#### HIVATALI SZAKMAI NAP, 2003. JÚNIUS 19–20.

A visegrádi esemény programja és rendezésének körülményei elégedettséget váltottak ki a dolgozók körében.

#### „IFJÚSÁG–INNOVÁCIÓ–TUDOMÁNY” RENDEZVÉNY, 2003. NOVEMBER 4.

Évek óta tartó hagyomány a Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozat keretében zajló „Ifjúság–innováció–tudomány” című rendezvény hivatali szervezése a Magyar Innovációs Szövetséggel együttműködve. Ebben az évben az Oktatási Minisztérium képviselőjének megnyitóját követően a szeptemberi EU Fiatal Tudósok Versenyéről szóló filmet követően néhány díjazott fiatal is bemutatkozott. Az immár 6. alkalommal meghirdetett, az innovatív középiskolai szakköri munkát díjazó pályázat nyerteseinek dr. Bendzsel Miklós adta át a díjakat.

#### „SZÉP BESZÉLGETÉSEK” A GARIBALDI KLUBBAN

Az idén induló rendezvénysorozat célja egy-egy fontos tudományos, illetve gazdasági kérdéskör megvitatása volt a témában szakértőnek számító, avatott előadó vezetésével, az alábbiak szerint:

Szeptember 16.

Dr. Roska Tamás – Sokoldalú műveltség a kutatásban, a fejlesztésben és a tudásvezérelt gazdaságban

Október 7.



Dr. Dudits Dénes – Élelem az éhezőknek – a növénynevelés és a géntechnológia lehetőségei

November 25.

Dr. Török Ádám – A kutatás-fejlesztés jólétnövelő hatásai

SZEMELVÉNYEK, 2003. FEBRUÁR 18–27.

Az MSZH konferenciaterme kettős kiállításnak adott otthont: a Magyar Képzőművészeti Egyetem Tervező Grafika Tanszék hallgatói plakátterveiket állították ki, s az érdeklődők megtekinthették a Magyar Formatervezési Tanács emblémapályázatára érkezett pályaműveket is, amelyeket a fenti hallgatókon kívül a Magyar Iparművészeti Egyetem, illetve a Nyugat-magyarországi Egyetem hallgatói nyújtottak be. A kiállítást Dr. Bendzsel Miklós nyitotta meg.

## *BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI KIÁLLÍTÁSOK*

LAKÁSTREND ÉS DESIGN, 2003. MÁRCIUS 6–10.

A hatodik alkalommal megrendezett kiállítás 18 000 látogatót vonzott, amely magasan felülmúlta a tavalyi 12 000-es létszámot. A rendezvény hagyományos helyszíne, a Múcsarnok kiváló lehetőséget biztosított valamennyi kiállító számára. Az MSZH standja igen nagy forgalmat bonyolított le. A kiállítás nyitó napján Várhelyi Judit, a Magyar Formatervezési Tanács irodájának vezetője tartott előadást a Magyar Formatervezési Tanácsról, annak feladatairól, a pályázatokról és a távlati tervekről.

A KOCKA CSOPORT KIÁLLÍTÁSA, GYŐR, ÁPRILIS 12–MÁJUS 25.

A fiatal győri iparművészek kiállításához kapcsolódó konferencia szervezésébe az IPO az MFT-vel együtt kapcsolódott be. A május 10-én rendezett konferencián az MSZH részéről Takács Lászlóné, és Stadler Johanna, valamint a győri ügyfélszolgálat vezetője vett részt, az MFT részéről Várhelyi Judit tájékoztatta a nagyszámú érdeklődőt, akik a tájékoztató kiadványokhoz is hozzájuthattak.

MACH-TECH GÉPIPARI SZAKKIÁLLÍTÁS, 2003. ÁPRILIS 23–26.

A hatodik alkalommal megrendezett kiállítás tematikája többek között a kutatás-fejlesztés, innováció, EU kapcsolatok témákkal bővült. Hagyományosan egyidejűleg rendezték meg a CHEMEXPO Vegyipari Szakkiállítást is, így mindkét kiállítás látogatói számára tájékoztatást nyújtott az MSZH információs szolgálata. Az érdeklődők, potenciális bejelentők száma nem csökkent. Napi átlagban 25-30 fő kért információt.

INDUSTRIA, 2003. SZAKKIÁLLÍTÁS 2003. MÁJUS 27–30.

2003. május 27–30. között került sor a Budapesti Vásárcsopontban az INDUSTRIA 2003. Szakkiállítás megrendezésére. A stand az oltalmi formákat, folyamatábrákat, a Magyar Formatervezési Tanácsot bemutató táblák felhasználásával, ügyfélszolgálati iroda-szerűen került kialakításra. Napi átlagban 35-40 látogató jelentkezett.

INNOFORUM, 2003. X. HAZAI SZELLEMI TERMÉK BÖRZE 2003. JÚNIUS 12–13.

2003. június 12-én és 13-án az MSZH információs standot üzemeltetett a MISZ által rendezett Innoforum kiállításon. A nyomtatott tájékoztató anyagok mellett egy demonstrációs laptop is az érdeklődők rendelkezésére állt.

EU FIATAL TUDÓSOK VERSENYE ÉS KIÁLLÍTÁSA, 2003. SZEPTEMBER 22–24.

A 15. alkalommal megrendezett, de Budapesten először sorra kerülő, igen rangos nemzetközi esemény hazai rendezője a Magyar Innovációs Szövetség volt. Az MSZH fogadást adott a vendégeknek, illetve a Millenáris Park Fogadjában rendezett kiállításon vett részt információs standdal, melyet számos kiállító és látogató keresett fel.

EU TRADEMARK AND DESIGN FORUM, 2003. OKTÓBER 13–14. HOTEL SOFITEL

A hivatali standot nagyszámú hazai és külföldi látogató kereste fel, akik élénk érdeklődést mutattak a hivatali honlap, a PIPACS adatbázis és az egyéb hivatali információk iránt, és sokan külön is kifejtették pozitív véleményüket a standról és a hivatal tevékenységéről.

BÚTORVILÁG 2003. NOVEMBER, 5–9.; BUDAPESTI VÁSÁRCSOPONT

A 12. alkalommal megrendezett kiállításon az MSZH a hagyományoknak megfelelően információs standdal vett részt. A tájékoztató szolgálat a PIPACS adatbázissal információs anyagokkal, kiemelten

formatervezési mintaoltalom, védjegyoltalom témakörben álltak az érdeklődők rendelkezésére. Az érdeklődők elsősorban a kiállítók, a szakmai közönség köréből kerültek ki. Nőtt azoknak a száma, akik felismerve az oltalom jelentőségét, a helyszínen kértek tájékoztató kutatást, és terveik szerint rövid időn belül bejelentést tesznek.

KELET-MAGYARORSZÁGI BORVÉDJEGY KIÁLLÍTÁS, 2003. SZEPTEMBER 3 – NOVEMBER 21.

A borvédjegy vándorkiállítás eseménysorozata 2002-ben indult, nyugat-magyarországi borvédjegyek témában, MSZH-MTESZ együttműködés keretében. Ezt a kezdeményezést folytatta az MSZH 2003-ban a miskolci TTH-val együttműködve. Az általuk javasolt két helyszínt - Tokaj, helyi múzeum és Eger, MTESZ TTH - egészítette ki egy kecskeméti kiállítás. A kiállítás anyagát a Tokaj és az Eger környéki, valamint a Dunától keletre fekvő un. Duna borrhíó borainak egyes védjegyei alkották, kiegészítve rövid tájékoztatóval a védjegy és a formatervezési minta, a közösségi formatervezési mintaoltalom rövid ismertetésével. A kiállítás sorozathoz külön készültek szórólapok. Az időpontok regionális eseményekhez kötődtek: tokaji és egeri szüreti napok, illetve az Újbor ünnepe. Ez utóbbi keretében a Kunsági Borvidék Hegyközségi Tanácsa az Újborok ünnepe a Duna régióban címmel rendezett kétnapos konferenciát, amely befogadta az MSZH kiállítását.

DULOVITS 100, 2003. NOVEMBER 28–DECEMBER 17.; KONFERENCIATEREM

A fotóművész-feltaláló születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett kiállításra az MSZH konferenciatermében került sor. A kiemelkedő színvonalon megrendezett, az átlagosnál nagyobb látogatottságú és szakszerű, jelentős sajtóvisszhangot kiváltó kiállításon Dulovits számos Budapest-fotója mellett komoly helyet foglalt el a DUFLEX-témakör bemutatása és jó néhány, eddig még nem ismert személyes tárgy és könyv. A kiállításra az alkotó összesen 13 szabadalmát is tartalmazó kísérő füzet is megjelent.

Az MSZH a következő *külföldi kiállításokon* vett részt az elmúlt évben:

IENA, 2003. OKTÓBER 30.–NOVEMBER 2.

A nemzetközi találmányi kiállítások egyik csúcspontjára idén 55. alkalommal Nürnbergben került sor. A Német Szabadalmi és Védjegy Hivatal szervezésében a nürnbergi vásárterület 12. pavilonjának központi helyén, a találmányi kiállítás bejárata mellett kialakított közös európai iparjogvédelmi tájékoztató stand keretében – az MSZH szakemberein kívül – a szlovák, cseh, szlovén, finn, angol, svájci, osztrák, román és német szabadalmi hivatal képviseltette magát tájékoztató szakemberekkel és promóciós anyagokkal (összesen 10 ország hivatala). A standon jelen voltak az Európai Szabadalmi Hivatal és első alkalommal az alicantei Európai Belső Piaci Harmonizációs (Védjegy és Minta) Hivatal szakemberei is. A hivatalok képviselőiből álló nemzetközi tájékoztató csapat teljes létszáma mintegy 25 fő volt.

EPIDOS – PATINNOVA, LUXEMBURG, 2003. NOVEMBER 10–12.

A rendezvényen az MSZH standdal és előadással vett részt. A kiállítás szervezését ezúttal is az EPO végezte. A szakmai érdeklődők nagy része a PIPACS elérhetőségéről, az abban való keresési lehetőségekről, adattartalomról érdeklődött, valamint a magyarországi iparjogvédelmi formák felől.

## D/. DÍJAZOTTAK

A *Jedlik Ányos-díj* átadására hagyományosan márciusban került sor. A díjat 2003-ban *dr. Greiner István* vegyészmérnök, kandidátus, a Richter Gedeon Rt. kutatási igazgatóhelyettese, a Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület alelnöke, *Posteinerné Toldi Márta* vegyészmérnök, az MSZH műszaki elnökhelyettese, *dr. Reiter József* vegyész, gyógyszer-szakmérnök, a kémiai tudomány doktora, az Egis Gyógyszerészeti Rt. ny. kutatási osztályvezetője, *iff. Szentpéteri Ádám* vegyészmérnök, az S.B.G. & K. Szabadalmi Ügyvivői Iroda vezetője, a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara elnöke és *dr. Zrínyi Miklós* vegyész, a kémiai tudomány doktora, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem fizikai kémia tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára vehette át.

Az MTA és az MSZH képviselőiből álló szakmai kuratórium az *Akadémiai-Szabadalmi Nívódíjat* 2003-ban *dr. Antal Sándor* gépészmérnöknek, a Phoenix–Rubber Kft. munkatársának, *dr. Járdán R. Kálmán* villamosmérnöknek, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem docensének és *dr. Láng László* címzetes egyetemi docensnek, a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutatóintézete osztályvezetőjének ítélte oda.

A Szellemi tulajdon világnapja alkalmából *Millenniumi Díjban* részesült a Magyar Elektrotechnikai Múzeum, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézete, a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság és az Odeon Art Video.

Az OM és az MSZH által meghirdetett „A szakköri munka mint az innovatív gondolkodásra nevelés színtere” című pályázat díjazott szakkörei és felkészítő tanárai: magyarkanizsai Műszaki Szakközépiskola (Szerbia) – Jenei Erzsébet és Tóth Béla, budapesti Szent Margit Gimnázium – Cserkutiné Illyés Ágnes, szolnoki Varga Katalin Gimnázium – Nagy Tibor.

A *Magyar Formatervezési Díj* pályázaton az MSZH különdíját a MERCEDES ECOMOG haszongépjármű (tervező: Stunya János) és a TIMERING karóra (tervező: Wittinger Csaba) nyerte el.

Az MSZH által meghirdetett *FORMareFORM díjat* az Ivánka Design Bt. kapta.

Az *Innovációs Nagydíj* pályázaton Elektronika Átviteltechnikai Szövetkezet kapta az MSZH különdíját.

Az *Országos Ifjúsági és Innovációs Versenyen* az MSZH különdíjában részesült Németh Gábor és Lukács Manuéla. Az Európai Fialat Tudósok Versenyén az MSZH díjazottja, Németh Gábor kapta az egyik első díjat.

Az MSZH által meghirdetett diplomamunka pályázat keretében összesen 29 egyetemi és főiskolai hallgató részesült támogatásban. Moholy-Nagy László ösztöndíjat nyert el 2 fő.